

fi putut tot așa de bine să se numească „Bounty” ! Răsculații îndreaptă vasul spre un port din Cambodgia. Dar Lon Nol — da curs imediat cererii Washingtonului și-i închide pe rebeli. După 27 de zile de la sosirea sa în Cambodgia, „Eagle” este restituit guvernului american, iar oamenii deportați. Cinci dintre ei sînt deferiți tribunalului. Avocatul căpeteniei răsculaților imi cere, atunci, să particip la o anchetă în apărarea clientului său. Autoritățile aveau capete de acuzare foarte serioase împotriva lui : piraterie, revoltă în largul mării etc. Clientul meu nu nega participarea sa la revoltă, dar nega că ar fi fost conducătorul ei, care era — după spusele lui — unul din ceilalți patru acuzați. Pentru comoditatea povestirii, îl voi numi pe clientul meu Tom și pe acest coacuzat Jack.

În schimbul promisiunii că i se va reduce pedeapsa, coacuzatul Jack acceptase să depună mărturie împotriva vechilor — săi camarazi. Și aducea dovezi cu nemiluita. Controlîndu-i trecutul, am descoperit că era un personaj ciudat. Fiu al unui ofițer superior bogat, Jack vorbea șase limbi și avusese deja încurcături cu justiția : în Spania, pentru omucidere involuntară, și în America, pentru droguri. Datorită relațiilor tatălui său — printre care un senator — scăpase de orice pedeapsă în Spania. Condamnat, aici, la patru luni, pentru afacerea cu droguri, n-a făcut decît o singură lună închisoare. Plecînd de la aceste date, am înțeles că relațiile tatălui îi vor permite, încă o dată, să iasă basma curată. El era, deja, singurul dintre acuzați pus în libertate.

Clientul meu Tom și alți membri ai echipajului mi-au furnizat o mulțime de informații care-l puteau discredita pe Jack în fața judecătorului. Era vorba, în special, de un incident în cursul căruia Jack ar fi vrut să țină la bord o armă de foc pe care Tom a aruncat-o, pînă la urmă, în mare. „Eagle” era o epavă. Condițiile de viață erau proaste și amănta — datorită lui Jack — detestabilă. La escala de la Subic Bay, unul dintre supraveghetorii încărcăturii a tras la întimplare mai multe focuri de armă, dar incidentul n-a fost niciodată explicat.

Pentru ca să găsesc și alte elemente ce ar fi permis atenuarea primei sentințe a clientului meu, am continuat să aflu detalii despre această afacere. Am descoperit că vasul nu figura în nici un registru maritim. Abia după o anchetă dificilă i-am putut afla tonajul și toate datele tehnice. Administrațiile cărora m-am adresat imi îngreunau și mai mult investigațiile. Am ajuns la concluzia că e ceva dubios. Convingerea mea a fost întărită cînd am descoperit că „Eagle” aparținea unei companii fantomă. Pe

de altă parte, era imposibil să obții o listă cu încărcătura vasului, care părea să fie numai material de război și, în special, bombe. La acest mister se adăuga un altul : „Eagle” părăsise Cambodgia fără încărcătură. Ce se întimplase cu ea ? Care îi era destinația ? Grupul de quakeri pacifiști care finanța apărarea lui Tom era interesat de aceste informații din motive politice. Avocatul și cu mine, din motive practice. Chiar avînd aceste date precise, n-am ajuns la rezultatul dorit. Restul anchetei mele i-a permis, totuși, lui Tom să scape doar cu șase luni de detenție.

Un deznodămint spectaculos, de ultim minut, nu mi s-a întimplat decît o singură dată. Clientul meu era acuzat de tentativă de crimă. Avocatul și cu mine eram siguri de nevinovăția lui. Acuzarea se baza pe un martor care, eram siguri de asta, mințea. Totuși, trebuia să stabilim acest lucru. Aveam o opoziție : un al treilea om. Puțin timp după atentat, clientul meu, martorul și acest om se regăsiseră, din întimplare, într-un restaurant. Martorul le arătase celor doi un bilet de autobuz și le explicase că sosise în clipa aceea dintr-o călătorie. Deci nu putuse asista la crima de care clientul meu era acuzat. Din nefericire pentru noi toți, a treia persoană era de negăsit. Procesul era deja în curs. În ajunul zilei în care falsul martor trebuia să depună mărturie, obțin, în sfîrșit, adresa celui de-al treilea individ. A doua zi de dimineață, pun mîna pe el chiar în clipa în care pleca la lucru. De fapt, el era deja în mașină și mergea cu viteză. Îl oblig să oprească după o scurtă urmărire. Este foarte furios, dar acceptă să-mi acorde cinci minute. Îi înregistrez depoziția pe bandă de magnetofon și alerg la tribunal, unde începuse procesul. Cînd ajung, pierd minute prețioase așteptînd ascensorul. Cînd, în sfîrșit, intru în sala tribunalului, martorul își depusese deja mărturia. Pentru a cîștiga timp, avocatul stăruia cu întrebările, sperînd că-mi voi duce la capăt misiunea imposibilă. După audierea benzii de magnetofon, falsul martor era demascat, iar clientul nostru eliberat în cîteva minute.

Nimănui nu-i plac asemenea surprize de ultim moment. Mai ales dacă ele sînt în detrimentul apărării. Munca mea constă tocmai în a proteja apărarea de asemenea eventualități. Asta am învățat-o de la fostul meu profesor de drept, avocatul care aici, la Los Angeles, a anchetat cazul lui Charles Manson, asasinul actriței Sharon Tate. Cauzele pierdute — criminale sau politice — mă interesează din ce în ce mai puțin. Mă specializez acum în defrișarea unei jungle puțin cunoscute : construcțiile imobiliare.

În ciuda a numeroase legi și regulamente, antreprenorii a-

mericani nu construiesc în măsura în care sînt plătiți. Micile „găinării” pe seama bugetului sînt păcatul lor capital. Urmează, după aceea, proasta execuție. Clienții lor nu sînt, în general, în stare să aprecieze dacă au fost trași pe sfoară. Cînd își dau seama, ei sînt, de obicei, prea copleșiți de datorii pentru ca să se poată lansa într-un proces costisitor. Pe de altă parte, avocații se fereșc de asemenea afaceri, care necesită o dublă expertiză : a construcției și a reglementărilor ei.

După 19 ani de practică în arhitectură — o meserie pe care am învățat-o în două universități importante, Penn State, la Philadelphia, și „Caltech”, aici, în California — avînd, în plus, un bagaj de cunoștințe juridice și experiență de detectiv, am devenit o pasăre rară în asemenea procese.

Ancheta mea favorită în acest domeniu am dus-o aici, acum cîteva ani, în cartierul „chicano” — mexican. Un medic de origine mexicană hotărîse să creeze aici un „centro medico”, absolut necesar acestei populații, lăsată în starea de subdezvoltare. Îi cunoștea bine pe acești oameni, pentru că se născuse în cartier. Își petrecuse aici copilăria și vinduse chiar ziare pentru ca să-și plătească studiile universitare. La terminarea lor, ar fi putut rămîne medic pentru bogătași. Dar n-a vrut. S-a întors la ai săi. Acum, după cîteva ani de practică într-o dușmană transformată în cabinet, cu o clientelă obligată să aștepte pe trotuar, își comandase o clinică onorabilă. Contractase împrumuturi, își cumpărase un teren și își alesese un plan — care, de altfel, nu era foarte bun. Și construcția începuse. Pe la începutul lucrărilor, mama lui vine să viziteze șantierul. Fără să scoată o vorbă, își bagă nasul peste tot, își ascultă fiul care vorbește cu entuziasm și, în sfîrșit, își descarcă sufletul :

— Dacă vei plăti pentru porcări asta de lucrare, vei fi tras pe sfoară !

Îngrijorat, fiul angajează un avocat, care apelează la mine. Fac o anchetă preliminară. Proasta calitate a materialelor sare în ochi. Lucrul este de minimum : cotele planului abia sînt respectate și normele complet neîndeplinite. Prin intermediul avocatului, opresc imediat lucrările și încep o anchetă mai amănunțită. Sînt verificate toate materialele : proveniența, data comenzii, calitatea cerută, data livrării. Este evident : doctorul urma să plătească o factură de 400 000 de dolari pentru niște materiale care nu valorau nici jumătate. Iar antreprenorul și-ar fi băgat în buzunar diferențele. Cercetez datele : sînt sparte. Iau și examinez o parte din ele : escrocherie. Ele sînt tot atîtea motive de acuzare. Grosimea nu corespunde normelor, cimentul este de proastă calitate,

armătura este insuficientă și nu există nici o urmă de tencuială de etanșeitate.

Interogîndu-i pe muncitori, — deplasați de către antreprenor pe alte șantiere din oraș — descopăr că n-a fost făcut absolut nimic pentru a se asigura etanșeitatea. Ceea ce este foarte dăunător, pentru că ploile care cad des la Los Angeles creează infiltrații și inundații de proporții catastrofale. Cum echipamentul de rază X trebuia plasat la subsolul clinicii, pagubele se anunțau a fi importante. Găurile pe care le observ imi permit să constat că din loc în loc, dalele nu sînt așezate pe nimic și că solul nu este suficient rambleiat. Pentru a verifica mai bine acest lucru, desfac pardoseala cu dale, în centru, cu ajutorul unui bulldozer. În acest stadiu, doctorul este foarte neliniștit, iar antreprenorul — un tip bun de gură — mă copleșește cu ocări. De la capătul tunelului proaspăt săpat iau cîteva probe de pămînt și găsesc că au un miros bizar : de benzină. Intrigat, merg la cadastru și cer autorizația de construcție și numele tuturor foștilor proprietari pînă în 1930. Dar nu găsesc nimic care să mă lămurească de unde vine mirosul. Voiam, în special, să știu dacă, din întimplare, nu existase o stație de benzină pe acest teren. Sigur, totuși, că am dat de un fir al afacerii, îi interoghez pe bătrînii din cartier :

— Hei ! Vă mai amintiți de stația de benzină ! ?

— Bineînțeles, răspunde unul dintre ei. Am lucrat acolo, în tinerețe.

L-am adus pe șantier și el mi-a indicat cu amabilitate locul unde se găsea cisterna. Cer să se facă o groapă. La șase metri, muncitorii dau de metal. Convoc pompierii, inspectorii în construcții și o întreagă armată de martori. Cisterna, care exala mirosul de benzină, a fost scoasă ca o bombă cu explozie întîrziată. La toate acestea se mai adaugă și o ploaie torențială. Pagubele sînt mai mari decît cele prezise de mine.

În două luni de anchetă, dusă într-un ritm alert, am întocmit o listă de acuzații, absolut convingătoare, împotriva antreprenorului. Doctorul l-a chemat în fața instanței pentru daune — interese de 350 000 de dolari. Procesul a durat patru luni. Tribunalul devenise un șantier : pietre, probe de pămînt și nisip, cărămizi. Totul era adunat sub ochii judecătorului, care prezida un proces plin de praf.

Pînă la urmă, am cîștigat. Realizarea proiectului doctorului a întîrziat cu un an. Dar el și „los chicanos” au avut clădirea pe care o meritau. O mică victorie, cînd te gîndești la numărul mare de oameni care se lasă jumuliți de antreprenori fără scrupule în fiecare an, în acest oraș, cu peste cinci milioane de locuitori.

CORRIERE DELLA SERA

MILANO

„VENITURILE NOASTRE VOR FI UTILIZATE ÎN TOATE DOMENIILE“

**Interviu acordat de
Șahinșahul Iranului
MOHAMMAD REZA
PAHLAVI ARYAMEHR**

— *Maiestatea Voastră consideră că penuria de energie este un semn de trezire a conștiinței țărilor „lumii a treia“ ?*

— S-ar putea spune astfel. Este o dovadă a unor elemente diferite, a faptului că țările în curs de dezvoltare au căpătat conștiința drepturilor lor de suveranitate, pentru că nu numai colonialismul politic și imperialismul sunt depășite, dar, a trecut, totodată, și timpul colonialismului economic. În urma creșterii prețurilor la produsele provenind din țările industriale, această evoluție a fost accelerată. În cursul ultimilor ani, aceste prețuri au cunoscut o creștere extraordinară. Aș dori să amintesc, în mod special, că prețul grâului, al zahărului, cimentului, fierului, al produselor petro-chimice, al uleiului vegetal a crescut cu 300 la sută.

— *Relațiile dintre țările producătoare de petrol și țările occidentale au laturi contradictorii. Maiestatea Voastră crede că aceste contradicții se pot converti într-o colaborare ? Și în ce mod ? Prin înțelegeri bilaterale sau prin proiectul unui program global care să prevadă înțelegerea tuturor țărilor ?*

— Scopul nostru este o înțelegere multilaterală ; în general, nu dorim să aducem vreun prejudiciu țărilor în curs de dezvoltare sau celor industrializate, pentru că și Iranul, datorită ritmului său accelerat de dezvoltare, va deveni o țară industrializată. Personal, am propus o întâlnire între țările producătoare și statele industrializate. Pentru o serie din aceste țări, folosirea banilor reprezintă o dificultate.

tate. Am propus crearea unei bănci internaționale care să acorde împrumuturi țărilor în curs de dezvoltare și ca statele producătoare de petrol să le pună la dispoziție fonduri. De exemplu, Iranul poate să investească surplusul veniturilor sale în India și să primească, în schimb, fier. Toate schimburile comerciale trebuie să aibă loc pe baza unor prețuri determinate.

— *Pentru ce prețul petrolului a crescut atât de rapid ? Oare nu era posibil un ritm mai lent ?*

— Da, în urmă cu trei ani, prețurile grâului, zahărului etc. creșteau lent, iar prețul petrolului nu, sau, cel puțin, nu în aceeași măsură. Cred că a folosi petrolul pentru încălzirea locuințelor, de exemplu, este o eroare. A profita de petrol înseamnă a-l utiliza pentru producerea unor produse chimice și a altor materii esențiale. Cealaltă folosire a sa, amintită mai sus, este de blamat, mai ales dacă vă gândiți că rezervele petroliere vor fi suficiente pentru cel mult 30 de ani.

— *Ce va face Iranul cu noile sale resurse materiale ? Există oare un nou program de investiții sau Iranul are intenția de a-și spori cheltuielile militare ?*

— Veniturile noastre vor fi utilizate în toate domeniile. Cel de-al cincilea plan de dezvoltare și reconstrucție prevede o creștere de 10 la sută a producției naționale. Dar, profitând de această nouă posibilitate, creșterea va fi de 20 la sută pe an. Venitul național mediu pe cap de locuitor ar trebui să fie, conform prevederilor, de 900 de dolari, dar el va ajunge la 1 500 de dolari. La ora actuală, Iranul are o producție națională de 30 miliarde dolari, situându-se, astfel, printre primele 15 țări ale lumii.

— *Maiestatea Voastră ar putea să dea mai multe detalii asupra creării unui fond de investiții în favoarea țărilor în curs de dezvoltare ?*

— Am spus deja ce gândesc adineaori. Este necesar să fie creat un „Consiliu Internațional“, nepolitic, care să examineze cu clarviziune această problemă, la nivel bilateral și multilateral.

— *Maiestatea Voastră ar putea să ne prezinte punctul său de vedere asupra problemei colaborării energetice între Iran și Italia ?*

— Sunt multe posibilități. Primul acord între Iran și o țară occidentală a fost încheiat în timpul lui Enrico Mattei, pe atunci director general al E.N.I. Acest acord reprezenta aproape o nouă revoluție în favoarea statelor producătoare de petrol. Păstrez o foarte bună amintire domnului Mattei și Italiei. În prezent, au loc contacte cu E.N.I., ale căror rezultate vor fi foarte interesante.

— *Iranul preferă să încheie acorduri cu state sau cu companii petroliere ?*

— Iranul a naționalizat instalațiile și societățile petroliere. Pentru noi, nu este posibil să alegem una din cele două căi. Societățile petroliere, luând în considerare vânzările de petrol pe termen lung, trebuie să ne ofere serviciile tehnice necesare.

Cu prilejul convorbirilor privind relațiile economice bilaterale, desfășurate recent la Budapesta, György Lázár, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.P. Ungare, a primit-o pe Miriana Krstinich, membră a Consiliului Executiv Federal iugoslav, copreședinte al Comitetului de cooperare economică iugoslavo-ungare

EKONOMICESKAIA GAZETA
MOSCOVA

COLABORAREA SOVIETO- AMERICANĂ ÎN DOMENIUL AGRICULTURII

UNUL din domeniile importante ale relațiilor sovieto-americane se referă la colaborarea în domeniul agriculturii.

Trebuie subliniat că pînă în prezent sfera colaborării sovieto-americane în domeniul agriculturii a fost destul de limitată. Susamintitul acord prevede o lărgire considerabilă a formelor de colaborare, care vor cuprinde schimburi de informații pe plan economic și tehnico-științific, de metodici pentru cercetări științifice, călătorii reciproce ale oamenilor de știință și specialiștilor, organizarea de simpozioane și conferințe, schimb de fond genetic vegetativ, de semințe, animale, modele de mașini, aparate, organizarea de expoziții agricole. Sînt prevăzute și alte forme de colaborare.

Pentru înfăptuirea acordului se prevede înființarea unei comisii sovieto-americane avînd în componența ei grupe de lucru pentru cercetări economice și informații în domeniul agricol, pentru cercetări științifice în domeniul agricol și analize tehnologice. Fiecare grup mixt de lucru se va înfăptui alternativ în U.R.S.S. și S.U.A., cel puțin de două ori pe an, dacă nu se va ajunge la o altă înțelegere mutuală. Comisia mixtă poate crea, la nevoie, și alte grupe de lucru.

Între ministerele agriculturii din U.R.S.S. și S.U.A. are loc un schimb permanent de material seminal, puiți etc. În S.U.A. există o experiență relativ importantă în

ceea ce privește îngrășarea vitelor. Odată cu trecerea creșterii animalelor pe bază industrială în U.R.S.S., această experiență prezintă un interes cert pentru specialiștii sovietici. Luînd în considerare acest fapt, în sovhozul „Bratski” din regiunea Rostov, va fi construită pe baza unui proiect și cu asistență tehnică a specialiștilor americani ai companiei „Ceres International Inc.” (statul Colorado), o întreprindere de îngrășare pentru 20 000 de vite.

Alte două platforme de îngrășare care vor fi construite în regiunea Krasnodar și în R. S. S. Gruzină vor folosi utilaj american.

Pentru ameliorarea șeptelului sub aspectul rasei, (în special vitele de carne), U.R.S.S. achiziționează din S.U.A. animale expediate apoi la centre de prăsilă.

Unele firme americane de mașini agricole manifestă un interes indiscutabil pentru lucrări în comun cu specialiștii sovietici în domeniul experimentării diferitelor tehnologii și sisteme de mașini agricole.

În lumea întreagă sînt cunoscute lucrările remarcabile ale savantului sovietic, acad. V. S. Pustovoi, cu privire la floarea-soarelui. Conținutul de ulei al sorturilor obținute de el atinge 50%, considerabil mai mult decît conținutul de ulei al soiului cultivate în S.U.A. În prezent, toate suprafețele de floarea-soarelui din S.U.A. se însămințează cu sorturi sovietice.

O formă dintre cele mai importante ale colaborării a fost și continuă să fie vizitarea reciprocă a celor două țări de către specialiștii și oamenii de știință, simpozioanele și conferințele. În perioada 1968—1972, zece delegații agricole sovietice au vizitat S.U.A., 14 delegații au participat la congrese și conferințe științifice. Un număr corespunzător de delegații americane au vizitat U.R.S.S.

A fost creat un grup mixt de lucru sovieto-american în problema cercetărilor științifice în domeniul agriculturii, care s-a întrunit prima oară între 18 și 29 septembrie 1972 la Moscova.

Grupul de lucru sovieto-american a stabilit următoarele probleme susceptibile de a fi tratate în colaborare:

1) Cercetări în domeniul selecționării, creșterii și protecției culturilor agricole; coordonator: Institutul unional de fitotehnie „N. I. Vavilov”;

2) Cercetarea metodelor de sporire a productivității animalelor și păsărilor; coordonator: Institutul unional de cercetare științifică în domeniul zootehniei;

3) Mecanizarea producției agricole; coordonator: Institutul unional de cercetare științifică în domeniul mecanizării agricole.

B. Runov

Le Monde
PARIS

„RĂZBOIUL GENERALILOR” (II)

GENERALUL Ariel („Arik”) Sharon, comandant de divizie pe frontul Suezului și unul din liderii blocului naționalist Likud, denunță, la rîndul său, dar dintr-o altă optică. Prieten, mai exact aliat al generalului Dayan, el nu îi reproșează acestuia că a subapreciat iminența războiului. „Toate decepțiile noastre din octombrie, afirmă el oricui dorește să-l asculte, se datorează mediocrității ofițerilor superiori numiți în urmă cu șase ani”.

Generalul Bar-Lev, care a fost șeful statului major între 1968 și 1972 și care a jucat un rol preponderent în conducerea războiului din octombrie 1973, nu este de aceeași părere. „Generalul Sharon, afirmă persoane din anturajul său, este un om fără scrupule și fără principii, care încearcă să denatureze o problemă strict tehnică. Dezorganizarea forțelor armate la începutul conflictului este imputabilă surprizei, generată de o interpretare greșită a informațiilor”.

Pentru alți ofițeri superiori din categoria „porumbelilor” — „catastrofa” din octombrie nu este imputabilă unor erori tehnice, ci unor concepții politice și strategice fundamentale eronate. „Este ridicol să calificăm slăbiciunea noastră la începutul războiului prin termenul mehdalim (neglijență)” — ne declară generalul Matitiahou Peled, personalitate a războiului de șase zile, astăzi profesor de literatură arabă la Universitatea din Tel Aviv. „Acest cuvînt a fost inventat de liderul dreptei naționaliste, Menahem Beguin, pentru a camufla mai bine originile și amploarea dezastrului. Pentru mine, ceea ce s-a prăbușit în octombrie trecut a fost castelul de cărți construit de Dayan și prietenii săi”.

Politica „uliilor” era fondată, potrivit generalului Peled, pe mai multe postulate false. „Cel mai mare dintre ele consta în a crede — cu o aroganță incredibilă ce se manifestă în toate domeniile — că noi putem să impunem palestinienilor, tuturor arabilor, lumii întregi un statu quo teritorial pentru următorii 30—40 de ani. Nu eram noi oare superiori, infailibili, invincibili? Nu aveam noi guvernul american în buzunar? Ce importanță avea ostilitatea africanilor, a Asiei, a lumii a treia?”

Generalul Ariel („Arik”) Sharon nu păcătuiește printr-un exces de modestie. Pentru ce, de altfel, acest militar cu limbajul direct, de o franchețe brutală, devorat de ambiții politice, avid de publi-

Cosmonautul american William Pogue la bordul port-elicopterului „New Orleans”, după reîntoarcerea din misiunea spațială „Skylab-3”, înconjurat de medici

citate, pentru care individualismul constituie suprema virtute ar manifesta mai multă pudoare decât admiratorii săi? Ofițer de paracomando, el a condus în 1953, în satul iordanian Kibia, o operațiune de represalii deosebit de sângeroasă: a dinamitat 50 de colibe în care se refugiaseră 69 de arabi, jumătate dintre ei femei și copii, care au fost toți uciși. În 1971-1972, el a făcut „să fie instaurată ordinea” la Gaza, în special lichidând cu brutalitate „mișcarea teroristă”. „Nu am luat nici o măsură represivă fără a avea consimțământul prealabil al ministrului apărării” — spune el astăzi în chip de „justificare”.

Dacă afinitățile sale cu generalul Dayan sînt evidente, deși ministrul apărării este membru al Partidului Muncii, în timp ce el figurează printre fondatorii frontului dreptei (Likud), la fel de manifest este și disprețul pe care îl vădește pentru mulți dintre camarazii săi.

La acuzațiile formulate împotriva sa, generalul Sharon ripostează afirmînd că „înaltul comandament” (generalii Bar-Lev, Elazar și Gonen) a întîrziat în trimiterea întăririlor și l-a lăsat inactiv timp de patru zile. Adversarii săi întorc argumentul împotriva lui, susținînd că relațiile cu generalul Dayan i-au permis să scape de sancțiunile pe care le merită, să-și prezinte în alegeri candidatura în ciuda legii care interzice militarilor acest lucru, să acorde interviuri ziariștilor, cu alte cuvinte să „dezvăluie secrete militare”, fără a fi pedepsit. Ales membru al Parlamentului la 31 decembrie, imunitatea îi este asigurată chiar în cazul în care comisia judiciară, ce desfășoară de la 18 noiembrie o anchetă asupra „neglijențelor” războiului din octombrie, i-ar dovedi culpabilitatea. Pentru rolul său, generalul Dayan — declară, de asemenea, elementele moderate din sinul Partidului Muncii — a fost răsplătit generos de generalul Sharon și ansamblul partidelor de dreapta coalizate în blocul Likud, de vreme ce acestea l-au absolvit de responsabilitate pentru dezastrul din octombrie și l-au susținut, deși aparține unei formațiuni politice opuse, în tot cursul campaniei electorale.

„Frontiere de securitate? Nu știu ce înseamnă acest lucru — declară, cu un dram de ironie, generalul Peled. Este vorba de un concept mitic, care nu are sens în știința militară și care a fost inventat în întregime de generali-politicieni sau, dacă preferați, de generali ce s-au pus în serviciul unor politicieni anexioniști. Dar aceștia uită că nici un stat din lume nu își dobîndește securitatea grație frontierelor sale. Eu cred, dimpotrivă, că frontierele Israelului de dinainte de 1967 erau mult mai comode pentru noi decât cele cu care urmăresc unii să ne doteze.”

Pentru interlocutorul nostru, doar pacea, pacea adevărată constituie fundamentul securității unui stat, care se poate dota cu garanții suplimentare, sub forma demilitarizării unor teritorii, dezarmării, cautiunilor internaționale.

Eric Rouleau

AGENȚIA M.T.I.

BUDAPESTA

SITUAȚIA ENERGETICĂ A UNGARIEI

CREȘTEREA consumului de energie în Ungaria, în perioada 1970—1980, se cifrează la aproximativ 4 la sută pe an. În 1980, nivelul consumului de energie va fi cu 22—24 la sută mai mare decît în 1975.

Ponderea petrolului și gazelor naturale este în continuă creștere la capitolul surse de energie. Astfel, dacă, în 1965, cărbunele deținea în balanța energetică a țării o pondere de 67 la sută, în 1970 combustibilul solid a reprezentat 50 la sută.

Petrolul și gazul natural vor crește în 1975, în balanța energetică a țării, la 56—59 la sută, iar în 1980 — la 66—67 la sută.

Ungaria este în măsură să asigure, din resurse proprii, o parte tot mai mică din necesarul surselor de energie. Din cantitatea necesară de surse de energie au fost importate, în 1970, 37 la sută, iar în 1972 — 40 la sută. Pentru 1975, se citează procentajul de 44 la sută, iar pentru 1980 — 57 la sută. Ca urmare a închiderii minelor nerentabile, producția de cărbune se va reduce în continuare. Astfel, extracția cărbunelui în minele de mare adîncime (al cărei volum a fost, în 1973, de aproximativ 20 milioane tone) se va reduce, în 1975, la 18 milioane tone. Cu toate acestea, cărbunele continuă să joace un rol important, în primul rînd în alimentarea termocentralelor care funcționează pe baza combustibilului solid. În regiunea Bükk-Abrany (nord-estul Ungariei) au fost identificate, de curînd, zăcăminte de lignit care permit să se construiască aici (în anii '80) termocentrale cu putere de 1500—2000 MW. Zăcămintele de cărbune din regiunea transdunăreană pot servi pentru ter-

mocentralele cu putere de 200—400 MW.

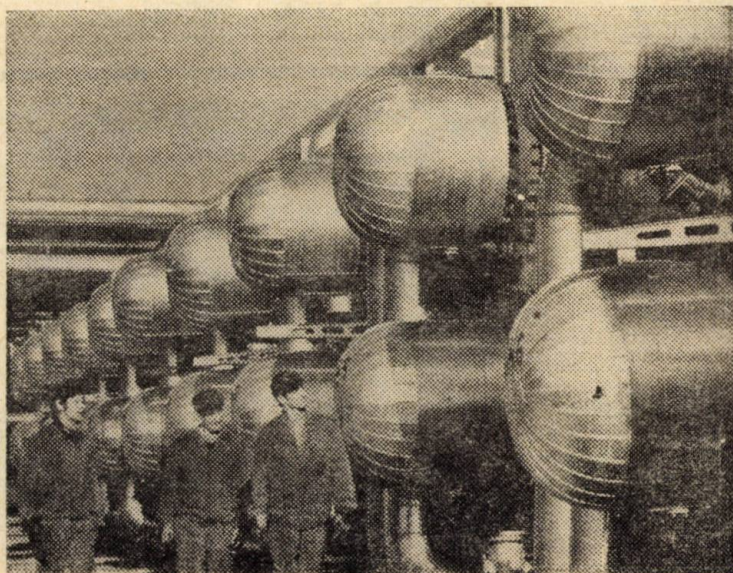
Producția de petrol în Ungaria s-a stabilit, de multă vreme, la nivelul de 2 milioane tone pe an. După cum se știe, această cantitate este departe de a fi suficientă pentru satisfacerea necesarului țării. În 1973, Ungaria a importat peste 6 milioane tone petrol, în cea mai mare parte din U.R.S.S. și o mică cantitate din țările Orientului Apropiat, în special din Irak. Necesarul de petrol al Ungariei va crește, în 1980, la 14—15 milioane tone. După toate probabilitățile, producția proprie va rămîne la actualul nivel. Prin urmare, va crește considerabil importul de petrol.

În 1973, producția de gaz natural în Ungaria a însumat aproape 5 miliarde mc. În 1980, potrivit calculelor, extracția de gaz natural va crește la 6 miliarde mc. În 1975, va fi dată în exploatare conducta de gaze sovieto-ungară „Bratstvo” („Frăția”) prin care vor fi livrate în Ungaria la început 1 miliard mc gaz natural pe an, urmînd ca, ulterior, livrările să fie sporite treptat.

Producția de energie electrică a crescut de la 7,6 miliarde kWh, în 1960, la 17,5 miliarde kWh în 1973. În actualul cincinal (1971—1975), în Ungaria vor fi construite câteva centrale electrice noi, cu o putere totală de 1 660 MW, dublă în raport cu puterea centralelor electrice instalate în cincinalul precedent. În 1973, importul de energie electrică a însumat aproape 4,5 miliarde kWh.

Satisfacerea necesarului de energie este ușurată de faptul că Ungaria face parte din sistemul energetic interconectat al țărilor socialiste europene. Se depun eforturi pentru a se lichida contradicția dintre necesitățile relativ mari de energie ale țării și posibilitățile mici pentru producția energiei, cu ajutorul unor soluții cum ar fi, de pildă, acordul ungaro-sovietic „alumină-aluminiu”, în baza căruia U.R.S.S. și-a asumat prelucrarea aluminei ungare, care necesită un mare consum de energie. Au început pregătirile în vederea construirii pe Dunăre a unei hidrocentrale comune ungaro-cesoslovace.

Investițiile în principalele domenii ale energiei, abstractie făcînd de cheltuielile privind utilajul destinat folosirii energiei, reprezintă o șesime din totalul investițiilor. În 1974, la Pecs va începe construcția primei centrale atomoelectrice în Ungaria. Primul grup electrogen al acestei centrale, cu puterea de 880 MW, va fi terminat în anul 1980. Puterea totală a centralei atomice va fi de 2 000 MW.

Instalație pentru prelucrarea petrolului la Uzinele petroliere „Dunăi” din Szazhalombatta

ASSOCIATED PRESS

CONFERINȚA „CELOR 26” DE LA CIUDAD DE MEXICO

SECRETARUL de stat Henry Kissinger, care nu de mult a obținut un succes diplomatic în Orientul Mijlociu, își va îndrepta atenția în luna februarie asupra regiunii latino-americane. Așa cum s-a mai spus, între 21 și 23 februarie, Kissinger se va întâlni cu miniștrii de externe din 25 de țări ale Americii Latine, în cadrul celei mai importante conferințe din emisferă în decurs de peste un deceniu.

În vederea întâlnirii, care va avea loc la Ministerul de Externe din Ciudad de Mexico, miniștrii de externe au elaborat un program de discuții compus din opt puncte. Problemele au mai fost abordate și în alte reuniuni, de astă dată însă se pare că în rândul unor reprezentanți ai Americii Latine există convingerea că o înaltă oficialitate a S.U.A. va asculta, în sfârșit, ceea ce au de spus.

Kissinger s-a angajat să insuflă o nouă vigoare politicii S.U.A. în America Latină și să stabilească un nou dialog cu comunitatea acestei emisfere, dezamăgită de multă vreme de „Alianța pentru progres”, înființată, cu surle și trîmbițe în 1961, cu sprijinul S.U.A.

O oficialitate de la Washington a sugerat că întâlnirea din Mexic va fi punctul de pornire a unui efort menit să creeze „un nou consens” în emisfera americană privind relațiile ce trebuie să existe între S.U.A. și America Latină.

Ordinea de zi, formată din opt puncte, conține în esență problemele relațiilor dintre America Latină și S.U.A. Miniștrii de externe vor discuta despre cooperarea pentru dezvoltare, soarta Canalului Panama, represaliile economice aplicate de S.U.A. în cazul unor exproprieri sau naționalizări, participarea Americii Latine la convorbiri financiare internaționale, piețe în S.U.A. pentru produsele Americii Latine, barierele comerciale, activitatea unor corporații multinaționale și amestecul guvernului S.U.A. și al unor firme nord-americane în treburile interne ale țărilor din America Latină.

Potrivit oficialităților de la Washington, Kissinger speră că la conferința din Ciudad de Mexico să se depună eforturi pentru o atenuare a criticilor la adresa controlului exercitat de S.U.A. asupra Canalului Panama. Este, de asemenea, posibil ca secretarul de stat al S.U.A. să răspundă plingerilor latino-americane în legătură cu condițiile schimburilor comerciale, menționând că Congresul S.U.A., după șovăieli de ani de zile, pare a se îndrepta spre aprobarea definitivă a unui sistem de preferințe comerciale generalizate pentru țările în curs de dezvoltare. Prin aceasta, s-ar a-

PROFIL

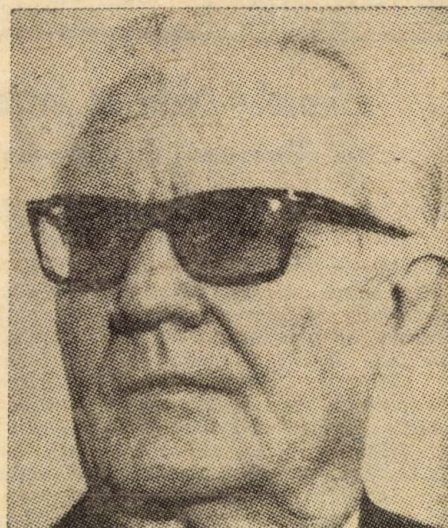
ERNESTO GEISEL

președintele ales al Braziliei

La 15 ianuarie, cei 503 membri ai Colegiului electoral brazilian — reușiți în incinta Congresului Federal din Brasília — i-au desemnat pe Ernesto Geisel și Pereira dos Santos în funcția de președinte și, respectiv, vicepreședinte ai țării, pentru perioada următorului mandat constituțional (1974—1979). Ales cu o majoritate absolută, Ernesto Geisel, reprezentant al partidului de guvernământ, Alianța Renovatoare Națională (ARENA), a întrunit 400 de voturi, față de 76 cit a realizat Ulisses Guimarães, candidat al partidului Mișcarea Democratică Braziliană, singurul partid de opoziție admis în mod legal în Brazilia.

Fiu al unui imigrant german, Ernesto Geisel, în vîrstă de 65 de ani, s-a născut în satul Rio Grande do Sul, regiune care a mai dat țării cinci președinți. Încă de tînr, s-a hotărît să urmeze calea celor doi frați mai mari, dintre care unul, generalul Orlando Geisel, este actualul ministru al armatei. A urmat, deci, cursurile școlii militare de la Realengo, unde s-a specializat în artilerie. A frecventat diferite alte școli militare, pe care le-a absolvit întotdeauna printre primii, și a ocupat numeroase posturi de ofițer superior, pînă la vîrstă de 53 de ani, cînd a fost promovat general. Ernesto Geisel, care face parte din elita așa-numită a militarilor de cabinet, a ocupat postul de secretar al lucrărilor publice din statul Paraíba. În 1969, la cererea președintelui Medici, el a părăsit armata, pentru a conduce compania petrolieră de stat „Petrobras”.

În luna iunie 1973, generalul Emilio Garrastazu Medici, președintele în funcție, l-a desemnat pe Ernesto Geisel drept candidat al partidului de guvernământ pentru alegerile de la 15 ianu-

arie. Desemnîndu-și succesorul, președintele Medici a dorit să asigure continuitatea evoluției începute în 1964.

În mesajul adresat națiunii braziliene la puțin timp după alegerea sa în funcția de șef al statului, generalul Ernesto Geisel a făcut o prezentare a liniilor generale ale politicii pe care guvernul său o va promova în următorii cinci ani. El a precizat hotărîrea de a continua, în esență, politica celor trei guverne care s-au succedat la conducerea țării după anul 1964. Noul președinte și-a exprimat dorința de a continua dezvoltarea țării, pentru a face din Brazilia „o țară mare și prosperă”, adăugînd că, pentru realizarea acestui scop, sînt necesare „instituirea unei administrații caracterizate prin austeritate și asigurarea stabilității sociale și a ordinii publice”.

Generalul Ernesto Geisel, al 53-lea președinte al Braziliei, va prelua, în mod oficial, funcția supremă în stat la 15 martie 1974.

corda țărilor mai puțin înstărite o reducere a taxelor de import, astfel încît mărfurile lor să prezinte o mai mare atracție pentru cumpărători.

Deficitul înregistrat în comerțul Americii Latine cu S.U.A. a fost de 600 milioane dolari în 1972, iar în 1973 a crescut din nou, deși nu se cunosc încă cifrele definitive.

O altă problemă controversată este rolul investițiilor particulare ale S.U.A. în America Latină. S.U.A. au aplicat sancțiuni economice acelor țări care naționalizează întreprinderi americane fără a plăti despăgubiri. Peru critică cu cea mai mare vehemență politica S.U.A., pe care o califică drept o politică de constrîngere economică.

Deși Cuba nu va participa la conferință, se crede că problema relațiilor dintre Washington și Havana va fi ridicată.

Starea de spirit predominantă în unele țări latino-americane, pe măsură ce se apropie întâlnirea cu Kissinger, are următoarele trăsături:

Argentina — Ministrul de externe argentinian, Alberto Vignes, a spus: „În ce privește S.U.A., poziția noastră este clară. Argentina apără cu înverșunare importante principii ale suveranității și neintervenției. Reafirmăm principiile noastre de neafîrnare și relații bazate pe egalitate, de înțelegere în ce privește interesele bilaterale și relațiile cu O.S.A., din care ambele țări fac parte”.

Brazilia — Atunci cînd Kissinger se va întâlni cu diplomații Americii Latine, Brazilia îi va face cele mai puține griji. Guvernul ei salută cu bucurie investițiile străine, iar interesele particulare ale S.U.A. în Brazilia depășesc 2 miliarde dolari. „Nu există absolut nici o divergență gravă între Brazilia și S.U.A., în momentul de față”, a declarat o oficialitate de la ambasada S.U.A. în Brazilia.

Bolivia — Ministrul de externe al Boliviei, Alberto Guzman Soriano, a spus: „Toate țările noastre speră că se va ajunge la un nou tip de relații interamericane care, departe de a însemna o confruntare între S.U.A. și America Latină, vor permite să se stabilească un dialog într-o formă nouă și mai cuprinzătoare”.

Ecuador — Această țară va participa la conferința din capitala mexicană într-un spirit de bunăvoință și cu speranța că „înalte obiective propuse în vederea dezvoltării și cooperării vor deveni o realitate”, după cum a declarat ministrul de externe José Lucio Paredes.

Venezuela — Conducătorii acestei țări, bogată în petrol, consideră că evenimentele politice și economice au conferit Venezuelei și întregii Americi Latine un statut nou și mai bun în ce privește negocierile cu S.U.A.

William Nicholson

Acordul încheiat între Kuweit și firmele „British Petroleum” și „Gulf Oil Company”

Al. Nistor, Pitești. În baza noului acord de participare semnat la 28 ianuarie între guvernul Kuweitului, pe de o parte, și „British Petroleum” și „Gulf Oil Company” — proprietățile comune ale Societății „Kuweit Oil Company” (K.O.C.) — pe de altă parte, s-a stabilit crearea unui comitet administrativ din patru persoane care va conduce operațiunile petroliere din Kuweit. În comitet, guvernul va avea doi reprezentanți și fiecare din cele două firme câte un reprezentant. Cei patru membri ai comitetului urmează să formeze o corporație mixtă, prevăzută în acordul semnat la 28 ianuarie, 60 la sută din acțiuni revenind Kuweitului și câte 20 la sută fiecăreia din cele două firme.

Acordul de participare, discutat de cabinet și ratificat de Parlamentul kuweitian, dă imediat guvernului kuweitian o participație de 60 la sută la operațiunile din Kuweit ale celor două firme. Procentajul urmează să fie aplicat de la 1 ianuarie 1974 până în 1979, guvernul kuweitian rezervându-și dreptul ca, la acea dată,

să-și sporească participația până la 100 la sută — au declarat oficialități kuweitiene. Despăgubirile pe care guvernul kuweitian urmează să le plătească celor două firme străine vor fi calculate pe baza valorii contabile (costul original, minus amortizarea) a activurilor, care includ rafinaria și toate instalațiile de producție și transport — au declarat oficialități ale Ministerului Petrolului al Kuweitului.

Noul acord, au arătat oficialitățile, nu include nici o stipulație în baza căreia cele două firme să răscumpere cantități din petrolul revenind guvernului kuweitian în baza participației lui. Potrivit acordului, după ce va rezerva cantități corespunzătoare pentru consumul intern, guvernul poate vinde celor două firme cantități din petrolul brut obținut pe baza participației lui, la prețuri urmînd a fi stabilite prin tratative. În caz contrar, guvernul își rezervă dreptul de a vinde petrolul obținut pe baza participației lui pe piețele mondiale sau la licitații internaționale, la prețuri mai mari dacă este posibil, au adăugat oficialitățile.

Întrevederea Nixon — Gromiko

I. Ionescu, București. După cum se știe, după vizita în Cuba, unde l-a însoțit pe secretarul general al C.C. P.C.U.S., L.I. Brejnev, ministrul de externe sovietic, Andrei Gromiko, s-a oprit la Washington, avînd convorbiri cu omologul său american și cu președintele Statelor Unite. Președintele Nixon s-a întreținut, timp de peste două ore, cu ministrul de externe sovietic, în legătură cu vizita pe care urmează să o întreprindă la Moscova, în acest an. Principalele probleme internaționale, în special cele referitoare la Orientul Mijlociu, tratativele SALT și securitatea europeană, precum și relațiile sovieto-americane au fost, de asemenea, examinate. Po-

trivit purtătorului de cuvînt al Casei Albe, G. Warren, interlocutorii au discutat despre reluarea conferinței de la Geneva și căutarea unei păci juste și echitabile în Orientul Mijlociu. Warren nu a fost în măsură să precizeze data exactă a călătoriei lui Nixon în U.R.S.S., dar a indicat că pregătirea acestuia ca și problemele pe care le va aborda la Moscova au fost analizate îndelung în cadrul acestei întrevederi.

Totodată, s-a stabilit ca secretarul de stat al S.U.A., Henry Kissinger, să facă o călătorie în capitala sovietică, în a doua jumătate a lunii martie, pentru pregătirea vizitei președintelui Nixon.

Nansha

Dan Lucian Picu, Brașov; Pavel Păcuraru, com. Zăul de Cîmpie, jud. Mureș. Răspunsurile publicate în nr. 5 și 6 a.c. ale revistei, în legătură cu situația din Arhipelagul Hsisha, le adăugăm declarația Ministerului Afacerilor Externe al R.P. Chineze cu privire la noua violare a teritoriului chinez de către autoritățile saigoneze, declarație dată publicității la 4 februarie și pe care o reproducem integral:

„La 1 februarie, autoritățile de la Saigon, după ce au încălcat recent Insulele Hsisha, aparținînd Chinei, și au suferit pierderi grele din partea militarilor și civililor chinezi, au trimis din nou nave pentru a invada și ocupa Nantzu și celelalte insule chineze ale Arhipelagului Nansha și a stabili în mod ilegal pe insulele respective ceea ce ei denumesc «dovezi de suveranitate». Faptul reprezintă o încălcare grosolană a integrității teritoriale și a suveranității Chinei și o nouă provocare militară împotriva poporului

chinez din partea autorităților saigoneze. Guvernul și poporul chinez condamnă cu tărie și protestează împotriva noii violări.

Guvernul chinez a declarat în nenumărate ocazii că Insulele Nansha, Hsisha, Chungsha și Tungsha fac parte din teritoriul chinez și că Republica Populară Chineză deține suveranitatea indiscutabilă asupra acestor insule și a zonelor maritime înconjurătoare. Guvernul Republicii Populare Chineze nu va tolera încălcarea integrității și suveranității teritoriale a Chinei de către autoritățile saigoneze sub nici un pretext. Această poziție a guvernului chinez este fermă și de nezdruccinat.”

Oreste N. Tufeanu, Slatina. Vă mulțumim pentru scrisoare. Vom avea în vedere propunerea dv. Vă sugerăm, între timp, consultarea volumului de memorii ale generalului de Gaulle, publicat în urmă cu cîțiva ani de editurile noastre, volum în care veți găsi multe din informațiile solicitate.

State Vasiliu, Iași. Un recensămînt încheiat la 31 decembrie 1970 și ale cărui date au fost prelucrate pînă recent (Institutul național de statistică al Belgiei a dat publicității rezultatele săptămîna trecută) ne îngăduie să dăm un răspuns autorizat și aproape „la zi” întrebării dv. În perioada 1961—1970, populația Belgiei a trecut de la 9 189 741 locuitori la 9 650 944, înregistrînd, deci, o creștere de 461 203 (+5,6 la sută). În regiunile de limbă neerlandeză, populația a crescut, în perioada respectivă, de la 5 063 974 locuitori la 5 416 583 (+7 la sută). În regiunile de limbă franceză, de la 3 045 275 la 3 097 253 (+1,7 la sută). Bruxelles, considerat regiune bilingvă, de la 1 022 795 la 1 075 136 (+5,1 la sută). În ceea ce privește cantoanele răsăritene, de limbă germană, populația lor a trecut de la 57 697 la 61 972 (+7,4 la sută). În procent, rezultatele recensămîntului prezintă astfel repartiția populației pe regiuni: flamandă (de limbă neerlandeză) — 56,13 la sută; valonă (de limbă franceză) — 32,09 la sută; bruxelleză (bi-

lingvă) — 11,14 la sută; cantoanele germane — 0,64 la sută.

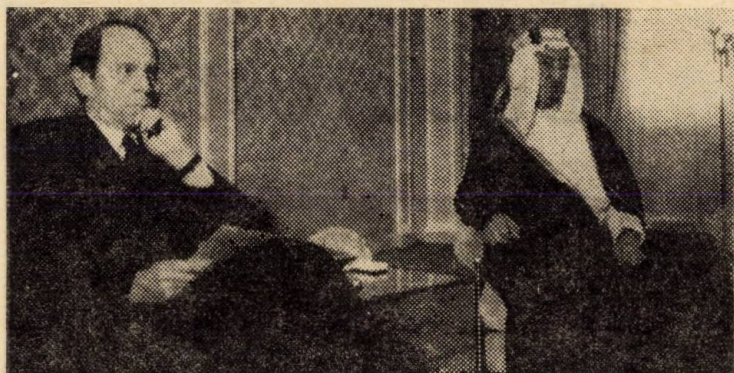
Cristian Drăgușanu, București. Vă mulțumim pentru sugestii. Revista noastră are, de foarte multă vreme, co-perți în culori. În ceea ce privește lărgirea profilului, intrucît sîntem o revistă de politică externă, nu intenționăm să ne ocupăm de artă, sport etc. (Există, de altfel, ziare și reviste care acoperă în mod adecvat aceste domenii). Iată și citeva din datele solicitate în legătură cu ziarul „The New York Times”: a apărut în anul 1851, fondat de Henry J. Raymond, George Jones și Edward B. Wesley. Cum intenția fondatorilor era ca ziarul să nu fie prins de problemele polemice în care cădeau celelalte publicații, „New York Times” a cunoscut un succes rapid. Către sfîrșitul secolului, a avut o perioadă de declin, pînă cînd Adolphe S. Ochs a cîștigat prețul la un cent și a accentuat caracterul obiectiv al publicației. Vom reveni.

Precizare

În serialul „Biografia dramatică a petrolului” (V) din nr. 6 (31 ianuarie), reprodus după revista „Der Spiegel”, în capitolul „Contraofensiva” a apărut o interpretare eronată în ce privește împrejurările demiterii fostului premier iranian Mossadek (1953). După o verificare atentă a faptelor, este necesar a se preciza că răsturnarea lui Mossadek a avut loc exclusiv din voința poporului iranian. Politica lui Mossadek dusese țara într-o situație de impas, atât sub

raport economic, cât și politic. Ca urmare, a avut loc o amplă mișcare populară împotriva haosului provocat de fostul premier. În spiritul unei tradiții seculare de solidaritate cu poporul său, Șahinșahul Iranului a consfințit voința populară. El a numit un nou guvern, loial poporului iranian și suveranului său.

Semnalam, în același timp, că revista „Der Spiegel” a publicat, la rubrica sa de „Scrisori”, o precizare în sensul celor de mai sus.

Grigore Stănescu, Craiova. În articolul privind situația din Orientul Apropiat publicat în nr. 6 a.c. am scris și despre călătoria ministrului de externe francez Michel Jobert în Arabia Saudită, Kuwait și Siria. În cadrul acestor vizite, s-au încheiat o serie de acorduri. O importanță deosebită s-a acordat călătoriei în Arabia Saudită în urma căreia, deși nu s-a

ajuns la acorduri concrete, relațiile dintre cele două țări cunosc o îmbunătățire. Vă sugerăm și consultarea celorlalte articole în legătură cu situația din Orientul Apropiat, publicate de revista noastră. **Fotografia** pe care o publicăm alăturat reprezintă un moment al întrevederilor dintre ministrul francez și regele Feisal al Arabiei Saudite.

Maria Vlădescu, București. Succesorul la tronul Marii Britanii, prințul Charles, nu este căsătorit, dar, în ultimele luni, au circulat mereu mai multe supoziții privind viitoarea sa soție: lady Jane Wellesley, 22 de ani, fiica lordului Wellesley (duce de Wellington, aflat în serviciul reginei Elisabeta a II-a). Ultimul eveniment remarcat de presa britanică: invitația făcută lui Jane, de către regină, de a petrece Anul Nou la domeniile regale de la Sandringham. Se comentează că, în urmă cu un an, și Mark Phillips fuse-

se invitat la Windsor, iar 11 luni mai târziu se căsătoria cu prințesa Anne. Întrucât la balul dat de Anul Nou la Sandringham prințul Charles s-a aflat mai mult în preajma unei alte tinere, Cecil Kevi, fiica unei foste doamne de onoare a reginei, ziarul „Daily Mail” se crede îndreptățit să considere că aceasta ar putea fi viitoarea regină a Angliei. Cei care sînt de părere că, totuși, lady Jane are șanse mai multe aduc și alte argumente: în luna iulie, regina și prințul Philip vor face o vizită

ducelui de Wellington; în vremea în care încă nu era nimic hotărît în legătură cu căsătoria Anne-Mark Phillips, un prieten al acestuia se afla mereu în preajma lor și asupra sa planau cele mai multe supoziții. Admițînd posibilitatea ca Jane Wellesley să devină soția moștenitorului tronului Angliei, „The Daily Telegraph” consideră că există o dificultate de ordin religios: tinăra este catolică, romană, în timp ce membrii familiei regale aparțin bisericii anglicane. Dar și această problemă ar putea fi rezolvată prin asigurări că viitorii copii vor aparține bisericii anglicane, așa cum o cer legile actuale.

Ștefan Aurelian, Baia Mare. Firma nord-americană „Control Data” deși înființată recent (în 1957) a devenit rapid una din principalele societăți care se ocupă de punerea la punct a dezvoltării și fabricării calculatoarelor electronice de mare capacitate, ca și de sistemele de control, gestiune, telecomunicații etc. În cadrul acestei firme sînt organizate cursuri pentru formarea programatorilor. Capitalul societății este de 1,6 miliarde de dolari; numără 31 600 de funcționari și are sucursale în 29 de țări. În Statele Unite „Control Data” a organizat o rețea cibernetică cu mai mult de 40 centre de calcul folosite de abonați.

„Occidental Petroleum Corporation” a fost înființată în 1920. Ea are un capital de 2,6 miliarde de dolari, iar vânzările se cifrează în jurul a 2,5 miliarde dolari. Cu un personal de 31 500, „Occidental Petroleum Corporation” se ocupă de prospectarea și exploatarea resurselor naturale, printre care petrolul, gazul natural, sulful, fosfații, atât în Statele Unite cât și în numeroase alte țări. Asupra altor firme vom reveni într-unul din numerele viitoare.

Gh. Andreescu, Iași. Iată datele solicitate, în legătură cu conducta petrolieră Samotlor—Kuibisev (folosim informațiile transmise de agenția T.A.S.S.). Conducta va face legătura între bogatele zăcăminte petrolifere din Siberia occidentală și cele din regiunea centrală a Volgăi. Noua magistrală petrolieră va fi cea mai mare din U.R.S.S.: va depăși lungimea de 2 200 km și va fi dotată cu 34 stații de pompă. Dirijarea petrolului prin a-

ceastă magistrală, prevăzută cu tuburi de mare diametru (1 220 mm), se va face cu instalații automatizate și telemecanice, manevrate din două centre de dispecerat. Construirea conductei petroliere va mări capacitatea de transport a petrolului din Siberia occidentală în întreprinderile amplasate în regiunea europeană a U.R.S.S. Totodată, ea va contribui la mărirea capacității de alimentare cu materie primă a sistemului internațional de conducte petroliere „Druжба” (Prietenia), prin care o serie de țări socialiste primesc petrol din U.R.S.S. Zăcămintele de petrol din Siberia occidentală au perspective bune de dezvoltare. Anul acesta, ele vor da circa 28—29 000 000 tone din totalul sporului de extracție din U.R.S.S., stabilit la 30 000 000 tone. În această regiune s-au descoperit 60 zăcăminte de petrol. După părerea specialiștilor, ele nu constituie decît o parte a rezervelor de petrol din respectiva zonă. În 1980, în Siberia occidentală se vor extrage anual circa 300 000 000 tone petrol.

Turneul lui Waldheim

I. Nicolae, Brașov. Turneul secretarului general al O.N.U. Kurt Waldheim, în 13 state ale Africii (turneu care începe astăzi), va dura 18 zile. Vor fi vizitate: Mauritania, Senegal, Mali, Niger, Volta Superioară, Nigeria, Dahomey, Togo, Ghana, Coasta de Fildeș, Liberia, Sierra Leone, Guineea. Secretarul general va fi însoțit de Issoufou Saidou Djermakoye (Niger), subsecretar general și înalt comisar pentru cooperarea tehnică, Abdulrahman Abby Farrah (Somalia), subsecretar general adjunct pentru problemele politice speciale, Anton Prohaska (Austria), director al biroului secretarului general, și André Lewin (Franța), purtător de cuvînt al secretarului general. Întrucît, după cum se poate observa din lista țărilor vizitate, Waldheim va călători și în țările bînuite de secetă (Sahel), Bradford Morse (S.U.A.), subsecretar general pentru problemele politice și ale Adunării Generale, însărcinat cu coordonarea și ajutorul pe termen mediu și lung acordat țărilor Sahelului, se va afla și el în primele etape ale călătoriei, cînd, la Ouagadougou va avea loc o reuniune specială a comitetului interstatat pentru lichidarea urmărilor secetei în Sahel.

Ronald Biggs și „furtul secolului”

V. Iliescu, București. Ronald Biggs, „creierul” acelui senzațional „furt al secolului” (atacul din 1963 asupra trenului Londra—Glasgow), a fost arestat, la începutul acestei luni, la Rio de Janeiro, după cum s-a anunțat, dar au fost dezvăluite foarte puține amănunte în legătură cu arestarea sa. Se știe că Ronald Biggs, arestat la cităva vreme după furtul din 1963,

fusese condamnat la 30 de ani închisoare; în 1965, o evadare spectaculoasă de la închisoarea Wandsworth e urmată, de aproape opt ani, de inutile căutări. Biggs a fost semnalat în Australia, unde trăiește soția sa, în Spania, în America de Sud, dar niciodată prins, în ciuda eforturilor Scotland Yard-ului. Se afirmă că poliția britanică i-ar fi dat, de această dată, de urmă, după ce Biggs trimisese o scrisoare ziarului „Daily Express” în care afirma că intenționează să se predea și să se întoarcă în Anglia. Biggs trăia în Brazilia de aproape trei ani, sub un nume fals — Michael John Haynes — decorator. A fost arestat într-un elegant apartament din Rio, de către o echipă de poliști, între care se găseau și doi inspecți englezi. Nu a opus nici o rezistență. Biggs (45 de ani) urmează a fi predat autorităților britanice.

Groenlanda

Papp Attila, com. Dumbrava, jud. Timiș; T. Pop, Alba Iulia. Din cei 2 175 600 km pătrați ai Groenlandei, 1 833 900 sînt acoperiți de ghețuri; din cei 341 700 kmp rămași, numai aproximativ 150 000 (în special în partea de sud-vest) pot fi

clasați drept locuibili. Punctul cel mai înalt al înălțimilor insulei — Gunnbjørns Fjæld, 3 700 metri. Populația — puțin peste 40 000 de locuitori — este în parte formată din eschimoși și în majoritate de groenlandieni (un amestec mongoloido-caucasian de eschimoși și danezi). Majoritatea populației e ocupată în pescuitul modern. Godthab, capitala insulei, cu cei aproximativ 6 000 locuitori, este, de altfel, cel mai important centru insular al pescuitului. Există și industrii extractive — cărbune, pe insula Disko, și marmură, la Marmorilik. Între 1721 și 1953, Groenlanda a fost exploatată ca o colonie. De atunci, de administrarea insulei răspunde un minister al Groenlandei de la Copenhaga. Autoritatea administrativă locală este un guvernator, cu sediul la Godthab. Groenlanda este divizată în trei subprovincii (vest, est și nord) precum și în 16 districte provinciale.

Radu Mateescu, Timișoara.

O listă a președinților Statelor Unite a fost publicată în cadrul acestei rubrici din nr. 12/1973. Despre teritoriile încă dependente, consultați rubrica „Poșta redacției” nr. 2 a.c. În legătură cu cealaltă întrebare, vă sugerăm consultarea unui almanah.

LUMEA

săptăminal de politică externă editat de Uniunea Ziarștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația:
București, Piața Scintei nr. 1.
Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate: prin întreprinderea „ROM-PRESFILATELIA” — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

Publicitate

OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM „CARPAȚI” București

prin Agenția de excursii cu turiști români în străinătate din București, Cal. Victoriei nr. 100 (telefon: 16 44 31), și Oficiile județene de turism din întreaga țară oferă un bogat program de excursii în R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Polonă, R. P. Ungară, U.R.S.S., R. P. Chineză—R.P.D. Coreeană cu date de plecare în aprilie, mai și iunie 1974.

De asemenea, continuă înscrierile pentru excursiile cu date de plecare în luna martie a.c.

La cererea colectivelor de salariați din întreprinderi, instituții, cooperație, cluburi și asociații sportive, organizații obștești, școli etc. se organizează excursii pentru grupuri compacte, cu diferite mijloace de transport pe itinerarele și la datele stabilite prin programele respective.

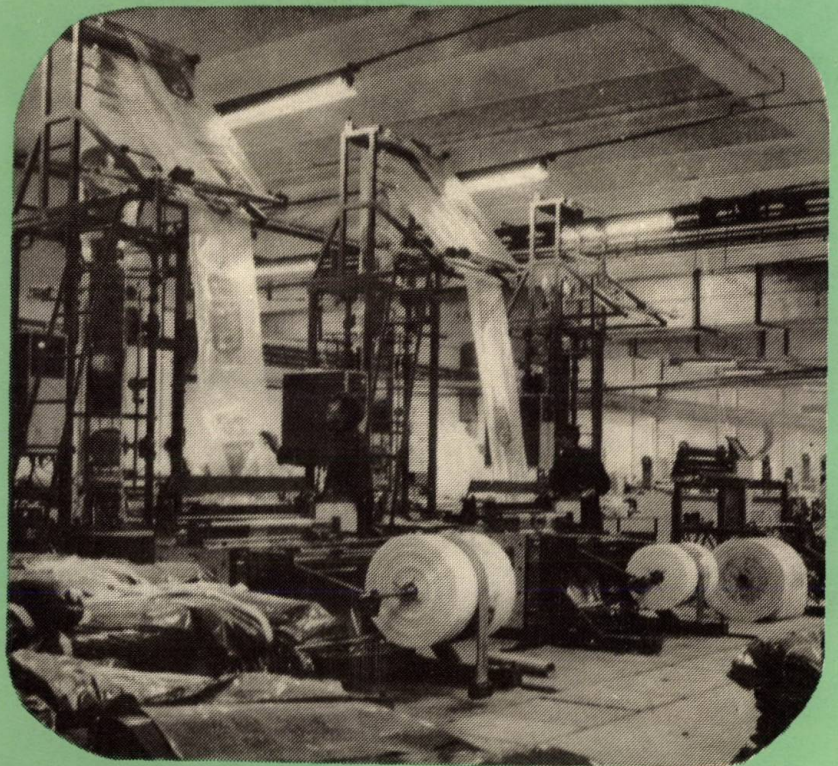
Pentru turiștii din Capitală care călătoresc în străinătate pe cont propriu se asigură și rezervări de bilete de tren și avion prin filiala de turism din București, B-dul Republicii nr. 197, telefon 35 84 52.

PUBLITURISM

uzina de mase plastice BUZĂU

produce

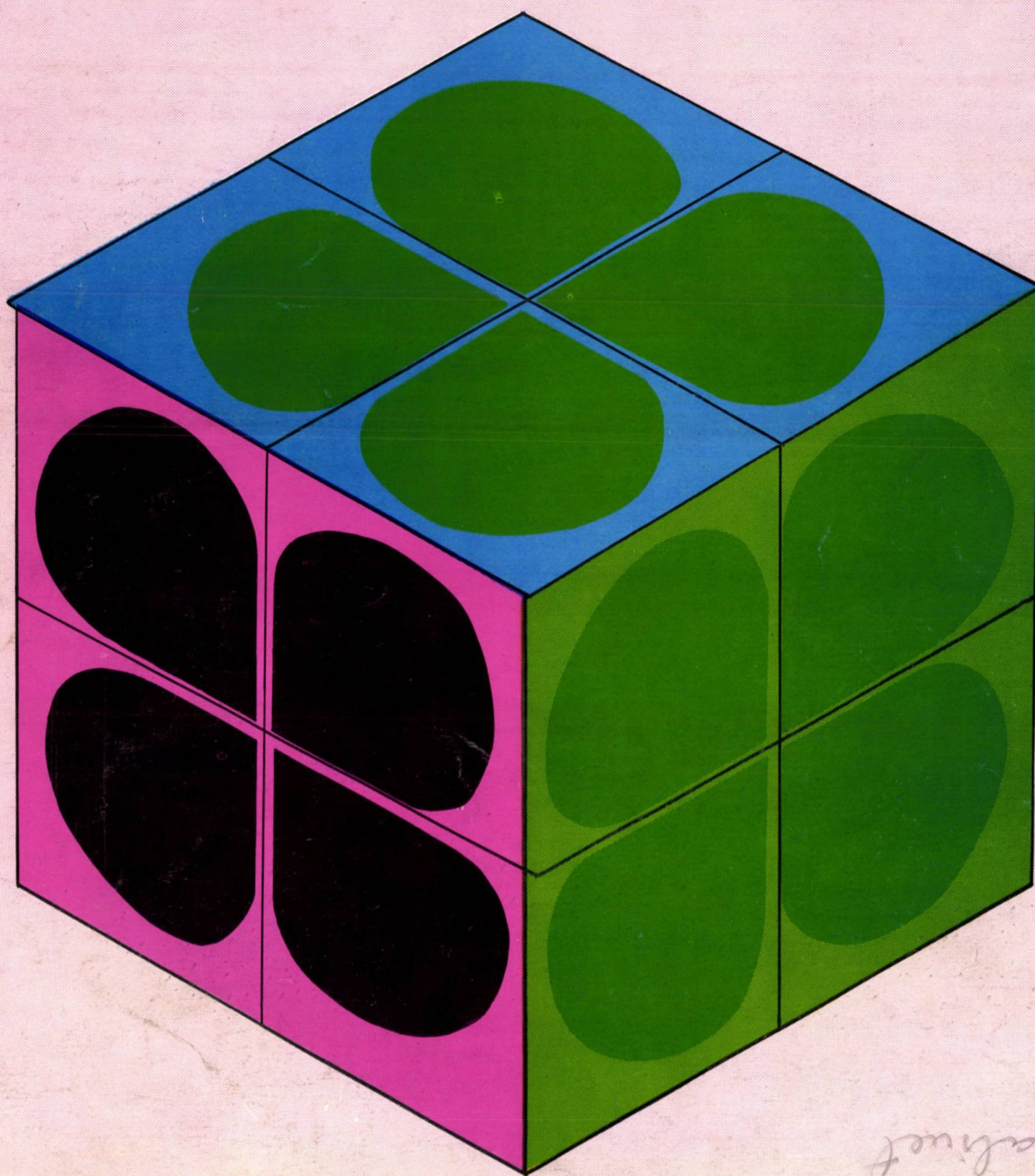
pentru
piața
internă
și
pentru
export

- **ambalaje pentru industria chimică, saci și pungi**
- **folii de polietilenă pentru sere și solarii**

MĂRȚIȘOR , '74

*Evitați aglomerația din ultimele zile și cumpărați
chiar acum mărțișorul pe care vreți să-l dăruiti!*

calinet

LUMEA

Vizita tovarășului
NICOLAE CEAUȘESCU

în țări arabe

**CONTRIBUȚIE
DE SEAMĂ
LA ÎNTĂRIREA
COLABORĂRII
ROMÂNNO-ARABE,
A PĂCII
ȘI ÎNȚELEGERII
INTERNAȚIONALE**

„Un loc important în politica noastră internațională îl ocupă relațiile de colaborare economică, politică, culturală cu țările arabe, față de care poporul român nutrește sentimente de prietenie și solidaritate”.

NICOLAE CEAUȘESCU

interviuri,
anchete internaționale

- EDIFICAREA SECURITĂȚII EUROPENE
- NOI PUNCTE DE REPER ÎN DEZVOLTAREA RELAȚIILOR ȚĂRII NOASTRE

**RESURSELE ENERGETICE
ȘI COOPERAREA
INTERNAȚIONALĂ**

documentar

**„POARTA GLISANTĂ”
A AMERICII**

O ZI LA ELYSÉE

Solemnitatea semnării Comunicatului comun și a Acordului general de colaborare de către președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și președintele Consiliului Comandamentului Revoluției al Republicii Arabe Libiene, colonel Moamer El Gaddafi

La Universitatea din Tripoli

LIBIA

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN ȚĂRI ARABE

LIBAN

În mijlocul specialiștilor de la atelierele Companiei aeriene libaneze.

După solemnitatea înmînării de către președintele Republicii Liban, Suleiman Frangieh, președintelui Nicolae Ceaușescu, a „Ordinului Meritul Libanez” — cea mai înaltă distincție a Libanului acordată șefilor de stat. Președintele Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, a înmînat președintelui Suleiman Frangieh „Ordinul Steaua Republicii Socialiste România” cl. I

LUMEA

9 (539)

21 februarie 1974

UN NOU TRASEU AL PĂCII ȘI COLABORĂRII

- Tripoli. Moment de referință în dezvoltarea relațiilor româno-libiene. Nicolae N. Lupu 2
- Acordul general de colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Arabă Libiană 3
- Beirut. Noi și substanțiale valențe în dialogul româno-libanez. Crăciun Ionescu 4
- Conferința de presă a tovarășului Nicolae Ceaușescu. 6
- Damasc. O etapă de importanță istorică în relațiile româno-siriene. Victor Stamate. 7
- Bagdad. Ample perspective în raporturile de colaborare dintre România și Irak. Florea Țuiu 9

INTERVIUL NOSTRU

- Turan Gunes, ministrul afacerilor externe al Turciei 10

ARTICOLE, CORRESPONDENȚE

- Conferința general-europeană văzută de la Roma. Radu Bogdan 11
- Conferința energetică de la Washington. Ilie Șerbănescu 15
- Programul „Skylab”. Performanțe tehnice, dar mai ales umane. Mihai Matei 23
- O zi de lucru la Palatul Elysée. Jean-Pierre Farkas 24

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

- Varșovia. „Învățămîntul în serviciul propășirii țării”. Interviu cu Jerzy Kubersky, ministrul învățămîntului și educației al R. P. Polone. Gheorghe Ciobanu 12
- Sofia. Direcții ale dezvoltării Bulgariei în 1974. Constantin Amariței 13

REPORTAJ PE GLOB

- Sub frunțile de gheață ale Alpiilor. Vasile Crișu 16

DOCUMENTAR

- Canalul Panama. „Poarta glisantă” a Americii. Rodica Dumitrescu 18

1000+1 20-21

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

- Le Nouvel Observateur, Deutsche Aussenpolitik, L'Humanité, Die Presse 26-29

PROFIL

- Habib Chatti, ministrul afacerilor externe al Tunisiei 29

POȘTA REDACȚIEI 30-32

SAPTAMINA

miercuri

- La Washington a luat sfîrșit conferința principalelor state occidentale consumatoare de petrol, inițiată de președintele Nixon.
- Erich Honecker, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., a avut o convorbire la Berlin cu Georges Marchais, secretar general al P.C. Francez, aflat în vizită în R.D.G.
- Primul ministru al Libiei, Abdel Salam Jalloud, și-a încheiat vizita oficială în R. S. Cehoslovacă.
- Reprezentanți ai unor organizații din R.S.F. Iugoslavia, R.P. Ungară și R.S. Cehoslovacă au semnat acordul privind instalarea pe teritoriul iugoslav a unei conducte petroliere între litoralul Mării Adriatice și frontiera cu Ungaria.

joi

- Înscrind un bilanț bogat de rezultate pe planul colaborării politice, economice și culturale româno-libiene; proclamind principii fundamentale ale independenței națiunilor și destinderii internaționale, s-a încheiat vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Libia.
- Întîmpinat cu deosebită căldură, stimă și cordialitate, președintele Nicolae Ceaușescu a sosit în Republica Liban.
- Prezidiul Uniunii Comunistilor din Iugoslavia a hotărît ca al X-lea Congres al U.C.I. să aibă loc la Belgrad, între 27 și 30 mai a. c.
- În prezența președintelui Juan Domingo Peron, la Buenos Aires au fost semnate un acord de colaborare comercial-economică și tehnico-științifică între Argentina și Uniunea Sovietică și un acord privind livrarea de mașini și utilaje sovietice în Argentina.
- Emirul Kuweitului, Sebah el Salem al Sabah, a conferit cu președintele Republicii Zair, Mobutu Sese Seko, care întreprinde o vizită în această țară.

vineri

- A luat sfîrșit reuniunea cvadripartită de la Alger la care au participat președintele egiptean, Anwar Sadat, președintele Siriei, Hafez Assad, regele Arabiei Saudite, Feisal, și șeful statului-gazdă, Houari Boumediene.
- A fost dat publicității la Havana comunicatul privind vizita în Cuba a delegației P.C. din Spania, condusă de Santiago Carrillo, secretar general al partidului.
- La Viena, și-a încheiat lucrările Congresul Partidului Socialist din Austria.

sîmbătă

- La Sofia a avut loc o întrevvedere între Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al P.C. Bulgar, și o delegație a P.C. Peruan, condusă de Jorge del Prado, secretar general al C.C. al P.C.P., aflată în vizită în Bulgaria.

13-19 februarie

- Ministrul de externe al R.P. Ungare, Frigyes Puja, și-a încheiat vizita oficială la Viena, în cursul căreia a avut, cu omologul său austriac Rudolf Kirchschlaeger, convorbiri în probleme ale relațiilor dintre cele două țări și ale situației internaționale actuale.

- Comitetul Popular Central al R.P.D. Coreene l-a numit, prin decret, pe Kim Iân Ju vicepremier al Consiliului Administrativ al acestei țări.

duminică

- Sub semnul perspectivelor rodnice ale adîncirii relațiilor de colaborare prietenească româno-libaneze, al conlucrării internaționale pentru promovarea destinderii și consolidarea păcii s-a încheiat vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Liban.

- A început vizita oficială a tovarășului Nicolae Ceaușescu în Republica Arabă Siriană, prilej de conturare a noi posibilități pentru extinderea colaborării bilaterale, pentru afirmarea în viața internațională a raporturilor de tip nou, de deplină egalitate între națiuni.

- Nikolai Podgornii, președintele Prezidiului Sovietului Suprem, și Alexei Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri, au avut o convorbire cu președintele Finlandei, Urho Kekkonen, aflat într-o vizită neoficială la Moscova.

- Vicepremierul Consiliului de Stat, Li Sien-nien, a primit delegația economică iraniană, condusă de Abdul Fatah Al-Yassen, membru al conducerii regionale a Partidului Socialist Arab Baas, aflată în vizită în R. P. Chineză.

luni

- Președintele Argentinei, Juan Domingo Peron, a procedat la crearea unui secretariat al guvernului, care urmează să asigure „o asistență personală și directă pe lângă președintele țării”. Noul organism este condus de colonelul Vicente Damasco.

- Libanul a hotărît să recunoască Republica Guineea-Bissau. Totodată, guvernul libanez a decis să rupă relațiile diplomatice cu Portugalia și Republica Sud-Africană.

marți

- S-a încheiat vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Republica Arabă Siriană - etapă de importanță istorică în relațiile româno-siriene.

- Într-o atmosferă de vie simpatie și înaltă stimă a început vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Irak - ultima etapă a traseului păcii și colaborării româno-arabe.

- În orașul pakistanez Lahore a început reuniunea miniștrilor de externe din țările musulmane.

*Moment al întâlnirii cordiale dintre cei doi
președinți pe aeroportul din Tripoli*

Moment de referință

în dezvoltarea relațiilor româno-libiene

Vizita în Republica Arabă Libiană a președintelui Consiliului de Stat al României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a marcat un moment de cea mai mare importanță în evoluția relațiilor dintre cele două țări. Această primă etapă a vizitei în unele țări arabe — un nou traseu al păcii și colaborării cum, pe bună dreptate, a fost numit — a oferit imagini dintre cele mai convingătoare ale dorinței ambelor părți de a amplifica și aprofunda raporturile de colaborare și prietenie dintre România și Libia.

Primirea plină de simpatie și căldură rezervată distinsului oaspete din România, celorlalți membri ai delegației de către poporul libian, bunele rezultate cu care s-au încheiat convorbirile oficiale dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Moamer El Gaddafi, în sfârșit, Acordul general de colaborare și Comunicatul comun, date publicității la încheierea vizitei, reprezintă, toate acestea, elemente care generează constatarea că am asistat la un moment deosebit în cronica relațiilor româno-libiene, că această primă întâlnire la nivel înalt a avut menirea de a deschide un nou capitol în istoria raporturilor dintre cele două țări.

Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu a fost un eveniment așteptat cu viu interes de poporul libian; ea a concentrat, timp de mai multe zile, întreaga atenție a opiniei publice și a cercurilor politice din Tripoli. Orașul a îmbrăcat haina de sărbătoare. Pe însorita cornișă din fața portului, mărginită de arbori decorativi, în piețele centrale și pe marile bulevarde au fost arborate drapelele de stat ale celor două țări și portretele ale președinților Nicolae Ceaușescu și Moamer El Gaddafi; mii de locuitori au ieșit pe străzi pentru a saluta pe șeful statului român și a-și exprima satisfacția pentru prezența sa pe solul libian. Dind expresie acestor sentimente, dorinței poporului libian de a dezvolta colaborarea cu România, marele cotidian „Al Fajr al Djadid” scria, a doua zi după sosirea șefului statului român: „Președintele Gaddafi salută în persoana oaspetelui pe primul președinte din Europa răsăriteană care vizitează Libia și își exprimă speranța că discuțiile dintre cele două personalități vor marca un pas înainte pe calea adâncirii colaborării româno-libiene”.

Ne-au rămas, de asemenea, vii în memorie numeroasele manifestări de simpa-

Correspondență din Tripoli de la Nicolae N. Lupu

tie și prețuire cu care președintele Nicolae Ceaușescu a fost întâmpinat în tot timpul prezenței sale pe solul libian, în momentele pe care șeful statului român le-a consacrat cunoașterii realităților Libiei contemporane — mărturii elocvente ale marilor eforturi depuse de poporul libian pe drumul progresului. La Universitatea din Tripoli, pe șantierul marelui Combinat textil Zanzur, pe șantierul rafinării „Zawia” sau în orașul turistic Gergesh, aflat în plină construcție, studenți, muncitori, ingineri, constructori, cadre didactice au salutat cu bucurie pe președintele Nicolae Ceaușescu, i-au adresat călduroase urări de bun venit, au apreciat în mod deosebit interesul manifestat de șeful statului român față de problemele lor de muncă, i-au adresat mulțumiri pentru vizitele făcute la aceste obiective.

Am desprins din aceste manifestări și gesturi spontane — numeroase și expresive — o mărturie vie, bogată în sensuri, a sentimentelor de căldă simpatie, stimă și prețuire pe care le nutresc reciproc popoarele noastre. Fără îndoială că un rol deosebit în această apropiere îl are politica României socialiste de promovare a unor largi relații de prietenie cu țările arabe, cu toate statele lumii, pe temelia sacră a principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamăstecului în treburile interne și avantajului reciproc. La Tripoli este cunoscută și prețuită preocuparea constantă a țării noastre de a extinde relațiile cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate țările și popoarele care luptă împotriva oricăror forme de dominație și asupra, cu țările care luptă împotriva vestigiilor anacronice ale colonialismului și neocolonialismului. Ea însăși țară în curs de dezvoltare, România acordă o atenție deosebită colaborării cu statele în curs de dezvoltare, state care, dobândindu-și independența, se pronunță cu fermitate pentru o politică de sine stătătoare, destinată să slujească interesele naționale supreme, pentru ca aceste țări să poată redeveni stăpîne pe resursele lor naționale, să le

valorifice în interesul propriei lor emancipări și să-și făurească, astfel, o economie modernă, în deplină consonanță cu imperatiile civilizației contemporane.

Înainte de a încerca un bilanț al primei întâlniri la nivel înalt româno-libiene, vom sublinia că rezultatele ei au confirmat întru totul speranțele puse în ea de popoarele română și libian. Vizita în Libia a șefului statului român a deschis noi perspective relațiilor bilaterale, a creat un cadru nou, mult mai solid, colaborării româno-libiene, colaborare care înregistrase deja o serie de rezultate pozitive.

Convorbirile de la Tripoli dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Moamer El Gaddafi, dintre cele două delegații, au constituit un important prilej pentru examinarea stadiului colaborării reciproce în toate domeniile, remarcându-se, în acest context, hotărârea reciprocă de a dezvolta în continuare relațiile prietenești de înțelegere, colaborare și stimă dintre cele două țări, dintre popoarele română și libian.

Dorința ambelor părți de a extinde și adânci pe multiple planuri relațiile își găsește consemnarea în Acordul general de colaborare între Republica Socialistă România și Republica Arabă Libiană, precum și în Comunicatul comun — documente purtând semnătura prestigioasă a celor doi șefi de stat. Cele două documente constată existența unor ample posibilități de promovare a cooperării, prevăzând, în acest context, un program concret de măsuri și acțiuni în diverse domenii, menite să adâncească substanțial cooperarea economică și să creeze noi forme și structuri superioare, care să favorizeze diversificarea și creșterea calitativă a acestei cooperări.

Așa cum precizează Comunicatul comun, în domeniul relațiilor bilaterale, cei doi președinți au convenit asupra necesității continuării eforturilor pentru dezvoltarea legăturilor de colaborare între cele două țări, bazate pe interesele celor două popoare prietene, și au căzut de acord să continue în viitor contactele și convorbirile dintre ei, cu convingerea că acestea corespund intereselor ambelor țări și popoare, cauzei păcii și colaborării internaționale. De asemenea, au hotărât stabilirea de relații diplomatice între Republica Socialistă România și Republica Arabă Libiană, la rang de ambasadă. În scopul dezvoltării relațiilor bilaterale, în timpul vi-

Pe șantierul rafinăriei de la Zawia

zitei au fost semnate acorduri în domeniile economic, agricol și cultural.

Partea libiană a acordat o deosebită importanță acestei vizite, prima în istoria relațiilor româno-libiene, ea fiind rezultatul victoriei socialismului în România și al politicii de pace și colaborare cu popoarele

din întreaga lume; precum și rezultatul politicii duse de Libia și de deschiderea pe care revoluția libiană de la 1 septembrie a produs-o asupra țărilor care luptă pentru întărirea păcii și înțelegerii internaționale. Cei doi președinți au dat o înaltă apreciere spiritului de înțelegere, ca factor

de cunoaștere și stabilire de legături între cele două țări și popoare.

Convorbirile dintre cei doi conducători au prilejuit, totodată, și o trecere în revistă a principalelor probleme ale actualității internaționale. Șefii statelor român și libian au subliniat cu satisfacție cursul pozitiv al vieții internaționale și afirmarea în raporturile dintre state a unor principii ferme: egalitatea deplină în drepturi a tuturor statelor, dreptul sacru al fiecărui stat la independență, libertate, suveranitate națională și pace; obligația de a întreține relații de bună vecinătate și bună înțelegere cu celelalte state; neamestecul în treburile interne sau externe ale altui stat, sub nici o formă și sub niciun motiv; dreptul inalienabil al fiecărui popor de a-și alege sistemul politic, economic și social corespunzător ființei și intereselor proprii, în deplină libertate și fără nici un amestec străin; dreptul inalienabil al fiecărui stat de a participa la examinarea și rezolvarea problemelor internaționale de interes comun; asigurarea avantajului reciproc în cooperarea dintre state; renunțarea la amenințarea cu forța și la folosirea forței.

Analizând situația din Orientul Apropiat, cele două părți s-au pronunțat pentru aplicarea rezoluțiilor O.N.U. și au subliniat necesitatea recunoașterii dreptului la autodeterminare al poporului arab palestinian în conformitate cu interesele sale națio-

ACORD GENERAL

de colaborare între Republica Socialistă România și Republica Arabă Libiană

— text integral —

Republica Socialistă România și Republica Arabă Libiană,

Pornind de la dorința de a extinde și adânci în continuare relațiile prietenești de înțelegere, colaborare și stimă reciprocă între cele două țări, între popoarele român și libian.

Subliniind importanța principiilor care trebuie să stea la baza relațiilor dintre state: independența și suveranitatea națională, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc, reafirmând hotărârile lor de a le respecta și aplica neabătut în raporturile lor bilaterale,

Hotărâte să sporească contribuția celor două țări la cauza păcii și securității internaționale, a progresului economic și social al tuturor popoarelor și a dezvoltării cooperării între state,

Reafirmând dreptul suveran al fiecărui stat de a pune în valoare resursele și bogățiile naționale de care dispune în interesul propriului popor și necesitatea sporirii eforturilor pentru a asigura un progres mai rapid al economiilor Republicii Socialiste România și Republicii Arabe Libiene,

Au hotărât să încheie prezentul Acord general de colaborare:

ARTICOLUL I

Cele două state semnalează ale prezentului acord vor extinde, întări și adânci relațiile lor de prietenie și colaborare în domeniile economic, științific, tehnologic, cultural și alte domenii, în interesul popoarelor celor două țări.

ARTICOLUL II

Cele două părți vor favoriza dezvoltarea contactelor și a schimburilor de experiență între instituțiile și organizațiile din țăările lor, în toate domeniile de activitate, în vederea unei mai bune cunoașteri reciproce și apropierii dintre popoarele român și libian.

ARTICOLUL III

Cele două părți contractante vor încuraja și sprijini dezvoltarea relațiilor lor reciproce în domeniile economice și tehnico-științifice, pentru asigurarea utilizării depline a potențialului economiilor lor naționale.

Părțile au hotărât și au încheiat în acest scop următoarele acorduri:

a. ACORD DE COOPERARE ECONOMICĂ ȘI TEHNICĂ ÎN DOMENIUL AGRICULTURII;

b. ACORD DE COLABORARE ȘI COOPERARE ECONOMICĂ ȘI TEHNICĂ ÎN DOMENIUL PETROLIER;

c. ACORD DE COOPERARE ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR;

d. ACORD DE COOPERARE ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR FERROVIARE ȘI DRUMURILOR;

e. ACORD PRIVIND LIVRAREA UNOR MĂRFURI ROMĂNEȘTI CĂTRE REPUBLICA ARABĂ LIBIANĂ.

Totodată, părțile au convenit înființarea de companii mixte, după cum urmează:

- Societate mixtă pentru pescuit și dezvoltarea producției de pește;
- Societate mixtă pentru transporturi maritime;
- Societate mixtă pentru reparații și construcții navale.

ARTICOLUL IV

Partea română va acorda și în viitor asistență tehnică de specialitate pentru realizarea unor obiective economice, elaborarea unor studii și proiecte privind dezvoltarea economiei libiene sau a diferitelor ramuri și sectoare de activitate, inclusiv pentru pregătirea cadrelor naționale în vederea asigurării unei valorificări superioare a resurselor naționale ale Republicii Arabe Libiene.

NICOLAE CEAUȘESCU

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

ARTICOLUL V

Părțile contractante vor încuraja creșterea volumului și diversificarea schimburilor în domeniul comercial, pe bază de condiții reciproce avantajoase.

Cele două părți își acordă reciproc clauza națiunii celei mai favorizate în relațiile lor comerciale, potrivit articolului III, punctul „c”.

ARTICOLUL VI

Republica Socialistă România și Republica Arabă Libiană au convenit să constituie o comisie mixtă care se va întruni anual, alternativ, la București și Tripoli, în vederea examinării problemelor (ținând de aducerea la îndeplinire a prezentului acord general și pentru a face propuneri și recomandări în vederea promovării relațiilor comerciale și de cooperare.

Părțile contractante vor intensifica contactele dintre ele la toate nivelurile, folosind întâlnirile periodice ale miniștrilor, sesiunile comisiei mixte, precum și pe căile uzuale corespunzătoare.

ARTICOLUL VII

Prezentul acord de colaborare intră în vigoare la data semnării, pentru o perioadă de 5 ani. La expirarea acestei perioade, prezentul acord general de colaborare va fi prelungit pe noi perioade de câte 5 ani, dacă una din părți nu declară, cu 6 luni înainte de expirare, intenția de a înceta valabilitatea acestui acord general.

Făcut la Tripoli, 14 februarie 1974, corespunzând cu 22 moharram 1394, în trei originale, în limbile română, arabă și engleză, toate trei versiunile având valoare egală.

În caz de diferențe, textul englezesc va fi luat ca text de referință.

MOAMER EL GEDDAFI

Președintele Consiliului Comandamentului Revoluției al Republicii Arabe Libiene

nale. Președintele Moamer El Gaddafi și-a exprimat aprecierea față de vizitele efectuate de președintele Nicolae Ceaușescu în unele țări arabe, în vederea dezvoltării relațiilor României cu acestea, ca o expresie a sprijinului acordat de România țărilor arabe în lupta pentru întărirea independenței și suveranității lor naționale, împotriva tuturor încercărilor imperialiste, apreciate de cei doi președinți ca reprezentând obstacole în calea luptei acestor popoare pentru progres social și construirea unei societăți echitabile și juste.

Cei doi președinți au afirmat că întărirea colaborării dintre popoare reprezintă un factor activ al relațiilor internaționale, care exercită influențe asupra realizării destinderii, asupra întronării de relații juste, bazate pe egalitate între țările dezvoltate din punct de vedere industrial și țările în curs de dezvoltare.

Comunicatul comun exprimă satisfacția părților față de evoluția pozitivă de pe continentul african. De asemenea, ele și-au exprimat sprijinul lor față de mișcările de eliberare din Africa și au afirmat dorința lor de a sprijini O.U.A. în eforturile ei pentru realizarea unității africane.

România și Libia au reafirmat sprijinul lor față de principiile și țelurile O.N.U.; au arătat importanța pe care toate statele trebuie să o acorde întăririi rolului acestei organizații în viața internațională; au apreciat în mod pozitiv lucrările conferinței general-europene; au convenit asupra necesității grăbirii eforturilor în vederea realizării securității în regiunea Mării Mediterane; cei doi președinți au subliniat că România și Libia, ca țări în curs de dezvoltare, consideră că reducerea și lichidarea decalajelor dintre aceste țări și țările economic avansate reprezintă o problemă de importanță majoră, au subliniat importanța respectării principiului suveranității depline a fiecărei țări de a dispune și folosi liber resursele naturale în interesul propriu, pentru folosirea rațională a bazei de materii prime și resurse de energie de care dispune omenirea.

Cu prilejul semnării Comunicatului comun și Acordului general de colaborare, președintele El Gaddafi spunea: „Am sentimentul, la sfârșitul acestei vizite, că ea a înregistrat un succes și a fost utilă, așa după cum am nutrit speranța încă de la început. ...Mulțumesc președintelui Ceaușescu pentru această vizită, celor care l-au însoțit, precum și poporului român”.

La rîndul său, tovarășul Nicolae Ceaușescu declara: „Aș dori să exprim satisfacția mea, a delegației Republicii Socialiste România pentru rezultatele bune cu care se încheie convorbirile cu președintele Libiei, cu ceilalți conducători, în general vizita în Libia. Într-adevăr, convorbirile avute cu președintele Gaddafi, acordurile realizate marchează un moment important în relațiile dintre România și Libia, dintre popoarele român și libian”.

Prima etapă a vizitei șefului statului român în țări arabe prietene s-a încheiat cu succes. Rezultatele bune consemnate în documentele oficiale confirmă importanța acestui nou act al politicii externe a României, al cărei strălucit promotor este conducătorul partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Rezultatele fructuoase ale primului dialog la nivel înalt româno-libian atribuie acestei vizite calitatea de moment de importanță majoră în relațiile dintre cele două țări și popoare, de contribuție semnificativă la cauza prieteniei și colaborării cu toate statele arabe, de aport deosebit la cauza păcii, destinderii și colaborării între toate popoarele lumii.

În timpul vizitei protocolare și al decernării înaltelor distincții

Noi și substanțiale valențe în dialogul româno-libanez

Correspondență din Beirut de la Crăciun Ionescu

Un Beirut în sărbătoare, vesel și primăvărat, scăldat din plin, acum în mijloc de februarie, în soarele strălucitor al Mediteranei, în al cărei azur se oglindesc culmile înalte, încă albe de zăpadă, ale munților Libanului, a primit săptămîna trecută, într-o atmosferă de caldă prietenie pentru poporul român și țara sa, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, oaspete ilustru, mult stimat și apreciat aici în Liban pentru neobosită și prestigioasă sa activitate pusă în slujba păcii, înțelegerii între popoare și cooperării internaționale.

Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în străvechea țară a cedrilor — care păstrează tradiționale legături, din vremuri imemorabile, cu țara noastră și unde afinitățile și simpatia reciprocă s-au perpetuat de-a lungul timpurilor amplificîndu-se continuu — a produs multă satisfacție, bucurie și entuziasm. Am fost martori, încă de la sosirea pe aeroportul internațional din Beirut, la manifestații spontane de prietenie și prețuire față de președintele Nicolae Ceaușescu, mulțimea aflată pe vasele terase ale modernei aerogări aplaudîndu-l cu căldură și ovaționîndu-l îndelung pe ilustrul oaspete român, sosit în Liban într-o vizită oficială de prietenie, prima vizită a unui șef de stat al României socialiste în această țară. În cursul șederii sale în Liban, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost întâmpinat cu multă afecțiune și respect pretutindeni unde s-a deplasat, la toate ceremoniile și manifestațiile la care a luat parte. Sentimentele

poporului libanez de caldă prietenie față de poporul român și larga admirație pentru personalitatea conducătorului statului nostru au fost reflectate pe larg în coloanele multiplelor publicații în limba arabă și alte limbi străine ce apar la Beirut, de către posturile de radio și în cadrul celor trei programe zilnice, dintre care unul în culori, al televiziunii libaneze. După cum discutăm cu colegi libanezi și străini din această țară, un asemenea grad de interes și atenție permanentă, un spațiu atît de mare nu-și aminteam să fi fost acordate vreodată de presa, radioul și televiziunea libaneză în asemenea ocazii. Într-adevăr, ziarele au publicat pe pagini întregi aspecte ilustrate din timpul vizitei, ample relatări și comentarii prietenești, atît înainte cît și după încheierea vizitei, posturile de radio au avut zilnic ample programe dedicate prezenței în această țară a tovarășului Nicolae Ceaușescu și înfățișării realizărilor românești pe diverse planuri. Canalele de televiziune au prezentat continuu telespectatorilor imagini sugestive, vizita șefului statului român ocupînd uneori aproape în întregime timpul rezervat teleturnajelor cotidiene. Este semnificativ să amintim în această ordine de idei deosebit de fructuoasă întîlnire a președintelui Nicolae Ceaușescu cu numeroși reprezentanți ai presei libaneze și străine în cadrul unei mari conferințe de presă, ținută în seara zilei de 16 februarie, la Beirut, și care a avut un larg ecou, ce a depășit cu mult hotarele Libanului, întreaga sa desfășurare fiind prezentată larg în presa libaneză și reluată de numeroase alte țări.

AL PĂCII ȘI COLABORĂRII

Întâlnirea și convorbirile președintelui Nicolae Ceaușescu cu președintele Suleiman Frangieh desfășurate într-o atmosferă de caldă prietenie, au reafirmat dorința reciprocă de a întări și dezvolta continuu, pe cele mai diverse planuri, relațiile dintre cele două țări și popoare, de a găsi noi și rodnice posibilități de cooperare în toate domeniile. Semnarea comunicatului comun dintre România și Liban constituie, înainte de toate pilda cea mai elocventă a bunelor raporturi stat-tornicite între cele două țări, ea fiind expresia „dorinței comune a celor doi șefi de stat de a menține și în viitor contactele dintre ei, în interesul celor două țări și popoare, al păcii și înțelegerii internaționale”. Dialogul româno-libanez s-a îmbogățit cu prilejul vizitei la Beirut a președintelui Nicolae Ceaușescu cu noi valențe concrete, de natură să ducă la intensificarea colaborării și cooperării, în interesul reciproc al ambelor țări. Cei doi președinți au evidențiat posibilitățile de dezvoltare a relațiilor economice, convenind să întreprindă noi măsuri pentru lărgirea cadrului de colaborare în domenii de interes reciproc, și-au exprimat hotărârea de a dezvolta schimburile de delegații și informații, cooperarea în domeniile învățămîntului, presei, televiziunii, cinematografului, turismului și sportului. Totodată, în timpul vizitei s-au semnat un acord de cooperare turistică, o convenție sanitar-veterinară, un program de schimburi culturale și științifice și o înțelegere privind acordarea de facilități în domeniul vizelor.

Întrevederile la nivel înalt româno-libanez au evidențiat puncte de vedere identice față de o serie de probleme ale situației internaționale actuale, ambele state bazându-și politica lor externă pe egalitatea în drepturi între țări, respectarea independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc.

Documentul semnat la sfârșitul vizitei a reliefat aprecieri comune asupra unor procese din viața internațională, cum ar fi tendința spre intensificarea colaborării, creșterea rolului forțelor păcii, democrației și progresului și necesitatea de a se acționa pentru asigurarea respectării dreptului popoarelor de a decide de sine stătător căile de dezvoltare economică și socială. După cum se arată în comunicatul comun, cei doi președinți „au subliniat necesitatea instaurării între state a

Aspect de la convorbirile oficiale

unor relații bazate pe respectul și aplicarea riguroasă a principiilor dreptului internațional, enunțate în Carta O.N.U., principiilor egalității suverane, independenței, neintervenției, nerecurgerii la forță, reglementării pașnice a diferendelor. Ei și-au exprimat hotărârea de a sprijini dreptul sacru al fiecărui popor de a dispune de el însuși și de a-și alege în mod liber calea de dezvoltare”.

Un loc deosebit în cadrul convorbirilor a ocupat, cum era și firesc, examinarea situației din Orientul Apropiat, problemă ce preocupă astăzi întreaga omenire. A fost subliniată cu această ocazie ideea că o pace durabilă în regiune nu se poate realiza decât prin evacuarea de către Israel a teritoriilor arabe ocupate, printr-o soluționare a problemei palestinienilor în conformitate cu aspirațiile naționale și drepturile legitime ale poporului palestinian. Vizita efectuată în Liban de președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România a prilejuit o întâlnire a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu o delegație a Organizației pentru Eliberarea Palestinei, în frunte cu Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv. Reafirmând hotărârea României de a-și aduce, în continuare, contribuția sa activă la soluționarea situației din Orientul Apropiat, tovarășul Nicolae Ceaușescu a exprimat, și cu acest prilej, solidaritatea Partidului Comunist

Român și a poporului român cu lupta dreaptă dusă de poporul palestinian pentru dreptul său la autodeterminare, pentru rezolvarea problemelor sale în conformitate cu interesele naționale. Mulțumind călduros secretarului general al Partidului Comunist Român pentru poziția și activitatea intensă desfășurată în problemele Orientului Apropiat, Yasser Arafat și ceilalți membri ai delegației au dat o înaltă apreciere acțiunilor și inițiativelor întreprinse de România, personal de șeful statului român, în vederea găsirii căilor de rezolvare a situației din această parte a lumii. Conducătorii Organizației pentru Eliberarea Palestinei au evocat cu satisfacție solidaritatea poporului român cu cauza palestiniană, subliniind rolul deosebit pe care l-a jucat România în sprijinul afirmării aspirațiilor legitime ale poporului lor, recunoașterii dreptului de a dispune de o viață liberă, independentă.

În cadrul convorbirilor de la Beirut dintre președinții Nicolae Ceaușescu și Suleiman Frangieh și-au găsit, de asemenea, o pregnantă afirmare solidaritatea cu lupta popoarelor ce se mai află sub jugul colonial, sprijinul față de mișcările de eliberare națională pentru lichidarea regimurilor rasiste, a tuturor formelor de discriminare rasială. S-a apreciat, totodată, că pentru înlăturarea fenomenului subdezvoltării economice a unor țări — problemă de importanță majoră pentru întărirea păcii și progresul omenirii întregi — este necesar ca fiecare țară să pună în valoare bogățiile naturale și resursele umane, conform principiilor unei juste cooperări mondiale, ca fiecare stat să poată dispune, în mod liber, de dreptul de a participa, în condiții de deplină egalitate, la examinarea și soluționarea problemelor economice și monetare internaționale.

În timpul șederii sale în Liban, tovarășului Nicolae Ceaușescu i-a fost acordat, în semn de înaltă prețuire și de apreciere a meritelor sale, titlul de doctor Honoris Causa al Universității din Beirut în cadrul unei ceremonii festive, transformată într-o emoționantă manifestare de prietenie româno-libaneză.

Vizita oficială de prietenie în Liban a președintelui Nicolae Ceaușescu a deschis o nouă și luminoasă pagină în istoria relațiilor tradiționale de prietenie româno-libaneze, aducând prețioasa sa contribuție la crearea de noi posibilități și rodnice perspective cooperării bilaterale în toate domeniile. Înaltul mesaj de pace și prietenie adus de ilustrul oaspete român și primit cu multă căldură și prietenie de către poporul libanez va stimula, în continuare, dezvoltarea legăturilor dintre cele două țări, ridicându-le pe o treaptă superioară.

Întâlnire între tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, la reședința care i-a fost pusă la dispoziție în timpul vizitei în Liban, cu o delegație a Organizației pentru Eliberarea Palestinei, în frunte cu Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv.

CONFERINȚA DE PRESĂ

În timpul conferinței de presă

relațiilor diplomatice cu Israelul, a rugat pe președintele Ceaușescu să comenteze aceste inițiative.

RĂSPUNS : România, ca țară socialistă, acordă o mare atenție dezvoltării relațiilor sale cu toate statele socialiste. În același timp, România acționează pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările care se pronunță pentru o dezvoltare economică socială independentă, pentru afirmarea în lume a principiilor de egalitate și respect. Totodată, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, dezvoltăm relațiile cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Considerăm că în lumea de astăzi dezvoltarea relațiilor dintre toate statele este o necesitate imperioasă pentru o pace trainică.

Într-adevăr, România a luat în ultimii ani multe inițiative pe plan internațional. Voi menționa, în primul rînd, activitatea de sprijinire a luptei de eliberare națională a țărilor care mai sînt sub asuprire colonială, activitatea pentru înfăptuirea securității europene, care să asigure tuturor statelor continentului o siguranță mai mare, egalitate în toate domeniile de activitate.

În cadrul Organizației Națiunilor Unite, în ultimii cîțiva ani, România a inițiat o serie de rezoluții și acțiuni în sprijinul țărilor în curs de dezvoltare, a mișcărilor de eliberare, așezării relațiilor dintre state pe o bază nouă, de egalitate și respect.

Într-adevăr, România a întreținut și întreține relații cu Statele Unite ale Americii, dar aceste relații sînt în spiritul principiilor de care am vorbit. Pornind de la necesitatea contactelor directe între șefii de state, între oamenii politici din diferite țări, pentru soluționarea problemelor care confruntă omenirea, am invitat pe președintele Nixon să viziteze România. Am făcut, de asemenea, și eu o vizită în Statele Unite în 1970, iar recent, am făcut o vizită oficială cu prilejul căreia am semnat, împreună cu președintele Nixon, o Declarație comună între Statele Unite și România.

În ce privește Israelul, România a continuat să întrețină relații cu acest stat. În același timp, am condamnat ocuparea teritoriilor arabe și am cerut continuu și ferm retragerea Israelului din teritoriile ocupate. Am pornit de la considerentul că ruperea relațiilor diplomatice nu este o soluție în viața internațională, că trebuie făcut totuși și întreprinse pe toate căile acțiuni politico-diplomatice, pentru a se ajunge la soluționarea problemelor din lume, inclusiv, deci, a celor din Orientul Mijlociu. Trebuie să fie întotdeauna clar că existența relațiilor dintre state nu înseamnă și aprobarea politicii statelor respective. Relațiile diplomatice sînt un mijloc de a găsi căile de soluționare a celor probleme care trebuie să asigure, între statele cu orînduiri diferite, principiile coexistenței pașnice și să contribuie la soluționarea problemelor din lume.

Așa cum am menționat, România acționează în întreaga sa activitate internațională pentru găsirea căilor de colaborare între toate statele, fără deosebire de orînduire socială, pentru afirmarea solidarității și sprijinului consecvent cu luptele de eliberare națională, pentru respectul dreptului fiecărui popor de a fi pe deplin stăpîn pe destinele sale.

SAFA HAIERI, de la Radioteleviziunea națională iraniană, a întrebat care au fost subiectele cele mai importante discutate între președintele Ceaușescu și regele Hussein, cu prilejul vizitei sale la București.

RĂSPUNS : În comunicatul publicat se reflectă problemele care au fost discutate la București cu prilejul vizitei regelui Hussein. Ele s-au referit, desigur, la relațiile bilaterale

Sîmbătă 16 februarie, la reședința rezervată în capitala Republicii Liban, a avut loc conferința de presă a președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, la care au luat parte un mare număr de ziariști, operatori de film și televiziune — reprezentînd cotidiane și periodice libaneze, companiile de radio și televiziune din Beirut — corespondenți și trimiși speciali ai agențiilor internaționale de presă, ai ziarelor și revistelor care apar în diferite regiuni ale lumii. Publicăm textul integral al conferinței de presă.

Conferința de presă a fost deschisă de Edmond Rizki, ministrul educației naționale și ministru ad interim al informațiilor, care a salutat pe președintele Nicolae Ceaușescu și s-a referit la numeroasele manifestări și dovezi ale stimei Libanului față de personalitatea marcantă a șefului statului român, precum și față de poporul român. „Permiteți-mi ca, adresîndu-mă presei, a spus el, să prezint rolul important pe care îl are Excelența Voastră în afirmarea păcii în lume, acea pace bazată pe dreptate, care nu poate fi realizată decît prin respectarea dreptului popoarelor la autodeterminare”.

Luînd cuvîntul, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** a spus :

„Doresc, în primul rînd, să exprim speranța că presa, pe care dumneavoastră o reprezentați, va acționa pentru o informare bună a opiniei publice, servind cauzei prieteniei și păcii între popoare și în lume.

Vizita pe care o efectuăm în Liban este o vizită oficială de prietenie, expresia relațiilor bune dintre popoarele român și libanez. Sîntem aproape la încheierea vizitei, care a fost deosebit de plăcută și cu bune rezultate în ce privește colaborarea între popoarele noastre. Am discutat problemele relațiilor bilaterale, constatînd, împreună cu președintele dumneavoastră — al Libanului — că avem bune condiții pentru a extinde și mai mult colaborarea economică, tehnico-științifică și culturală între popoarele noastre. Am și convenit asupra unor măsuri concrete, nu doresc însă să mă opresc acum asupra lor. Sînt convins că această colaborare dintre popoarele noastre va servi intereselor celor două țări dar va fi și o contribuție la cauza prieteniei și păcii în lume.

Fără îndoială că am discutat și o serie de probleme ale situației internaționale și în centrul convorbirilor au stat problemele Orientului Mijlociu. Și asupra acestora am ajuns la o înțelegere deplină, care se reflectă, de altfel, în comunicatul asupra căruia am convenit astăzi împreună cu președintele Frangieh și care va fi dat publicității mîine. Ceea ce aș dori să menționez este faptul că împreună am constatat că sînt necesare eforturi susținute pentru o pace dreaptă și trainică în Orientul Mijlociu, bazată pe rezoluțiile Consiliului de Securitate. Aceasta presupune retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate și soluționarea pro-

blemei poporului palestinian în conformitate cu năzuințele sale.

Am discutat, desigur, problemele securității europene, precum și alte probleme care preocupă omenirea, ajungînd la concluzii comune. În mod deosebit ne-am oprit asupra necesității unor măsuri în vederea lichidării decalajului care s-a mărit în ultimul timp între țările dezvoltate și cele rămase în urmă. În comunicat se subliniază preocuparea statelor de a acționa pentru o lume mai dreaptă și mai bună, de a asigura o participare a țărilor mici și mijlocii la soluționarea tuturor problemelor care confruntă omenirea contemporană.

Doresc să menționez și în cadrul acestei conferințe de presă că România se pronunță în mod statornic pentru așezarea relațiilor dintre state pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectului suveranității, independenței, neamestecului în treburile interne, renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state.

A fost o deosebită plăcere pentru mine să constat că și prietenii noștri libanezi sînt animați de aceeași dorință, iar acest lucru își găsește, de asemenea, reflectarea în Comunicatul comun.

M-am oprit aici, deoarece aș dori să dau posibilitatea de a mi se adresa eventuale întrebări și de a răspunde la acestea”. (Aplauze îndelungate).

HANA HOSSOUN, de la ziarul „Aliat”, a subliniat că România a luat în ultimii ani o serie de inițiative în politică sa externă și în relațiile sale internaționale. Arătînd că printre acestea se înscrie și invitarea președintelui Nixon în România și menținerea

AL PĂCII ȘI COLABORĂRII

le, la un șir de probleme internaționale, inclusiv la problemele Orientului Mijlociu.

HANA ANBAR, de la „The Daily Star”, a pus o întrebare referitoare la numărul cetățenilor români, de origine evreiască, care emigrează în Israel.

RĂSPUNS: Cred că în momentul de față numărul acestora este foarte mic, sau aproape inexistent, deoarece evreii care trăiesc în România au condiții de a participa cu drepturi depline la întreaga viață economică și politică, iar orînduirea socialistă asigură condiții din ce în ce mai bune de viață.

NORIO KWMABE, de la „Japan Broadcasting Corporation”, a întrebat dacă președintele Ceaușescu intenționează să comunice impresiile sale și experiența dobîndită în lumea arabă vreunui conducător al Uniunii Sovietice și să acționeze ca mediator între lumea arabă și Israel.

RĂSPUNS: Nu intenționez să acționez pentru mediere. Impresiile mele despre lumea arabă le voi spune acelor care vor fi interesați să le cunoască. Desigur, la întoarcere, le voi comunica poporului român. Vă pot spune că impresiile sînt foarte bune. (Aplauze).

FRANCOIS BAINI, de la agenția națională de știri libaneză, a întrebat care sînt căile practice pe care România le întreprinde pentru retragerea Israelului din teritoriile ocupate.

RĂSPUNS: Am menționat deja în câteva rînduri păreriile României asupra acestor probleme. Considerăm că dezangajarea care s-a realizat între Egipt și Israel este un început, că sînt necesare măsuri hotărîte pentru desfășurarea în cel mai scurt timp a negocierilor de la Geneva pentru a se ajunge la retragerea deplină a Israelului din teritoriile arabe ocupate.

F. CASTORIADES, de la agenția France Presse, a întrebat dacă președintele se pronunță în favoarea dezangajării forțelor pe frontul sirian.

RĂSPUNS: Aceasta trebuie să o hotărască președintele și guvernul sirian. Părerea României este că această dezangajare este utilă și necesară.

MOHAMED SHUKEIRI, de la „Al Nida”, referindu-se la întîlnirile președintelui Ceaușescu cu delegația Organizației pentru Eliberarea Palestinei și la precizările făcute cu privire la formarea unui stat palestinian, a întrebat dacă aceasta face, în momentul de față, obiectul unor discuții cu părțile interesate din Orientul Mijlociu.

RĂSPUNS: Într-adevăr, am avut convorbiri îndelungate cu reprezentanții Organizației pentru Eliberarea Palestinei, în frunte cu președintele acestei organizații — Arafat. În cadrul acestor convorbiri am abordat și căile pentru soluționarea problemei poporului palestinian. Am expus părerea României cu privire la necesitatea constituirii unei entități proprii a poporului palestinian, inclusiv, dacă vor ajunge la hotărîrea necesară, constituirea unui stat independent. Sigur, urmează ca poporul palestinian, reprezentanții săi să hotărască cum să acționeze mai bine. După părerea mea, pentru a avea o pace dreaptă și trînică în Orientul Mijlociu trebuie să fie soluționată și problema palestiniană. Acest lucru nu trebuie amînat pentru altădată. Constituirea unui stat palestinian ar crea o situație cu totul nouă și ar contribui la o soluție dreaptă și definitivă.

JENNI GEHCHAN, de la „l'Orient le jour”, a întrebat la ce acorduri concrete de colaborare s-a ajuns în Liban.

RĂSPUNS: Am discutat cu președintele Frangieh, iar reprezentanții noștri au discutat cu reprezentanții libanezi multe probleme de colaborare și este greu de enunțat un anumit domeniu. Practic, nu există domeniu în care cele două părți să nu poată să colaboreze și deja colaborăm în multe domenii.

RAMEZ KHAZEN, vicepreședinte al sindicatului ziaristilor:

În numele presei libaneze, permiteți-mi să vă mulțumesc pentru vizita făcută în Liban.

EDMOND RIZKI: Cu toții vom rămîne cu impresii deosebit de plăcute

despre această vizită. Vom considera vizita ca o nouă etapă în dezvoltarea relațiilor româno-libaneze, a relațiilor româno-arabe și va fi spre binele întregii umanități. Vă mulțumim, Excelență, și fiți mereu bine venit în Liban. (Aplauze puternice).

Tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**: Aș dori să mulțumesc presei libaneze pentru felul în care a prezentat vizita noastră. Prin aceasta a contribuit la dezvoltarea prieteniei dintre popoarele noastre și sper că va continua și în viitor să acționeze în aceeași direcție. (Aplauze îndelungate).

În timpul vizitei protocolare

O etapă de importanță istorică în relațiile româno-siriene

Correspondență din Damasc de la Victor Stamate

După Tripoli și Beirut — etapele precedente ale importante și prestigioase vizite oficiale a președintelui Nicolae Ceaușescu într-o serie de țări arabe — Damascul, străvechi oraș al Orientului, capitala Republicii Arabe Siriene, l-a primit, în aceste zile, cu toate onorurile, cu căldură și prietenie, cu sentimente de sinceră solidaritate militantă, de prețuire și respect pe secretarul general al Partidului Comunist Român, pe șeful statului nostru.

Pe aeroportul internațional, pe autostrada care străbate cîmpia Ghouta, pe bulevardele acestui frumos oraș, în piețe, la întreprinderea textilă, la Muzeul național, pe

arterele vestitului bazar al Damascului, peste tot am asistat la impresionate manifestări de simpatie și profund respect față de conducătorul României socialiste. „Fiți bine venit în mijlocul nostru, iubite prietene Nicolae Ceaușescu”; „Clasa muncitoare arabă siriană salută, prin eminența revoluționară Nicolae Ceaușescu, clasa muncitoare, întregul popor al României socialiste prietene” — sînt cuvinte pe care le-am auzit frecvent, sau le-am văzut scrise în limbile română și arabă pe pancarte mari. Sînt cuvinte care conțin, prin ele însele, mesajul unui întreg popor către poporul român prieten, mesaj transmis

În timpul convorbirilor oficiale

tovarășului Nicolae Ceaușescu în cadrul unei grăitoare demonstrații de prietenie și prețuire față de șeful statului român, față de România.

Au fost zile care au prilejuit întâlniri și convorbiri rodnice între președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Hafez Al-Assad. Într-un spirit deschis, sincer, s-a procedat la o amplă trecere în revistă a elementelor politice, economice, sociale menite să conducă la dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări, în folosul ambelor popoare, al cauzei păcii și destinderii. Pornind de la cadrul principal convenit în prima rundă de convorbiri în plen, având ca dominantă semnificativă identitatea punctelor de vedere, colaboratorii președinților Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad au trecut apoi la analiza și aprofundarea posibilităților de dezvoltare a colaborării în diferite domenii. În cea de a doua rundă de convorbiri oficiale, după întâlnirea dintre președinții României și Siriei, convorbirile au continuat în plen cu participarea celor două delegații. S-a făcut, astfel, un bilanț cuprinzător al activității din cadrul grupurilor de lucru stabilite de cei doi președinți, relevându-se faptul că, prin întreaga desfășurare și rezultatele sale, dialogul la nivel înalt româno-sirian deschide o nouă etapă în promovarea legăturilor tradiționale de prietenie dintre cele două țări și popoare.

Rezultatele fructuoase ale convorbirilor oficiale și ale întâlnirilor de lucru sînt conștințite în Comunicatul comun și celelalte documente încheiate cu prilejul vizitei — toate acestea conferind vizitei în Siria a președintelui Nicolae Ceaușescu calitatea de moment de importanță istorică în relațiile dintre cele două țări.

După cum se arată în Comunicatul comun, în timpul convorbirilor, cei doi președinți și-au exprimat satisfacția față de evoluția pozitivă a relațiilor dintre cele două țări și au exprimat voința lor comună de a lărgi, extinde și aprofunda cooperarea între țările lor în domeniul politic, tehnic, științific, cultural și turistic și au subliniat necesitatea de a întări această cooperare în toate sectoarele, pe baze stabile și de lungă durată, conform intereselor celor două țări.

În cadrul schimburilor de vederi asupra stadiului actual al situației internaționale, cei doi președinți au constatat că mutațiile pozitive importante produse în viața internațională, impuse de schimbarea raportului de forțe în avantajul forțelor progresului și păcii, creează bune condiții pentru rezolvarea problemelor internaționale în avantajul popoarelor.

Cei doi președinți și-au exprimat profunda îngrijorare față de continuarea stării conflictuale în regiunea Orientului Apropiat; ei au exprimat convingerea că menținerea

sub ocupație a teritoriilor arabe, cucerite prin forță în urma războiului din 1967, și după aceea, de către Israel, generează o permanentă stare de încordare și pericolul izbucnirii de noi ostilități militare. Ei au fost de acord că stabilirea unei păci juste și durabile în Orientul Mijlociu se poate realiza numai prin retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în 1967, printr-o reglementare justă a problemei poporului palestinian, căruia să i se acorde dreptul de a-și hotări propriul destin, în conformitate cu năzuințele sale naționale.

Cei doi șefi de stat consideră că acordul de dezangajare a forțelor în regiunea Canalului Suez trebuie să constituie un prim pas pe calea reglementării juste și durabile a conflictului în Orientul Apropiat.

Aici, la Damasc, din convorbirile cu oameni politici, cu ziariști am desprins ca trasătură dominantă aprecierea că vizita oficială de prietenie în Siria a tovarășului Nicolae Ceaușescu deschide o nouă și luminoasă etapă de dezvoltare a raporturilor dintre țările și popoarele noastre. În acest sens, președintele Hafez Al-Assad spunea:

Această vizită este o dovadă a dorinței dumneavoastră sincere de întărire a prieteniei dintre popoarele noastre, a dorinței de a dezvolta cooperarea dintre cele două țări; ea constituie, pentru noi toți, o ocazie fericită de a proceda la un schimb de păreri, de a accentua înțelegerea problemelor noastre reciproce. În continuare, președintele Siriei a arătat: „În ceea ce ne privește, dăm o înaltă apreciere eforturilor sincere ale președintelui Ceaușescu îndreptate spre adîncirea prieteniei dintre Republica Socialistă România și Republica Arabă Siriană, am salutat eforturile sale și dorim să le continue, ele fiind pentru noi o garanție sigură a dezvoltării, pe mai departe, a relațiilor dintre cele două țări, pe baza respectului egalității și a avantajului reciproc, ceea ce corespunde intereselor celor două popoare”.

La rîndul său, tovarășul Nicolae Ceaușescu declara în toastul rostit la dîneul oferit de președintele Hafez Al-Assad:

„Doresc să exprim satisfacția mea pentru faptul că, în cursul convorbirilor de ieri și de astăzi cu președintele Assad, am ajuns la concluzia intensificării colaborării noastre și pe plan internațional. Ne-am înțeles să dezvoltăm colaborarea între partidele noastre. Am ajuns la o serie de înțelegeri privind colaborarea economică, tehnico-științifică, culturală. Iată de ce apreciez că vizita, convorbirile pe care le-am avut cu președintele Assad reprezintă un moment de importanță istorică în relațiile dintre țările noastre.”

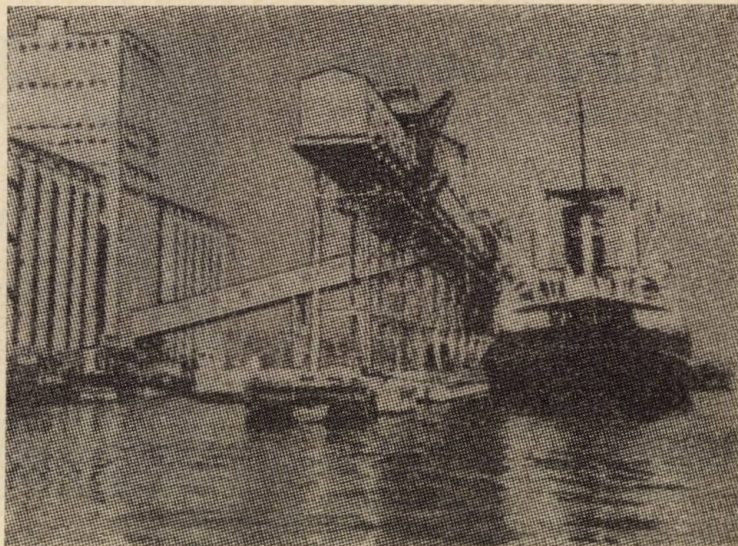
Valoarea documentelor oficiale, a acordurilor și convențiilor semnate și în timpul acestei etape a călătoriei constă, desigur, în primul rînd, în statornicirea unor noi și importante direcții de colaborare fructuoasă și, totodată, în transpunerea în practică a principiilor politicii noastre externe, în ajungerea la o deplină înțelegere reciprocă atât în problemele politice, cît și în cele din domeniul economic, cultural, științific.

Totodată, aceste zile au constituit și prilejuri de cunoaștere reciprocă, de contacte și dialoguri vii cu muncitori, tehnicieni, oameni de cultură și artă, cu reprezentanți ai organizațiilor politice și de masă, zile în care șeful statului român și celelalte persoane care îl însoțesc au putut lua cunoștință direct cu viața, munca și preocupările poporului sirian prieten. Compania comercială industrială naționalizată, Moscheea Omayyilor, Muzeul național din Damasc, marele bazar al Damascului sînt punctele unui itinerar care a prilejuit distinsului oaspete român un contact nemijlocit cu realitățile Siriei, din cele mai vechi timpuri și pînă în prezent, întâlniri și dialoguri înscrise pe coordonatele prețurii reciproce, ale solidarității internaționaliste. Au fost momente în care am asistat la noi și expresive gesturi și manifestații de simpatie la adresa conducătorului țării noastre. Ne-au impresionat, astfel, puternic cele spuse de directorul general al Companiei comerciale industriale naționalizate: „Cu un sentiment de fericire întîmpinăm în această uzină un revoluționar activ, care a condus cu succes poporul său pe drumul construirii societății socialiste, a contribuit activ la sprijinirea și întărirea mișcării de eliberare națională din lume. Pe stimulul nostru tovarăș Nicolae Ceaușescu îl cunoaștem ca un luptător dirz împotriva fascismului și nazismului. Îl cunoaștem ca un conducător luminat, ca personalitate proeminentă a mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Pentru toate acestea, noi sîntem deosebit de fericiti că tovarășul Ceaușescu ne vizitează”.

Vizita oficială în Siria a tovarășului Nicolae Ceaușescu reprezintă — prin rezultatele ei fructuoase, prin întreaga atmosferă în care s-a desfășurat — o etapă nouă în promovarea legăturilor tradiționale de prietenie dintre cele două țări și popoare, o afirmare strălucită a principiilor care călăuzesc politica noastră externă, o nouă dovadă peremptorie a contribuției remarcabile a șefului statului român la instaurarea unui climat de pace, prietenie și colaborare între state, la edificarea unei lumi mai drepte și mai bune.

Ample perspective în raporturile de colaborare româno-irakiene

Correspondență din Bagdad de la Florea Țuiu

Portul Basra, important nod de trafic maritim și comercial

Bagdadul este martorul ultimei etape a turneului întreprins de președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe acest nou traseu a păcii și colaborării care este vizita sa în țările arabe. Prin convorbirile, schimburile de opinii și hotărârile luate, această etapă reprezintă un moment politic de deosebită importanță pentru aprofundarea și diversificarea relațiilor pe care România socialistă le întreține cu Irakul, unde președintele Nicolae Ceaușescu vine pentru prima oară. Convorbirile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu Ahmed Hassan Al-Bakr, întâlnirile cu alte înalte oficialități irakiene au menirea de a pune bazele unei etape noi, calitativ superioare în relațiile dintre țările și popoarele noastre, în evoluția lor viitoare.

Orașul Bagdad s-a pregătit cu minuțiozitate pentru a întâmpina pe înalții oaspeți români. Ziarele irakiene au publicat la loc de frunte fotografii ale șefului statului nostru, însoțite de relatări ample despre activitatea neobosită depusă de președintele român pentru promovarea cu consecvență a unui curs al păcii și colaborării în viața internațională. Ziarele au publicat, de asemenea, în ziua sosirii delegației, și după aceea, materiale despre preocupările actuale ale poporului român, despre succesele obținute de el în diferite domenii de activitate economică și social-culturală pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate. Televiziunea a transmis imagini despre viața de astăzi a poporului român, despre hotărârile cu care, sub conducerea Partidului Comunist Român, el înaintează cu fermitate spre noi culmi de civilizație și progres. În Bagdad, pe principalele artere, în piețele și punctele cheie ale orașului au fost înălțate drapele de stat ale României și Irakului. Din momentul aterizării aeronavei prezidențiale și pînă la încheierea convorbirilor oficiale de miercuri, putem consemna o perioadă scurtă, dar foarte bogată în activități.

La numai câteva ore după sosire, a avut loc o solemnitate care a marcat, din primele momente ale vizitei șefului statului român, atmosfera de caldă prietenie ce caracterizează raporturile dintre popoarele română și irakian: tovarășului Nicolae

Ceaușescu i-a fost înmînată, de către primarul capitalei irakiene, cheia de aur a orașului, ca semn al cinstirii și stimei acordate de locuitorii acestui important oraș al pămînturilor vechii Mesopotamii.

„Este cea mai mare plăcere pentru Bagdadul revoluționar de a îmbrățișa astăzi un frate scump față de care, și de gloriosul său popor, noi păstrăm cel mai înalt respect, a spus cu acest prilej primarul Bagdadului. În timp ce ne exprimăm sentimentele noastre cele mai sincere și profunde față de dumneavoastră, sperăm că această vizită a dumneavoastră va avea ca rezultat o nouă și fructuoasă dezvoltare a relațiilor noastre de prietenie, o nouă și fructuoasă dezvoltare a cooperării dintre cele două națiuni“.

În răspunsul său, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „Am venit la invitația dumneavoastră, domnule președinte, animat de sentimente de prietenie și frăție față de poporul irakian, cu dorința ca împreună să punem bazele unei colaborări și mai bune în toate domeniile, între popoarele noastre. Sint deosebit de bucuros, eu și tovarășii mei, că ne aflăm astăzi în Bagdad, oraș cu îndelungate tradiții de cultură și vechi tradiții revoluționare. Primind această cheie de aur a orașului dumneavoastră, considerăm aceasta ca o cinste la adresa poporului român, a capitalei României, orașul București, ca un simbol al prieteniei și colaborării dintre popoarele noastre care își făuresc o viață nouă, liberă și independentă“.

Programul vizitei în Irak a inclus vizite la importante obiective industriale, construite după revoluția din 14 iulie 1958, care a răsturnat monarhia. După această revoluție, care marchează începerea procesului de sfîrșire a relațiilor de producție de tip feudal, Irakul a pășit ferm pe calea dezvoltării economico-sociale independente și a obținut, pînă în prezent, succese deosebit de importante.

Prezența în Irak a președintelui României, Nicolae Ceaușescu, este dovada concludentă a politicii consecvente a țării noastre de a dezvolta raporturi prietenești cu țările arabe, cu toate statele lumii, pe bazele principiilor de egalitate, independență și suveranitate națională, neamestec în treburile interne și avantaj reciproc.

Între România și Irak s-au statornicit și se dezvoltă relații pe multiple planuri. Alături de schimburile comerciale, care, de la an la an, cunosc o creștere continuă, un loc aparte îl ocupă cooperarea economică dintre cele două țări. Numeroși specialiști din România efectuează în Irak lucrări în domeniul forajului, precum și cercetări privind seismicitatea. Conlucrarea româno-irakiană în acest domeniu se desfășoară în baza Acordului de cooperare economică și tehnică pentru dezvoltarea industriei de petrol din Irak, potrivit căruia partea română livrează utilaje, instalații și materiale, execută diverse lucrări și acordă asistență tehnică. O colaborare fructuoasă există și în domeniul construcțiilor. În baza înțelegerilor încheiate între firme din Irak și ARCOM se află în desfășurare convențiile privind construcția de drumuri și străzi, precum și a fabricii de ciment de la Um-Qasr.

Vizita în Irak, ca și vizitele în celelalte state arabe reprezintă o nouă dovadă grăitoare a consecvenței cu care România socialistă promovează ferm extinderea relațiilor cu țările care au pășit pe calea dezvoltării accelerate și independente, cu țările în curs de dezvoltare. Semnificația acestei vizite este reliefată și de faptul că România, ea însăși țară în curs de dezvoltare, caută să diversifice și să multiplice cooperarea economică și colaborarea politică cu toate țările în curs de dezvoltare. O asemenea politică corespunde pe deplin nu numai intereselor legitime ale popoarelor, ci și imperativelor de dezvoltare a lumii de astăzi. Actele politice reprezentate de contactele ocazionate de vizitele în țările arabe sint, în acest context, activități diplomatice care se înscriu cu evidentă claritate pe cursul firesc al vieții politice internaționale.

Etapa irakiană a actualei vizite a tovarășului Nicolae Ceaușescu prin țări arabe, începută marți, cu manifestări de vie simpatie și înaltă stimă, s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie. Fără îndoială, vizita va deschide drumuri noi în consolidarea relațiilor bilaterale, prin rezultatele concrete ale momentului deosebit de important pe care îl cunosc, la acest început de an, legăturile româno-irakiene.

La închiderea ediției, vizita în Irak continuă. Vom reveni în numărul următor al revistei.

Turan Gunes

ministru al afacerilor externe al Turciei

„Poporul turc manifestă pentru România un mare interes”

Correspondență din Ankara de la Ion Badea

La numai câteva zile după obținerea, de către guvernul Bülent Ecevit, a votului de investitură, în ciuda multitudinii de probleme cărora, în mod imperios, trebuie să le consacre timpul la acest început de drum, noul ministru al afacerilor externe al Turciei, Turan Gunes, a avut amabilitatea să ne primească pentru o convorbire care s-a prelungit aproape o oră.

— „Este o plăcere pentru mine să mă întâlnesc cu un reprezentant al presei române” — a ținut să ne asigure domnul Turan Gunes. „Opinia mea este că interesul și simpatia dintre popoarele noastre sînt reciproce. Poporul turc manifestă pentru poporul român un interes foarte mare, la fel ca și pentru relațiile sale cu România”, a adăugat domnia-sa.

— Am început convorbirea adresînd domnului Turan Gunes rugămintea de a-mi expune liniile de bază ale politicii externe a noului guvern turc.

— „Obiectivul nostru în sfera externă este de a urma o politică pașnică, bazată pe principiile stabilite de Atatürk, respectînd regulile dreptului internațional și avînd în vedere independența Turciei — ne-a răspuns ministrul de externe, reluînd o frază din declarația-program a guvernului său. La aceasta, voi adăuga numai că politica externă a guvernului turc va continua, ca și pînă acum, să fie deschisă și sinceră. În politica noastră externă nu-și vor găsi niciodată loc considerente ideologice sau privind regimul intern al altor țări, pentru că situăm la temelie relațiilor noastre externe principiile independenței, integrității teritoriale, suveranității și

neamestecului în treburile interne ale statelor. Turcia a adoptat, ca linie de bază, o politică externă pașnică. După cum se știe, devisa «pace în lume» este un principiu important de politică externă care ne-a rămas moștenire de la părintele statului modern turc, Atatürk. În acest spirit, dorim ca toate problemele să fie soluționate pe căi pașnice. Pace înseamnă colaborare sinceră și adevărată cu toate statele.

Natural, considerăm tot ca un principiu de bază și respectul față de acorduri, care țin de dreptul statelor și care trebuie apreciat ca o parte firească a dreptului statelor”.

— Fiînd vorba despre dreptul statelor, ce rol credeți că ar putea îndeplini Organizația Națiunilor Unite în afirmarea principiilor de drept internațional, în asigurarea păcii, în dezvoltarea prieteniei și colaborării multilaterale dintre popoare?

— Turcia, care este membră a Organizației Națiunilor Unite încă de la fondarea organizației, are ca obiectiv în relațiile internaționale să se conformeze principiilor înscrise în Carta O.N.U. și să nu se îndepărteze de la claritate și sinceritate în politica sa externă. În programul guvernului nostru nu au fost prezentate relațiile Turciei cu fiecare dintre statele lumii. Programul s-a referit, însă, la raporturile Turciei cu diferite organizații sau regiuni și, în acest cadru, O.N.U. a fost menționată în mod deosebit. Acesta este un indiciu al importanței pe care o atribuim Națiunilor Unite. Unul dintre aspectele care evidențiază importanța Organizației este și faptul că, în cadrul O.N.U., care reprezintă,

într-un fel, opinia publică mondială, statele pot construi relații apropiate între ele, se pot întîlni, inclusiv cu statele cu care nu au relații diplomatice. Îndeosebi, credem că activitățile sociale, economice și culturale ce se desfășoară în organismele comisiilor specializate ale O.N.U. oferă prilejul pentru mai buna fraternizare a umanității, pentru mai buna înțelegere reciprocă între națiuni.

— Într-un asemenea context, ce rol apreciați că ar putea juca țările mici și mijlocii — cum sînt România și Turcia — în dezbaterile marilor probleme ale contemporaneității, în asigurarea păcii, dezvoltarea prieteniei și cooperării dintre popoare?

— În programul guvernului nostru se arată că, în politica sa externă, alături de statele mari, Turcia își va dezvolta raporturile și cu țările mici sau mijlocii din regiunile în care se află și va întreține cu acestea bune relații. Bineînțeles că și Națiunile Unite pot juca un rol important în această privință. Pentru că, în cadrul Organizației, toate aceste state sînt reprezentate prin drepturi și posibilități care pot fi considerate egale. De aceea, cred că aceste țări pot contribui la asigurarea păcii în lume. Consider că relațiile Turciei cu aceste țări și colaborarea ei tot mai largă cu aceste state vor fi utile asigurării păcii în lume, schimbului de opinii asupra marilor probleme ale contemporaneității.

— Am dori să expuneți poziția guvernului turc în problemele Conferinței europene pentru securitate și cooperare. Ce pași credeți că ar trebui întreprinși pentru accelerarea lucrărilor de la Geneva, pentru întărirea încrederii între popoare și asigurarea unei colaborări mai largi, în pace și securitate, între popoarele europene?

— Programul guvernului nostru prevede că Turcia va sprijini orice acțiune care va fi întreprinsă cu dorința sinceră de a stabili pacea și securitatea în mod real și va depune eforturi pozitive în acest sens. Noi vom veghea și vom contribui la asigurarea condițiilor de securitate valabile pentru toți cei interesați, în cursul conferințelor care vor fi organizate în acest scop.

Cred că aceste fraze, deși condensate, exprimă destul de bine punctul nostru de vedere. Evident, datorită deosebirilor politice, economice și sociale dintre țările europene, pe de o parte, sau datorită răspunsului care s-a dat la o asemenea problemă, pe de altă parte, în Europa nu s-a putut încă realiza un sistem suficient de securitate. Dar, sîntem convinși că, printr-o colaborare reciprocă, multilaterală, poate fi asigurată o atmosferă de încredere și, din acest punct de vedere, noi privim conferința europeană ca o acțiune favorabilă securității și colaborării și dorim succesul ei. Desigur, pentru a putea nutri un sentiment reciproc de securitate trebuie ca, alături de aspectele politice, să fie puse și aspectele militare. Securitatea este un tot, care cuprinde și latura militară. De aceea, credem că sentimentul securității reciproce trebuie întărit și prin măsuri de securitate militară. Credem că trebuie să fie sprijinite acțiunile întreprinse în această direcție. Este adevărat, de asemenea, că sentimentul încrederii reciproce va putea fi întărit și pe calea sporirii contactelor umane directe.

Acordăm importanță recunoașterii deschise și fără posibilitatea interpretării subiective a regulii că, la baza relațiilor dintre statele europene, vor sta principiile care fac astăzi obiectul conferinței, și anume — suveranitatea și egalitatea statelor, integritatea teritorială, inviolabilitatea frontierelor, nerecurgerea la forță sau la amenințări, neamestecul în treburile interne, respectul pentru dreptul internațional și îndeplinirea cu bună credință a

Conferința general-europeană văzută de la Roma

- TULLIA CARRETONI : „Am apreciat inițiativele țării dv. — o demonstrație de modul în care o țară poate să facă politică”
- SERGIO SEGRE : „O prezență activă a opiniei publice și a forțelor democratice”
- LUCIANO DE PASCALIS : „Toate statele, mari sau mici, să-și sporească inițiativele”
- GIULIO ANDREOTTI : „România — un rol de curajoasă avangardă”

Correspondență de la Radu Bogdan

Conferința pentru securitate și cooperare în Europa, ale cărei lucrări au fost reluate luna trecută la Geneva, preocupă profund opinia publică italiană, largi forțe democratice, care militează pentru transformarea Europei într-un continent al păcii, destinderii și securității. În cercurile politice italiene se face în mod viu simțit interesul ca, prin conjugarea eforturilor tuturor statelor participante, lucrările conferinței să înregistreze progrese care să permită încheierea cu succes a etapei actuale și convocarea ultimei sale faze. Acest fapt l-am putut constata și din discuțiile pe care le-am purtat cu personalități de frunte ale vieții politice italiene ca TULLIA CARRETONI, vicepreședintă a Senatului, deputatul SERGIO SEGRE, responsabil al secției externe a Partidului Comunist Italian, LUCIANO DE PASCALIS, membru al Direcțiunii Partidului Socialist Italian, deputatul GIULIO ANDREOTTI, președintele Comisiei de politică externă a Camerei Deputaților, fost președinte al Consiliului de Miniștri.

„Personal, consider foarte pozitiv faptul că această conferință pentru securitate și cooperare a fost convocată, că ea continuă să se desfășoare” — ne-a spus senatoarea Tullia Carretoni. Subliniind, la rândul său, importanța conferinței general-europene, deputatul Sergio Segre s-a referit la „exigența de a se acționa pentru ca actuala fază să se încheie cu succes, cât mai repede posibil, și să se poată, astfel, convoca în-tilnirea la nivel înalt, care trebuie să caracterizeze cea de-a treia etapă a conferinței. Această exigență, care constituie o datorie a întregii opinii publice, a tuturor forțelor democratice ale continentului, se impune cu atât mai mult cu cât, în prezent, se face simțită acțiunea unor forțe care urmăresc să diminueze importanța întilnirii și, în acest mod, să deziluzioneze așteptările care au înconjurat-o pînă în prezent”.

Referindu-se, apoi, la o serie de noi fapte care au atras atenția în ultimele luni — ca, de pildă, criza energetică, contradicțiile din sinul Pieței comune și în raporturile ei cu S.U.A., problema dezvoltării unor noi raporturi cu țările în curs de dezvoltare, asigurarea unei contribuții pozitive și active la o dreaptă soluție de pace în Orientul Apropiat, pe baza rezoluțiilor O.N.U. și a afirmării drepturilor tuturor statelor și ale tuturor popoarelor din regiune — interlocutorul nostru a opinat că aceste chestiuni nu afectează, totuși, nici actualitatea și nici importanța Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa. „Dimpotrivă. De exemplu, Europa

occidentală va putea înfrunta aceste probleme doar în măsura în care, în același timp, va înainta procesul de destindere și de securitate, putîndu-se astfel asigura succesul fazei actuale, de la Geneva, cît și al etapei a treia, la cel mai înalt nivel, ale Conferinței de securitate. Aceasta face, desigur, și mai necesară o prezență activă a opiniei publice și a forțelor democratice”.

„Pentru a depăși punctele în discuție — a declarat Luciano de Pascalis, membru al Direcțiunii P.S.I. —, toate statele, mari sau mici, interesate în avansarea dialogului și a destinderii, trebuie să-și sporească, după părerea mea, inițiativele, trebuie să avanseze propuneri și formule oportune, care pot constitui o bază pentru compromisiuri concrete, pentru înțelegere”. În același spirit, Giulio Andreotti, președintele Comisiei de politică externă a Camerei Deputaților, a arătat că „evoluziile pozitive ale Conferinței pentru securitate și cooperare nu pot fi decît graduale. Dar este necesar să se continue cu fermitate și cu convingere pe calea inițiată, oferînd popoarelor — și, în special, tinerilor din toate țările europene — posibilitatea să acționeze împreună pe aceeași cale. Conferința va contribui, în mod sigur, la crearea premiselor unui viitor mai bun”.

Interlocutorii s-au referit, în discuțiile purtate, și la România, la politica sa externă, la acțiunea sa consecventă îndreptată spre edificarea securității în Europa. „Am apreciat, la timpul lor, inițiativele țării dv. la prima fază a Conferinței de la Helsinki — ne-a spus, senatoarea Tullia Carretoni. Aceasta reprezintă o demonstrație de modul în care o țară poate să facă politică, să avanseze propuneri, idei, soluții stimulatoare, în așa fel încît securitatea și colaborarea să fie atît destinate tuturor, cît și fructul contribuției originale a tuturor, să deschidă, astfel, o pagină nouă pentru istoria europeană și pentru fiecare stat în parte”.

La rândul său, Giulio Andreotti a arătat: „Rețin că România, care în domeniul destinderii europene a avut un rol de curajoasă avangardă, desfășoară o muncă importantă în cadrul Conferinței pentru securitate și cooperare”.

„Țara dv., care, la Geneva, a obținut deja însemnate titluri de merit — a relevat Luciano de Pascalis — are ample posibilități de acțiune, iar inițiativa sa contribuie tot atît de bine la realizarea a ceea ce constituie astăzi drept un obiectiv important și posibil: inițierea, în cursul acestui an, a celei de-a treia faze, la nivel de șefi de stat, a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa”.

obligărilor care rezultă din acestea. Privim cu optimism convorbirile care s-au purtat pînă acum și credem că ele justifică un sentiment de satisfacție. Considerăm că aceste lucrări pot fi accelerate prin eforturile statelor participante de a fi mai constructive, mai realiste și mai conciliante în probleme de bază.

Spiritul și măsura noilor pași pentru sporirea încrederii între statele europene, pentru crearea condițiilor de securitate și o colaborare mai largă în Europa vor fi apreciate după rezultatele pe care le vor da acești primi pași făcuți pînă acum. Noi credem că scopul, în momentul de față, trebuie să fie obținerea de rezultate satisfăcătoare în rezolvarea problemelor de pe ordinea de zi a conferinței și aplicarea în mod pozitiv și constructiv a acestor concluzii după conferință. În această privință, principiile au o mare importanță.

— Cum apreciați situația actuală din zona Balcanilor și ce contribuție credeți că ar putea aduce extinderea colaborării bi și multilaterale dintre țările balcanice la cauza destinderii, păcii și securității în Europa și în lumea întreagă ?

— În declarația programatică se subliniază că guvernul nostru, care este hotărît să întrețină relații amicale cu toate țările, acordă o mare importanță dezvoltării de bune raporturi îndeosebi cu aliații, cu vecinii noștri și cu țările cu care avem legături istorice, tradiționale și morale. Voi preciza imediat că, printre țările vecine și cu care avem legături istorice, tradiționale, se numără și cele balcanice. În politica sa de pînă acum, pe baza principiilor care și-au găsit expresia în program, Turcia a construit numeroase raporturi cu țările balcanice, au avut loc vizite reciproce și cred că, între Turcia și țările balcanice — între care și România, bineînțeles — s-au dezvoltat legături de bună vecinătate, că atmosfera din această regiune apare destul de favorabilă. Deviza păcii din politica externă a Turciei este un principiu care completează dorința noastră de a extinde relațiile de bună vecinătate cu țările apropiate și noi depunem eforturi în această direcție. Această politică este promovată în cadrul principiilor internaționale cunoscute. Pentru noi, este un motiv de satisfacție și bucurie faptul că legăturile dintre țările balcanice se dezvoltă pe temelia respectului față de aceste principii. Atmosfera prezentă din Balcani este mult diferită de cea de la începutul secolului, cînd această regiune era considerată drept una dintre cele mai tulburi ale lumii ; cred că termenul de „balcanizare” folosit atunci în lumea diplomatică și-a pierdut, treptat, orice legătură cu Balcanii. Și sperăm că măsurile care vor fi luate la Conferința europeană pentru securitate și cooperare, acțiunile care vor fi întreprinse vor spori și mai mult bunele relații existente în Balcani.

În ceea ce o privește, și în modul în care am arătat, Turcia acordă o mare importanță relațiilor cu aceste țări și, la fel ca în privința relațiilor cu toate țările lumii, considerăm că deosebirile ideologice nu constituie un impediment în raporturile noastre cu statele din această regiune.

Cît privește legăturile noastre cu România, trebuie să subliniez că ele se conformează aceluiași principii. Turcia este gata să facă tot ce depinde de ea pentru a asigura dezvoltarea relațiilor prietenești pe care le avem cu România. Noi considerăm Marea Neagră ca un factor de apropiere cu România. Și acesta este, bineînțeles, numai un exemplu dintre factorii care ne apropie.

VARȘOVIA

„Învățămîntul în serviciul propășirii țării”

Interviu cu Jerzy Kubersky

ministru învățămîntului și educației
al R.P. Polone

Correspondență din Varșovia
de la Gheorghe Ciobanu

— În toamna anului trecut, Seimul polonez a adoptat reforma învățămîntului din țara dv. Vă rugăm, tovarășe ministru, să ne prezentați etapele de pregătire a reformei și factorii care au determinat începerea ei.

— În decursul ultimilor trei ani, deci într-o perioadă relativ scurtă, au fost luate o serie de decizii, esențiale pentru sistemul de învățămînt și pentru lucrătorii din acest domeniu. Una din primele hotărîri adoptate de partid și guvern a fost înființarea, în ianuarie 1971, a Comitetului de experți pentru elaborarea raportului privind situația învățămîntului în Polonia, comitet care a avut două sarcini fundamentale: analizarea situației actuale a sistemului de învățămînt, precum și formularea propunerilor privind modificarea și perfecționarea acestui sistem; elaborarea proiectului viitorului model de învățămînt.

În martie și în august 1971, au avut loc întâlniri ale reprezentanților învățămîntului cu primul secretar al C.C. al P.M.U.P., Edward Gierek, și cu președintele Consiliului de Miniștri, Piotr Jaroszewicz, în cursul cărora s-a discutat despre cele mai importante probleme ale învățămîntului. Programul partidului în acest domeniu a fost stabilit de Congresul al VI-lea al P.M.U.P. (decembrie 1971). În noiembrie 1972, a avut loc Plenara a 7-a a C.C. al P.M.U.P. consacrată problemelor tineretului. În tezele programatice adoptate de plenară au fost precizate idealul educativ și sarcinile din domeniul educației pe care trebuie să le îndeplinească școala, organizațiile de tineret și familia.

Pe baza tezelor programatice ale Plenarei a 7-a, a fost elaborată o hotărîre privind sarcinile partidului și statului în educarea tineretului, a participării sale la construirea socialismului în Polonia, adoptată de Seim la 12 aprilie 1973. La începutul anului 1973, după o muncă de doi ani, Comitetul de experți a pregătit principiile și tezele Raportului despre situația învățămîntului din Polonia. Pe baza concluziilor rezultate din acest document, Biroul Politic al C.C. al P.M.U.P. a adoptat, în februarie 1973, o hotărîre privind orientările în ceea ce privește modul de muncă pe viitor.

Ministerul Învățămîntului și Educației a fost însărcinat cu elaborarea programului privind realizarea treptată a învățămîntului mediu. Baza acestui program va trebui să conste în hotărîrile Congresului al VI-lea al P.M.U.P., tezele programatice ale Plenarei a 7-a a C.C. al P.M.U.P., propunerile Comitetului de experți, rezultatele și experiența de pînă acum ale

politicii în domeniul învățămîntului din Polonia.

Un rol esențial în adoptarea hotărîrilor finale în problema modelului viitor al învățămîntului l-au avut amplele dezbateri sociale asupra principalelor teze ale raportului și programului de generalizare a învățămîntului mediu, prezentat de minister. Conform recomandărilor Biroului Politic, aceste discuții s-au desfășurat în cercurile cadrelor didactice, activiștilor culturali și pedagogilor, precum și sub forma unor dezbateri general-sociale prin presă, radio, televiziune.

— Vă rugăm să prezentați principalele modificări introduse în sistemul învățămîntului și educației, precum și metodele ce vor fi adoptate în scopul traducerii în viață a reformei.

— Hotărîrea Seimului R.P. Polone din 13 octombrie 1973 definește direcțiile privind modernizarea sistemului de învățămînt și principiile reformei învățămîntului. Concretizarea lor își va găsi locul în proiectul de hotărîre la care lucrăm în prezent și care va fi prezentat Seimului în 1975.

Sistemul educației naționale adoptat se bazează pe învățămîntul mediu de 10 ani gratuit, obligatoriu și unitar sub aspectul programelor, alături de orașe, cît și la sate. Învățămîntul se va desfășura în două cicluri: incipient și sistematic. O noutate în acest sistem este reducerea perioadei învățămîntului primar de la 4 la 3 ani, fapt argumentat de accelerarea dezvoltării intelectuale a copiilor și de generalizarea învățămîntului preșcolar. În învățămîntul sistematic, care va începe din clasa a 4-a (în prezent din clasa a 5-a), se va schimba metoda de predare a cunoștințelor. Programul ciclului de învățămînt din clasele 4-10 se va compune din două părți: prima dintre ele, unitară și obligatorie pentru toți elevii, va cuprinde studiul limbii și istoriei patriei, legile naturii și dezvoltării sociale, principiile tehnicii și tehnologiei ș.a.; a doua parte a programului va consta în realizarea studiului unor obiecte care țin seama de preferințele și capacitățile individuale ale elevilor. Alegerea diferitelor obiecte de învățămînt în școala medie trebuie să țină seama de realizările actuale ale disciplinelor științifice corespunzătoare și să per-

mită actualizarea programelor de învățămînt pe parcursul muncii în școli.

Prelungirea perioadei de învățămînt obligatoriu pînă la 10 ani se reflectă în mod esențial în organizarea învățămîntului profesional pe care elevul îl va începe la vîrsta de 17 ani cu o pregătire generală temeinică. Durata școlilor profesionale va fi între o jumătate de an și doi ani și, în unele cazuri, între 2,5-3 ani — în funcție de profesiune și specialitate. Pe baza școlilor profesionale existente, vor fi organizate — corespunzător cerințelor economiei naționale — centre de pregătire și perfecționare, care vor desfășura cursuri de calificare profesională cu durată de pînă la un an și care să-i pregătească pe absolvenții școlilor de 10 ani pentru muncă în posturi care cer specializare.

Absolvenții școlii medii de 10 ani care doresc să urmeze studii superioare vor fi pregătiți în școli specializate de doi ani, cu diferite profiluri ca, de exemplu, științe exacte și tehnice, științe medicale, biologice, agricole; științe sociale, umaniste. În aceste școli vor fi introduse o limbă străină în limitele a două ore zilnic, ca și noi discipline care nu există în prezent în liceele de cultură generală, cum ar fi baza metodologiei științelor, cibernetica, informatica.

Absolventul acestei școli primește o specializare concretă conform orientării științei alese — de exemplu laboranți chimisti, specialist în protejarea mediului, arhivar, bibliotecar sau funcționar calificat la nivel mediu.

Hotărîrea Seimului prevede două etape de realizare a reformei: **etapa pregătitoare**, în care vor fi elaborate programele școlare și principiile organizatorice privind desfășurarea reformei și vor fi introduse experimentele necesare. În aceste activități, beneficiem și vom beneficia de știința și experiența specialiștilor și cadrelor didactice poloneze — practicieni — dar beneficiem și vom beneficia și de experiența altor state, în special de experiența și cercetările din țările socialiste. **A doua etapă** — cu aplicare generală — va începe din 1978.

Organelor de învățămînt le revine rolul de coordonare și conducere în realizarea politicii statului în domeniul educației. Această funcție educativă a școlii este însoțită de activitatea politico-ideologică, componentă inseparabilă a funcționării judicioase a sistemului educațional. Este vorba despre educarea omului multilateral pregătit pentru viață și muncă în societatea socialistă, despre modelul unui cetățean înțelegător, conștient de imensa șansă pe care i-o oferă destinul dat poporului nostru de socialism, precum și de colaborarea, prietenia și alianța cu țările socialiste.

— În final, am dori să știm cum apreciați, tovarășe ministru, măsurile adoptate de România în domeniul perfecționării învățămîntului.

— Pot să vorbesc cu considerație despre dezvoltarea învățămîntului, care însoțește dezvoltarea economică a României socialiste.

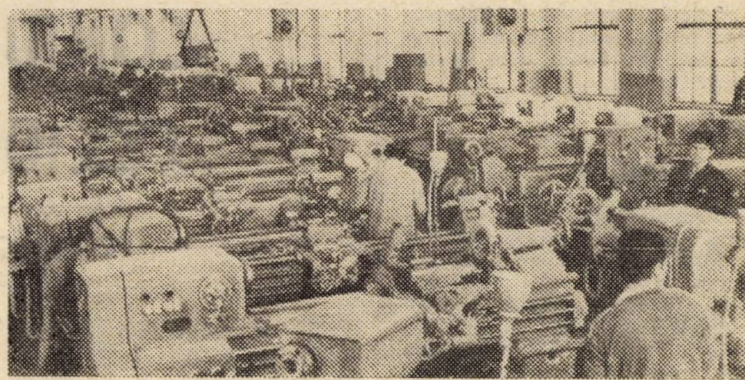
Este demn de laudă ritmul de dezvoltare a învățămîntului din țara dv. în care, începînd cu 1968, este obligatoriu învățămîntul general de 10 ani, obligatoriu pentru toți cei care, după terminarea a 8 clase, nu învață într-un liceu de cultură generală sau profesională. Sînt demne de reamintit, de asemenea, eforturile depuse în cadrul sistemului de perfecționare a cadrelor didactice, dezvoltarea tuturor institutelor pedagogice și a universităților.

Transformările culturale din România sînt o bună ilustrare a modului în care au fost obținute rezultate mărețe și multilaterale, prin efortul partidului și poporului, într-o țară socialistă. Cu atît mai mult ne bucurăm faptul că, în acest an, colaborarea în domeniul învățămîntului dintre țările noastre se va extinde substanțial.

SOFIA

Directii ale dezvoltării Bulgariei în 1974

Corespondență de la Constantin Amariței

Secție a uzinei de laminoare din Sofia

Într-o conferință de presă organizată la sediul Uniunii Ziariștilor bulgari, Ivan Iliev, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și președinte al Comitetului de Stat al Planificării, a prezentat principalele orientări ale planului economic pe 1974 al R. P. Bulgaria.

Caracteristica de bază a planului celui de-al 4-lea an al cincinalului 1971—1975 rezidă în faptul că prevederile sale au drept scop să asigure îndeplinirea Directivelor Congresului al X-lea al P.C.B. și înlăturarea celui de-al șaselea cincinal bulgar. O a doua direcție vizează realizarea unor măsuri din Programul adoptat de Plenara C.C. al P.C.B. din decembrie 1972, pentru creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii. Mai concret, asigurarea surselor necesare pentru creșterea salariilor față de 1973. Tot în cursul acestui an, vor fi asigurate și resursele necesare pentru creșterea pensiilor.

Pe baza creșterii productivității muncii, salariul mediu în 1974 este planificat să crească cu 5 la sută, ceea ce va duce la o creștere a schimbului de mărfuri pînă la 9 la sută. În anii trecuți, ca și în acest an, s-au făcut și se fac mari eforturi pentru a asigura populației mai multe mărfuri. Piața internă semnalează, la acest capitol, un deficit provocat de creșterea veniturilor bănești ale populației și, mai ales, a veniturilor minime (din 1973, de la 65 la 80 leva). Pentru anul în curs, este așteptată o creștere a consumului de carne și lapte. De aceea, în limitele posibilităților, planul pe 1974 va asigura creșterea în principal a acestor mărfuri. La îmbrăcăminte și încălțăminte, prioritate are producția de mărfuri cu calitate superioară, avîndu-se

grijă să nu fie lipsită piața nici de produsele ieftine.

Din expunerea lui Ivan Iliev, ca și din răspunsurile date de acesta la întrebările ziariștilor bulgari și străini, a reieșit că factorii de răspundere vor acorda, în 1974, o mare atenție construcțiilor de locuințe, încercîndu-se, prin realizarea celor aproape 71 000 de apartamente în 1974, o recuperare a restanțelor din anii trecuți.

Întrebat fiind dacă ritmurile economice înalte prevăzute pentru 1974 — creșterea, între altele, a venitului național cu 10 la sută, a producției industriale globale cu 11 la sută, stabilirea raportului acumulare-consum la 27/73 — sînt posibile în contextul energetic actual, Ivan Iliev a răspuns afirmativ, în Bulgaria existînd condiții reale. „Creșterea de 10 la sută a venitului național e posibilă pentru că, la sfîrșitul anului 1973 și începutul lui 1974, au fost introduse în producție obiective mari, care, după capacitatea lor, egalează obiective din țări avansate” — spunea Ivan Iliev, referindu-se, între altele, la uzina de sodă calcinată de la Devnia, Combinatul de îngrășăminte complexe Devnia, extinderea Combinatului petrochimic Burgas, atingerea capacității proiectate, de 45 000 t. fibre, la Combinatul chimic de la Sviștov. „Problemele care apar pe piața internațională ca efect al fenomenelor de criză energetică și materii prime nu ne pot influența, deși o anumită parte din resurse le luăm din țări nesocialiste. În general, situația e bună. Avem unele dificultăți în producția de energie electrică din cauza nepunerii în funcțiune în termen a unor obiective, ca și datorită faptului că unele centrale nu lucrează la capacitatea lor. Am introdus, de aceea, un grafic de lucru pe județe. Sub

aspectul energiei, aproximativ 86 la sută din țitei și peste 9,6 la sută din energia electrică le luăm din U.R.S.S. Dificultăți există, dar ele pot fi înlăturate în activitatea noastră practică”.

O a doua garanție, aprecia vicepreședintele Iliev, o constituie marile investiții afectate extinderii capacităților de producție. În realizarea problemelor de investiții se urmărește cu strictețe creșterea ponderii investițiilor pentru modernizare și reconstrucție, paralel cu reducerea accentuată a investițiilor destinate unor noi construcții.

În ceea ce privește situația forței de muncă în Bulgaria, Ivan Iliev a arătat că în multe sectoare se resimte lipsa acestora. „Avem capacități nefolosite total, din lipsă de oameni. De aceea, apelăm la reconstrucție pentru a asigura cu același număr de muncitori încărcarea deplină a capacităților. Totodată, la capacități mai mari, cheltuielile de producție să poată fi competitive”.

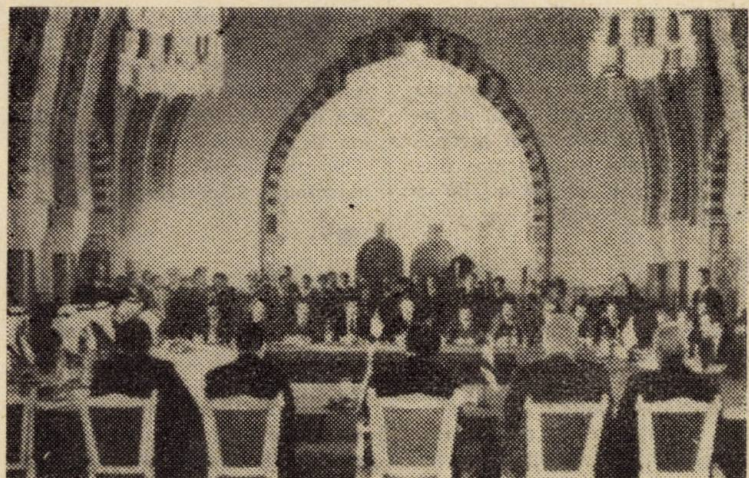
În expunerea sa, vicepreședintele Consiliului de Miniștri și președintele C.S.P., Ivan Iliev, a făcut apoi referiri la dezvoltarea inițiativei proprii a colectivelor de muncă pentru descoperirea posibilităților de îndeplinire și depășire a planului, la mișcarea pentru economii. „Sîntem interesați în economia de resurse — sublinia Ivan Iliev — pentru că vrem să folosim cît mai puține resurse pentru unitatea de producție. O mare atenție acordăm și problemelor legate de calitate, atît prin prisma pieței externe, cît și a celei interne. Conducerea economiei bulgare este astfel concepută că, fără o interacțiune între inițiativa de jos și conducerea de sus, nu se poate obține dezvoltarea dorită”.

ALGER

Conferința arabă la nivel înalt

Alger. La 13 și 14 februarie 1974 a avut loc o întîlnire la care au participat regele Arabiei Saudite, președintele R.A. Egipt, președintele Siriei și președintele Algeriei. În comunicatul dat publicității se arată că cei patru conducători au reafirmat rezoluțiile Conferinței la nivel înalt de la Alger (noiembrie 1973), care prevăd: retragerea totală din teritoriile arabe ocupate în

1967 de Israel și garantarea drepturilor poporului palestinian. Agenția MEN arată că de bun augur a fost faptul că recenta întîlnire a celor patru conducători a fost predominantă de un spirit de cooperare constructivă, în centrul preocupărilor aflîndu-se interesele supreme arabe. În problemele discutate, participanții au reușit o unanimitate de vederi.

Spicui, aproape la întâmplare, din informațiile care se strâng în stive pe biroul unui economist.

Un „cuplu blestemat” domină, de mai multe săptămâni, evenimentele din lumea occidentală: inflația și criza petrolului.

Inflația: cursul ei ascendent în principalele țări dezvoltate este implacabil — 4,25% medie anuală în deceniul '60; circa 6,25% în 1971 și 1972; circa 7,25% în 1973. Dar prețurile cu ridicata, adică cele care trag după ele în scurtă vreme pe toate celelalte, au crescut în Statele Unite anul trecut cu 18,2%!

Perspectiva generalizării unui asemenea ritm de creștere pe toată scara sistemului de prețuri înfioară, pe drept cuvânt, pe economiști. Tulburările sociale iau de pe acum amploare, deoarece niciodată într-o asemenea situație salariile nu au ținut pasul cu prețurile. Iar guvernele occidentale n-au ezitat niciodată mai mult în fața unei hotărâri care, în condițiile economiei capitaliste, să curme dilema: ori frinarea urcării prețurilor, ceea ce înseamnă creșterea și mai mare a șomajului de masă, ori menținerea unui nivel ridicat al utilizării forței de muncă, ceea ce înseamnă, în cel mai bun caz, continuarea inflației.

Criza petrolului: nici în timpul războaielor mondiale, țările occidentale cele mai dezvoltate din punct de vedere economic nu au luat mai dramatic cunoștință de vulnerabilitatea lor. A fost suficientă o criză, pentru a fi puse în cumpănă, de la o zi la alta, o serie de axiome dragi Occidentului, cum ar fi creșterea economică și forța principalelor centre financiare capitaliste.

Astăzi, raportul întocmit de consilierii economici ai Casei Albe, transmis oficial Congresului de președintele Statelor Unite la începutul acestei luni, ajunge la concluzia că „efectele crizei energetice întunecă foarte simțitor perspectivele economice în Statele Unite și în străinătate”. Țările occidentale dezvoltate sesizează deci, de abia acum, limitele unei prosperități (parțiale și defectuos distribuite) a cărei cheie nu o dețin.

Același raport al Casei Albe sintetizează în felul următor perspectivele economice ale țării în anul 1974: o mare restrângere a activității, o vie creștere a prețurilor, o extindere a șomajului. Potrivit calculului, rezultă că, în acest an, produsul intern brut realizat în Statele

CONJUNCTURA OCCIDENTALĂ

Costin C. Kirițescu

Unite va crește față de anul precedent cu 1%. În 1973, față de 1972, creșterea fusese neașteptat mai mare: 5,9%. Șomajul va depăși anul acesta 5,5% din totalul forței de muncă și va putea atinge chiar 6% (nivelul de „alertă” a fost stabilit de mai mulți ani la 5%). Sporirea inflației este apreciată la 7%, față de un spor de 5,3% în 1973.

Din comentariile de presă rezultă că previziunile consilierilor economici ai președintelui S.U.A. au păcătuțit întotdeauna printr-un optimism exagerat. Dar nu această apreciere vrem-s-o subliniem, ci anomaliile uluitoare ilustrate de previziunile din raport. Așadar, continuarea și accelerarea procesului inflaționist vor face casă bună cu creșterea șomajului, cu scăderea ritmului dezvoltării economice. Cum este posibil acest lucru, când păreriile care au precumpănit un timp spuneau că inflația „lichidează” șomajul, stimulează producția?

După cit se pare, deci, inflația nu mai înțelege să slujească drept instrument comod de combatere a crizelor economice, de „neutralizare” a fazelor conjuncturii economice. Specialiștii din Occident nu au găsit încă un răspuns valabil la surprinzătoarea recalcitrantă a inflației actuale, care dezmente tot ce se știa pînă acum despre implicațiile acestui fenomen.

Încă un amănunt în legătură cu Statele Unite: bugetul țării pe anul fiscal următor (care începe la 1 iulie a.c.) va avea un deficit planificat de 9,4 miliarde de dolari. Bugetul militar va crește de la 79 miliarde de dolari, în 1973-1974, la circa 88 miliarde în 1974-1975. La Geneva, discuțiile privitoare la dezarmare continuă.

Din Anglia, din Franța, din Republica Federală Germania vin știri neliniștitoare despre situația economică. În Anglia, de pildă, peste un milion de șomeri totali, peste două milioane de șomeri parțiali, iar, în cele din urmă, hotărîrea, „unică în istoria societății industriale”, de a reduce săptămîna de lucru

la trei zile. Producția de cărbune a scăzut cu 40%, de oțel cu 50%. Londra „a devenit tot atît de întunecată, noaptea, ca pe vremea lui Charles Dickens”. Nemulțumiri sociale dintre cele mai grave sînt la ordinea zilei.

Despre Comunitatea economică vest-europeană (Piața comună) se spunea, în urmă cu numai cîțiva ani, că ar fi „vitrina Occidentului”. Astăzi, în informările primite nu se găsesc decît comentarii alarmante. În documentul Comisiei Pieței comune privind „starea Comunității” se subliniază că Europa occidentală face față unei situații noi, care pune într-o lumină crudă slăbiciunile și dependența ei. Situația actuală este caracterizată printr-o „ambianță de criză gravă”.

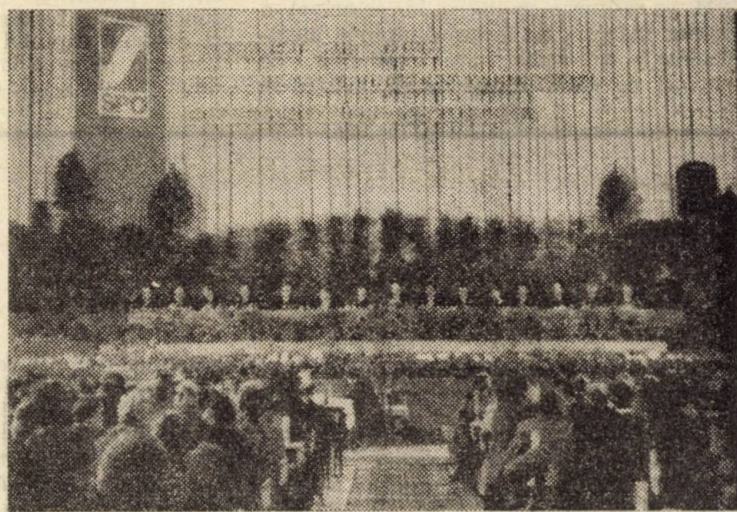
Proгноza economică pe 1974 a Comunității economice vest-europene este sumbră. Produsul intern brut al țărilor din C.E.E. va crește cu numai 2-2,5%, arată Direcția generală a problemelor economice și monetare ale Comisiei Pieței comune. Restriângerea expansiunii economice va fi însoțită de reducerea timpului de lucru, precum și de concedieri. Creșterea prețurilor va fi de 9,5-10%, din

care numai 2% din cauza prețului petrolului. Efectele acestei evoluții asupra balanței de plăți externe a țărilor membre ale Comunității vor fi considerabile: o deteriorare de 17-18 miliarde de dolari, ducînd la un deficit net de circa 10 miliarde de dolari.

Pe piețele financiare, arată ziarul francez „Le Monde”, „s-a instalat incertitudinea, cu cortegiul ei de zvonuri și de previziuni mai mult sau mai puțin aventuriste”. Piața aurului este complet lipsită de busolă. Piața valutară, care funcționează în prezent sub semnul cursurilor flotante, este și ea derutată, nu mai există nici o corelație cu piața aurului. Înainte, cînd cursul dolarului scădea, cursul aurului, firește, creștea. Acum, dacă dolarul crește, crește și aurul — și invers. Nu se știe exact de ce.

În același raport al consilierilor economici ai președintelui S.U.A. există și previziuni de ansamblu. Tonalitatea lor este redată de următoarele citate: „Dificultățile economice ar putea lua o turnură mai severă decît se prevede”. Sau: „Numeroase posibilități trebuie luate în considerare, care ar putea duce la o recesiune cumulativă în aproape toate țările industriale”.

Desigur, o rupere din context a unor fraze ar putea da o imagine greșită asupra întregului. În toate informațiile răsfoite zilele acestea, predomină însă această notă de îngrijorare în legătură cu perspectivele apropiate ale conjuncturii sociale economice occidentale.

Viena. Aspecte de la Congresul Partidului Socialist din Austria, principala formație politică, de guvernămînt, a țării. Participanții au examinat diferite aspecte ale actualei situații politice și economice din Austria, precum și probleme privind activitatea partidului. Ca lider al partidului a fost reales cancelarul federal Bruno Kreisky

Conferința energetică de la Washington

Auspiciile sub care demara conferința de la Washington a țărilor occidentale consumatoare de petrol nu-i anunțau o desfășurare liniștită.

Intrunirea prealabilă a consumatorilor occidentali, în perspectiva unor discuții ulterioare cu țările producătoare, era interpretată de acestea din urmă ca o încercare de constituire a unui front comun care să le fie opus în cadrul viitoarelor negocieri. Rezervele producătorilor de petrol față de această conferință reprezentau, de altfel, și unul din motivele reticențelor manifestate în rîndul mai multor state consumatoare. Se adăuga, în ce le privește, și temerea că, în frontul la care erau chemate să ia parte, vocea care s-ar fi auzit mai tare ar fi fost cea a S.U.A. — și aceasta tocmai într-un moment cînd partenerii Statelor Unite caută să imprime redefinirii raporturilor interoccidentale un curs spre „simetrie”, spre o structură pe bază de egalitate. Aprehensiuni erau exprimate și în legătură cu menirea reuniunii — de a prileji un simplu schimb de vederi sau de a instituționaliza un cadru de acțiune al participanților — precum și în legătură cu cercul restrîns al invitaților.

Atmosfera în care s-au desfășurat lucrările conferinței a fost, însă, chiar mai agitată decît se prevăzuse. Pozițiile sensibile diferite au dat naștere unor serioase și acute înfruntări, în centrul cărora s-au situat cele dintre Statele Unite și Franța. Determinînd, de altfel, amînarea datei de închidere a conferinței, aceste divergențe nu au putut fi înlăturate nici în urma prelungirii lucrărilor ei, fiind consemnate în însuși comunicatul reuniunii. Opoziția dintre teza americană (ce se află, în mare măsură, la baza comunicatului) și cea franceză a fost atît de puternică, încît nici măcar acest document final al reuniunii nu se străduiește să acopere cît de cît deosebirile de vederi. Negăsind puncte de contact asupra unora din principalele probleme dezbătute, părțile au renunțat de a mai salva aparențele prin căutarea unor formulări generale de natură să poată fi acceptabile tuturor și, pur și simplu, au oficializat și precizat dezacordul. Astfel, comunicatul conține paragrafe — privind problemele în litigiu — în dreptul cărora este specificat expres refuzul francez de a subscrie la ele.

Poziția Statelor Unite, expusă de secretarul de stat, Henry Kissinger, s-a concretizat în prezentarea de către acesta a unui program de cooperare în șapte puncte, prevăzînd: 1) propunerea ca S.U.A. și celelalte țări occidentale consumatoare care sînt, totodată, și producătoare ale unor anumite cantități de petrol, să împartă între ele o parte din disponibilitățile lor totale de petrol (producție internă și importuri), potrivit unor criterii ce urmează a fi stabilite; 2) colaborarea în domeniul tehnologiilor de înnoiere a uraniului; 3) explorarea, pe baza unui angajament colectiv, a posibilităților de valorificare a unor noi resurse energe-

tice (ca, de pildă, dezvoltarea producției de țiței în fiecare din țările industrializate ce posedă rezerve petroliere și extinderea investițiilor în vederea obținerii de carburanți sintetici sau prin gazeificarea cărbunelui); 4) luarea unor măsuri pentru a se face față consecințelor economice ale majorării prețului petrolului; 5) angajamentul statelor occidentale industrializate de a participa la „sacrificiile și cheltuielile rezultate din măsurile de conservare și economisire a energiei”, în scopul restrîngerii cererii pe piața mondială și, deci, al reducerii prețurilor; 6) invitarea la discuții, într-un stadiu ulterior cît mai apropiat, a țărilor în curs de dezvoltare; 7) angajarea — folosind ca punct de plecare cadrul stabilit la conferința de la Washington — a unor contacte, „în spiritul cooperării și nu al confruntării”, între țările consumatoare și producătoare, pentru „punerea de acord a nevoilor și aspirațiilor lor reciproce”. Exprimîndu-se în favoarea „construirii mai întîi a unei baze de cooperare între țările occidentale consumatoare”, Kissinger și-a manifestat deschis rezervele față de încheierea unor contracte directe între unele din aceste țări și statele producătoare de petrol, invocînd motivul că ele ar duce la perpetuarea creșterii prețurilor la țiței, și a criticat acțiunile acelor țări occidentale (vizînd deliberat Franța) care recurg la „soluții izolate”, încheind asemenea contracte.

În replică, ministrul de externe francez, Michel Jobert, s-a ridicat explicit în apărarea formulei de cooperare cu țările producătoare pe baza acordurilor bilaterale privind produsele petroliere, apreciîndu-le apte „de a răspunde situației actuale”. El a respins ideea creării unor organisme însărcinate cu stabilirea metodelor și formelor de colaborare în domeniul petrolier după încheierea conferinței de la Washington, pe care a calificat-o drept o „reuniune oarecum nelegitimă”. „Noi nu dorim — a declarat Jobert — ca actuala conferință să aibă un viitor (în sensul constituirii unui organism în cadrul căruia să continue consultările dintre participanți), deoarece considerăm că ea a avut loc într-un moment nepotrivit și într-o componență prea restrînsă”. În schimb, ministrul francez s-a pronunțat pentru discutarea problemelor energetice în organizațiile internaționale existente.

Coordonatele poziției franceze se degajă cu claritate din însuși conținutul acelor paragrafe din comunicatul final al reuniunii la care Franța nu a aderat. Acestea se referă la: convenirea între țările participante a unui „program de acțiune de ansamblu” (prevăzînd, între altele, împărțirea mijloacelor și eforturilor pentru a face față situațiilor de criză energetică, concertarea politicilor în ce privește economisirea energiei și frînarea cererii ei pentru scăderea prețurilor, alocarea disponibilităților de petrol în perioade de urgență și de penurie gravă, dezvoltarea unor surse suplimentare de energie în ve-

Conferința de la Washington. Secretarul de stat al S.U.A., Henry Kissinger, ministrul britanic al energiei, lord Carrington și ministrul de externe francez Michel Jobert în timpul unui dejun de lucru. Pozițiile sensibile diferite au dat naștere unor serioase și acute înfruntări, în centrul cărora s-au situat cele dintre Statele Unite și Franța.

derea diversificării acestora, accelerarea programelor de cercetare în domeniile respective prin intermediul cooperării); adoptarea de măsuri în legătură cu consecințele monetare și economice ale creșterii prețului petrolului (prin evitarea depreciierilor valutare concurențiale, a unei curse în ridicarea nivelului dobinzilor cu scopul atragerii de capitaluri pe piețele proprii sau a escaladării restricțiilor asupra comerțului și plăților, precum și prin intensificarea colaborării financiare pe termen scurt sau lung); constituirea unui grup de coordonare, condus de înalți funcționari, care să dirijeze acțiunile de cooperare menționate și care să asigure discutarea problemelor în continuare.

Confruntarea deosebit de ascuțită între opiniile americană și franceză l-a făcut pe comentatorul ziarului „Combat” să vorbească de „meciul Kissinger-Jobert”. Și, dacă poziția Statelor Unite este interpretată ca o încercare de a nu pierde prilejul realizării unei „reconcortări” a țărilor occidentale în jurul „partenerului principal”, în cadrul unei alianțe atlantice „revitalizate”, poziția franceză se consideră a fi fost determinată nu numai de dorința Parisului de a-și menține bunele relații cu țările producătoare de petrol, ci și de refuzul său categoric de a accepta sfîșierea, sub orice formă, a rolului preponderent al Statelor Unite pe plan interoccidental, mai ales într-un moment cînd Franța apreciază că există condiții pentru așezarea raporturilor interatlantice pe baze de egalitate.

Potrivit observatorilor politici, ministrul de externe francez a argumentat partenerilor din Piața comună — în cursul numeroaselor întruniri comunitare ce au avut loc înaintea și în timpul conferinței de la Washington, în vederea realizării unei poziții armonizate — că acceptarea propunerilor americane ar împiedica afirmarea C.E.E. în relațiile cu S.U.A. Deși se părea că, în preajma reuniunii, poziția franceză capătă un anumit cîștig de cauză — „cei nouă” stabilind la Bruxelles un consens prin care se opuneau, în principiu, tezelor americane și care, de altfel, a făcut ca Franța să participe la conferința de la Washington — în final opiniile Parisului n-au găsit ecou, celelalte țări comunitare raliindu-se programului prezentat de Henry Kissinger. „În realitate — este de părere fostul premier francez, Maurice Couve de Murville — se căzuze de acord, la Bruxelles, pentru că trebuia să se meargă la Washington, pentru că era un mod de a convinge Franța să participe la conferință, deși fiecare știa că în

capitala americană se va petrece ce s-a petrecut, și anume o scindare a vest-europenilor... Să nu fi mers era, probabil, mai ușor pentru Franța, dintr-un anumit punct de vedere, dar atunci ni s-ar fi reproșat că ne izolăm. Și a merge comporta, evident, un risc, deoarece implica un conflict cu mulți, dacă nu chiar cu toți cei prezenți, și ne-am aflat, astfel, în fața a două posibilități: ruptura sau acomodarea”.

La Washington, în timp ce ministrul de externe vest-german, Walter Scheel, în calitate sa de președinte în exercițiu al Consiliului Ministerial al Pieței comune, se străduia, vorbind în numele C.E.E., să mai salveze ceva din consensul comunitar adoptat înaintea conferinței, printr-un discurs situat, potrivit agenției „France Presse”, „la jumătatea drumului dintre poziția franceză și cea americană”, Helmut Schmidt, ministrul de finanțe, vorbind în numele R.F.G., se declara, ca și reprezentanții altor țări din Piața comună, în favoarea propunerilor S.U.A., arătând, împotriva tezei franceze, că acestea „pregătesc calea unei întâlniri inevitabile și necesare între țările consumatoare și cele producătoare”. Michel Jobert l-a acuzat pe Schmidt că „a mers dincolo de ceea ce se stabilise la Bruxelles”, iar ministrul vest-german a replicat că țara sa „refuză opțiunea între relațiile cu Statele Unite și chestiuni de procedură, așa cum a fost pusă problema de către Franța în legătură cu comunicatul final al conferinței”, admițând că diferendul, care opune Parisului celelalte capitale comunitare, declanșează „o nouă criză” în C.E.E.

În ce îl privește, guvernul francez nu se arată înclinat să dramatizeze situația, primul ministru Pierre Messmer declarând că „nu este pentru prima oară când Franța este izolată, dovedindu-se, însă, după un timp, că ea a avut dreptate”. Cu atât mai mult, cu cât pozițiile unor țări din Piața comună, cel puțin în privința cadrului larg în care este necesar să fie discutată, în ultimă instanță, complexa problemă energetică, nu sînt prea departe de tezele franceze. „Numai o cooperare «triumghiulară» între țările industrializate, țările în curs de dezvoltare și statele producătoare — declara, la Washington, ministrul italian de externe, Aldo Moro — poate aduce adevăratele răspunsuri”. La rîndul său, ministrul de externe olandez, Max Van der Stoep, sublinia: „Criza fără precedent a energiei reprezintă o opțiune și o ocazie pentru Națiunile Unite de a imprima o nouă orientare și dimensiune cooperării și dezvoltării”.

Este semnificativ, în acest sens, și faptul că însuși comunicatul conferinței de la Washington consemnează că participanții „salută inițiativele privind discutarea problemelor mai vaste ale energiei și materiilor prime la o conferință la nivel mondial, și îndeosebi la o sesiune specială a Adunării Generale a O.N.U.”, care, după cum se știe, urmează a fi convocată. Doar o cooperare internațională într-un cadru larg, cu participarea egală și în beneficiul tuturor statelor, cu luarea în considerare a intereselor țărilor în curs de dezvoltare, este în măsură să degaje și să stabilească acțiunile concrete și urgente reclamate de multitudinea și complexitatea aspectelor de ordin economic, monetar, comercial sau financiar ale actualelor probleme energetice, a căror rezolvare trebuie să fie plasată în contextul mai amplu al problemelor privind materiile prime în general, dezvoltarea și progresul economic pe plan mondial. Organizația Națiunilor Unite, prin înseși structura, menirea și vocația sa, constituie cadrul adecvat abordării acestor probleme, într-o viziune largă, de ansamblu, legată de întreaga dezvoltare a economiei mondiale, a relațiilor economice internaționale.

Ilie Șerbănescu

Apele reci ale Salzachului despică Salzburgul în două

**REPORTAJ
PE GLOB**

Sub frunțile de gheață ale Alpilor

Vasile Crișu

Hohensalzburg, puternica cetate durată pe Mönchsberg

Tăișul rece al Salzachului, ale cărui ape, alimentate de ghețari, coboară vijelioase creștele Alpilor, despică Salzburgul în două: de-o parte — orașul vechi, dominat de masivul Mönchsberg, cu cetatea Hohensalzburg, și în raza căruia sînt grupate cele mai importante edificii și monumente; de cealaltă parte — Kapuzinerberg, înălțime ce străjuiește cartierele mai noi ale Salzburghului și de unde orașul lui Mozart își desfășoară cu generozitate neasemuit de frumoasă-i panoramă.

Am ajuns la Salzburg într-una din serile acestui februarie, neobișnuit de blîndă pentru vecinătatea frunților veșnic înghețate ale Alpilor. O seară cum nu se putea deci mai potrivită — din punctul de vedere al reporterului — pentru o primă „luare de contact” cu împrejurimile. Căutăm așadar, o dată îndeplinite formalitățile de găzduire la Hotelul Mirabell, drumul cel mai scurt spre renumitele labirinte desenate de străzile medievale ale vechiului oraș...

Primii oameni, afirmă istoricii, s-au așezat pe locurile unde a fost întemeiată localitatea denumită mai târziu, datorită salinelor existente în apropiere, „oraș al sării” (Salzburg), cu circa 3000 de ani înaintea erei noastre. În timpul dominației romane, această așezare de pe țărmurile Salzachului se numea Juvavum sau Colonia Hadriana și fusese ridicată de împăratul Claudiu la rangul de municipiu. Este trecută prin foc și sabie de goți, în 278, de huni, în 453, și complet distrusă, în 476, de un general al lui Odoacru, pe nume Vido-mar. În 682, principele bavarez Theodo II încredințează episcopului Rupert von Worms sarcina misionară de creștinare a populației din Colonia Hadriana. El ridică, în anul 696, pe înălțimea Mönchsberg, minăstirea Sf. Petru. Juvavum renaște sub numele de Salzburg. Succesorii lui Rupert extind constant teritoriul orașului. Cel de-al 6-lea episcop, Amo, primește, în 784, rangul de arhiepiscop. În

Piața Wolfgang A-
medeus Mozart cu
statuia în bronz a
celebrului compo-
zitor

1278, Rudolf de Habsburg numește arhiepiscopii de Salzburg principii ai imperiului. Numeroși dintre aceștia au fost personalități interesante, adevărați principii ai Renașterii, protectori ai muzicii și artelor, făcând din orașul lor o „Romă a Alpilor”, denumire atribuită astăzi atât de adesea Salzburgului. Mozart s-a născut aici în perioada de guvernare a arhiepiscopului conte Schrattenbach (1753–1771), având disensiunile devenite celebre cu ultimul dintre prinții arhiepiscopi guvernanți, contele Colloredo (1772–1803).

Arhiepiscopatul Salzburgului a fost promis Austriei printr-un articol secret al tratatului de la Campo-Formio. Pacea de la Luneville anihilează această promisiune. În 1802, când a fost secularizat, este obținut de arhiducele Ferdinand în schimbul Toscanei; pacea de la Presburg îl atribuie Austriei (1805). Pacea de la Schönbrunn (1809) pune orașul la dispoziția lui Napoleon, care îl oferă, în 1810, Bavariei. Prin tratatul de la Paris, din 1814, Salzburgul revine Austriei, istoria sa coincidând de atunci cu istoria acestei țări. În 1938, este ocupat de naști, devenind un Gau al celui de-al III-lea Reich. În 1945, orașul este ocupat de trupele americane, care îl părăsesc în 1955, după semnarea de către Austria a Tratatului de stat.

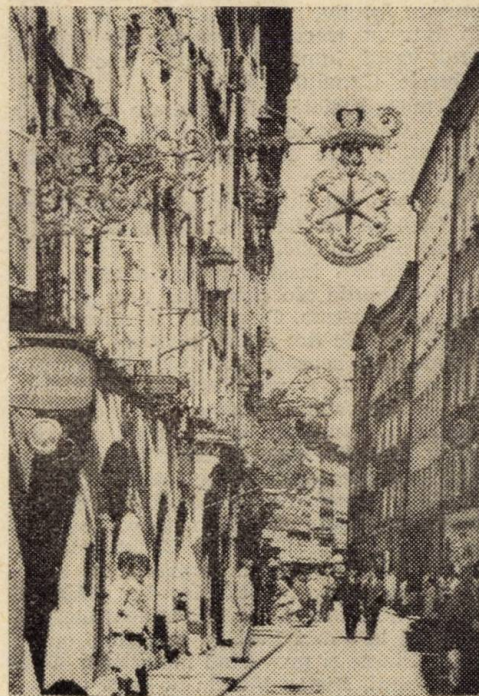
Noaptea, Salzburgul este luminat feeric. Și, cu deosebire, orașul vechi. Reflectoare puternice pun în evidență aici fiecare clădire, fiecare stradă, fiecare monument legat de îndelungată și frământată sa istorie, pe care tocmai am încercat s-o schițăm cititorului. Și nu este, astfel, de mirare că, la ore târzii, sînt încă numeroși vizitatorii care colindă ulicioarele strimte și întortocheate, sau se opresc, cu admirație nedisimulată, în fața monumentalelor construcții care au dus pînă departe faima Salzburgului. Este vorba despre cele patru biserici, amplasate relativ aproape una de cealaltă, într-un perimetru de forma unui triunghi isoscel, avînd baza la intersecția străzilor Herren Gasse și Festung Gasse, iar vîrfurile în Piața Universității. Catedrala, de dimensiuni vaste, cu fațada de marmură albă, de un echilibru perfect, este considerată a fi cel mai pur exemplu, din nordul Alpilor, de artă italiană practică la

începutul secolului XVII; Franziskanerkirche, cu silueta sa impozantă, evidențiază prin portaluri farmecul stilului roman și al celui gotic; St. Peters-Kirche, veche bazilică romană, profund transformată, aduce o mărturie în piatră a evoluției stilului baroc; Kollegienkirche oferă, cu ajutorul fațadei din piatră de culoarea ardeziei, un exemplu remarcabil de baroc austriac în forma sa cea mai autentică.

Semnificația pentru oraș a acestui perimetru triunghiular rezidă și în faptul că de el este legată reputația Salzburgului de oraș al muzicii. Astfel, pe o străduță paralelă Pieței Universității, caracteristică burgului medieval, anume pe Getreide Gasse, în casa de la nr. 9, etajul III, s-a născut la 27 ianuarie

1756 „copilul-minune” Mozart. Casa, astăzi muzeu, primește anual un număr important de vizitatori, dornici să vadă prima vioară a micuțului Wolferl, caietul său de exercițiu, primele lui încercări de compoziție, pianul lui de concert, o serie de scrisori, manuscrise, tablouri și alte obiecte ce aparțineau celebrului compozitor. De altfel, marele Mozart este prezent pretutindeni în Salzburg, fie prin mărturiile ale trecerii lui – casa în care s-a născut, cea în care a locuit – fie prin monumentele ce i-au fost ridicate, fie prin prilejul ce ți se oferă de a-i asculta creațiile nemuritoare în chiar locurile unde le-a creat sau interpretat. Și nu numai Mozart, dar, în general, muzica de bună calitate, căreia orașul îi oferă generoasă găzduire în zilele așa-numitelor Jocuri festive, ale festivalului muzical de reputație internațională de la Salzburg. Două din cele trei săli în care se desfășoară acestea se află tot în perimetrul triunghiular amintit. Și tot aici, în acest perimetru, pe pitoreasca străduță Juden Gasse, la nr. 8, a locuit în 1825 Franz Schubert.

Una din principalele atracții ale orașului vechi îl constituie aspectul medieval, excelent conservat, al străzilor, stilul predominant baroc și renașcentist al caselor, multitudinea pasajelor ce leagă străzi sau piețe, fapt ce face evidentă asemănarea vechiului Salzburg cu vechile orașe italiene, îndeosebi cu cele toscane. Cea mai tipică rămîne, desigur, Getreide Gasse, poate și cea mai străbătută de turiști, stradă a breslelor, care păstrează pînă astăzi firmele greoaie din fier forjat, purtînd însemnele meșteșugului practicat. Dar nu sînt mai prejos, sub aspectul patinei medievale, nici celelalte străzi învecinate: Juden Gasse, Stern Gasse, Gries Gasse, Sigmund Haffner Gasse, Alter Markt, Goldgasse, Festung Gasse. Unele dintre ele merg paralel cu Salzachul, altele intersectează principalele piețe (Universitätsplatz, Residenzplatz, Kapitelplatz, Mozartplatz), citeva se înconvoaie sub faliile drepte ale masivului Mönchsberg. Sus, pe crestele acestuia, se ridică, falnică, cetatea Hohensalzburg, considerată cea mai mare și mai bine conservată construcție medievală de acest fel, veritabilă emblemă a Salzburgului.

Getreide Gasse, stradă tipică a burgului
medieval

CANALUL PANAMA

„Poarta glisantă” a Americii

Un canal interoceanic? „Această operă — afirma Goethe — este rezervată posterității și unui strălucit spirit de inițiativă. Ea se va realiza, dar atunci eu nu voi mai exista, precum, de asemenea, eu nu voi mai trăi când se va construi Canalul Suez. Merită osteneala să trăiești încă două secole pentru a fi martorul acestor două opere gigantice”. Istoria a arătat însă că nu două secole au trebuit să treacă. La 17 noiembrie 1869, vasul „Aigle” inaugura Canalul Suez. La 15 august 1914, vasul „Ancón” străbătea ecluzele Canalului Panama.

De la „afacerea Panama”...

„Aș avea dreptul la odihnă, dar, când se cere unui general, care a câștigat o primă bătălie, să mai câștige încă una, el nu poate refuza. Am făcut Suezul, voi face și Panama”.

Cel care se angaja cu atîta hotărîre să aducă la împlinire visul lui Cristofor Columb, al lui Simon Bolivar sau al lui Humboldt — acela de a uni printr-un canal Oceanul Atlantic cu Pacificul — se numea Ferdinand de Lesseps. Era în anul 1879. Trecuseră zece ani de cînd yahtul francez „Aigle” străbătuse ecluzele Canalului Suez, care deschideau o cale maritimă nouă, mult mai scurtă, spre Asia, Africa răsăriteană și Australia. Lesseps avea 70 de ani. Bătălia a doua la care se angaja, nu avea s-o mai câștige, ci s-o piardă.

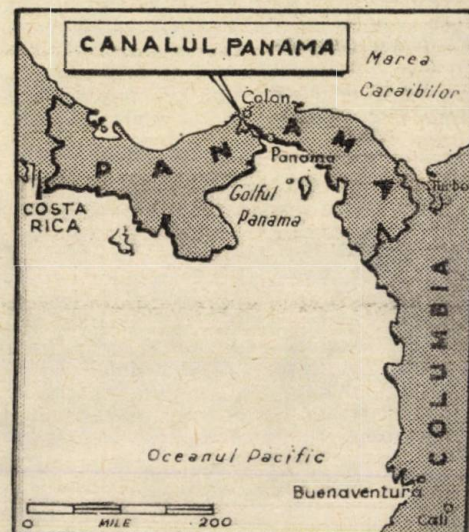
După ce obține din partea statului columbian — din care făcea parte și actualul stat Panama — concesiunea terenurilor, la 31 ianuarie 1881, Ferdinand de Lesseps constituie la Paris „Compania universală a Canalului transoceanic”, pe baza subscripțiilor făcute exclusiv în Franța. Capital: 600 milioane de franci. Proiectul inițial prevedea un canal la nivelul mării, construit într-o perioadă de opt ani, costul lucrărilor fiind estimat la circa 300 milioane franci. Lucrările încep în 1881. Curînd, însă, după începerea lor, constructorii se lovesc de greutăți imense. 3.000 de muncitori cad victime malariei și frigurilor galbene, iar alte cîteva mii suferă cîmplit de pe urma climatei tropicale. Printre ei se afla și pictorul Paul Gauguin, care, într-o scrisoare adresată soției, mărturisea: „Trebuie să sap de la 5,30 dimineața pînă la 6 seara, sub soarele și ploaia tropicală. Noaptea mă devorează țîntarii”.

Devenind evident că soluția tehnică ce preconiza construirea canalului la nivelul mării nu putea fi realizată cu mijloacele

tehnice existente, conducerea companiei decide abandonarea proiectului „la nivelul mării” și trecerea la soluția cu ecluze. Prea tîrziu. Din lipsă de fonduri, epuizate, compania dă faliment, cu o datorie de 2.245.000 de franci. Dizolvată la 5 februarie 1889, „Compania universală a Canalului transoceanic” nu efectuase nici măcar o treime din volumul lucrărilor prevăzute. Procesul intentat lui Ferdinand de Lesseps și fiul său Charles, ca și altor persoane din conducerea companiei, printre care Gustav Eiffel, constructorul cunoscutului turn de la Paris, s-a transformat în unul dintre cele mai mari scandaluri politice și financiare ale timpului, cu ocazia dezbatărilor ieșind la iveală fraudele și delapidările comise de o serie de afaceriști care au folosit construcția Canalului Panama pentru îmbogățirea lor personală. La 13 februarie 1893, Ferdinand și Charles de Lesseps au fost condamnați la cîte cinci ani închisoare și trei mii de franci amendă, sentință care, însă, n-a fost niciodată executată. A fost casată în 1894. De altfel, Ferdinand de Lesseps, care a suferit o congestie cerebrală îndată după începerea urmăririi penale, nici n-a știut că fusese condamnat. Și-a petrecut ultimii ani ai vieții așezat într-un fotoliu, „cu privirea pierdută, parcă într-un trecut îndepărtat, de glorie, cînd vasul imperial „Aigle” trecea prin ecluzele Canalului Suez...”.

Urmașia societății falimentare devine, în 1894, „Compagnie nouvelle du Canal de Panama”, care cunoaște și ea dificultăți financiare.

La zece ani după eșecul lui Ferdinand de Lesseps, în 1899, Congresul Statelor Unite ale Americii creează „Comisia Canalului istmic”, însărcinată cu studierea a două variante ale canalului, prin Nicaragua sau Panama. Congresul american optează, în cele din urmă, pentru varianta Panama. Și aceasta, îndeosebi în urma eforturilor lui Bunau-Varilla, fostul inginer-șef al primei Companii (franceze) și unul din principalii ei acționari, care publică, în iulie 1902, la New York o broșură „Caracteristici comparative ale variantelor Panama și Nicaragua”, cuprinzînd argumente de ordin fizico-geografic și tehnic favorabile unui Canal prin Panama. Profitînd de întîmplătoare erupție a vulcanului Mont Pelée din Martinica, ce umpluse de groază omenirea, distrugînd, la 6 mai 1902, în întregime orașul Saint Pierre și provocînd moartea a 30.000 de oameni, Bunau-Varilla procură un mare număr de timbre postale nicaraguene înfățișînd imaginea vulcanului Momotombo în erupție. Le lipește pe cîte o foaie de hîrtie pe care scrie „Dovada oficială a

existenței vulcanice în Nicaragua” și le trimite fiecărui membru al Congresului american. Manevra are un succes covârșitor. Varianta nicaraguană cade. Congresul adoptă, în același an (1902), „legea Spooner”, care prevede construirea canalului interoceanic în istmul panamez. Bunau-Varilla câștigă bătălia. Cum Columbia, din care Panama făcea atunci parte, refuză să-și dea acordul, la 3 noiembrie 1903, într-un context tulbure, Panama se proclamă stat independent și se desparte de Columbia. Trei zile mai tîrziu, la 6 noiembrie, S.U.A. recunoște independența Republicii Panama. La 18 noiembrie, Bunau-Varilla, desemnat de noul stat ca ambasador la Washington, semnează un tratat (Tratatul Hay-Bunau Varilla) care acordă Statelor Unite nu numai concesiunea Canalului, ci și administrarea suverană și „a perpetuidad” (pentru totdeauna) a unei zone de zece mile, de o parte și de alta a Canalului. Inginerii americani renunță la visul lui Lesseps și construiesc un canal cu ecluze. La 3 august 1914, în aplauzele mulțimii, vasul „Ancón” traversează Canalul de la un ocean la altul.

... la Zona Canalului

Avantajele Tratatului din 1903 pentru americani erau incontestabile. Le recunoștea însuși John Hay, secretarul de stat al Statelor Unite, într-o scrisoare adresată senatorului Spooner, datată 20 ianuarie 1904: „Așa cum a fost redactat, avem acum un tratat cit se poate de satisfăcător și de avantajos pentru S.U.A. și, trebuie s-o mărturisim, nu tot atât de avantajos pentru Panama. Dumneata și eu mine cunoaștem foarte bine nenumărate puncte ale acestui tratat, cărora orice panamez patriot le-ar putea aduce obiecții”. Articolul 136 al Constituției din 1904 prevedea: „Guvernul Statelor Unite va putea interveni în oricare punct al Republicii pentru a restabili pacea și ordinea constituțională”. Un acord monetar îi acorda dolarului libera circulație în Panama și plasa balboa, moneda panameză, la paritate cu dolarul. Tot în 1904, se hotărâse ca armata să numere un efectiv de 250 de oameni, pentru a fi, în cele din urmă, desființată.

O ciudată ironie a istoriei a vrut ca schimbările ultimilor ani să vină însă tot de la armată! Americanii fuseseră aceia care au dotat, după 30 de ani, țara cu o „gardă națională”. Ei i-au instruit pe ofițeri în școlile și terenurile de antrenament din Z.C. (Zona Canalului). La 11 oc-

tombrie 1968, generalul Omar Torrijos, comandantul noului corp militar, organizează și reușește o lovitură de stat militară aflată, paradoxal, în contradicție cu interesele Washingtonului. Explicația acestui paradox ne-o dau evenimentele din 1964, soldate cu douăzeci și doi de panamezi uciși și câteva sute de răniți. Studenții panamezi se revoltaseră împotriva a frontului adus suveranității naționale de Zona Canalului și au încercat să înalțe drapelul panamez deasupra teritoriului rezervat Statelor Unite. Ciocnirea declanșează o criză fără precedent în relațiile dintre cele două țări. „Popoarele, ca și oamenii — scria în 1971 ziarul argentinian «Clarín» — își pierd răbdarea. Și, cînd își pierd răbdarea, caută un lider care să le guverneze aspirațiile și să concretizeze dreptatea pe care o reclamă. În cazul Republicii Panama — Omar Torrijos este liderul”. Ca militar, i s-a ordonat să reprime o revoltă a studenților panamezi: „Atunci s-a născut în mine hotărîrea ca, într-o bună zi, să pot orienta soarta forțelor noastre armate”.

O analiză a vieții politice panameze va putea cu greu considera în mod izolat politica internă și politica externă a guvernului Torrijos. Existența Canalului, problemele pe care acesta i le pune țării influențează viața politică a acesteia în ansamblu, toate deciziile importante ale cabinetului. Din 1969 încoace, politica sa externă poate fi caracterizată prin cerința tot mai categorică exprimată de asigurare a reintegrării Z.C. în corpul țării. Strategia urmată se desfășoară în perspectiva bilaterală a relațiilor cu Statele Unite, dar — faptul este nou — și în căutările guvernului panamez de a plasa țara pe arena mondială, printr-o politică activă de găsire a unor prieteni și aliați.

Care sînt etapele succesive ale acestei politici?

După tragicele evenimente din ianuarie 1964, relațiile diplomatice dintre Statele Unite și Panama sînt rupte. Președintele Lyndon Johnson îl însărcinează pe Robert Anderson, fost secretar al trezoreriei și marinei, să înceapă negocierile cu guvernul panamez. Anul trecut, la nouă ani de la inițierea negocierilor, Robert Anderson renunță și-și dă demisia. Îi urmează Ellsworth Bunker, fost ambasador la Saigon, „specialist în probleme spinose”, trimis de președintele Nixon să găsească o soluție satisfăcătoare pentru cele două părți. Cum rezultatele negocierilor se lăsau așteptate, în martie 1973, Panama hotărăște să aducă problema Canalului în fața Consiliului de Securitate, invitat să-și țină lucrările (15—21 martie) la Ciudad de Panama. În cadrul unor dezbateri furtivoase, a fost avansată o

Henry Kissinger (stînga) și Juan Antonio Tack semnează, la Palatul legislativ, Acordul în opt puncte. Un început

rezoluție propunînd părților interesate să încheie un tratat echitabil, care să răspundă aspirațiilor legitime ale poporului panamez și care să garanteze suveranitatea statului Panama asupra întregului său teritoriu. Dar rezoluția se lovește de veto-ul Statelor Unite. Totuși, negocierile continuă. Întors la 8 ianuarie a.c. din Panama, Barker se declara satisfăcut de progresele obținute. A doua zi, Casa Albă anunța că un acord de principiu va urma să fie încheiat.

10 sau 50 de ani ?

Prima vizită oficială a secretarului de stat Henry Kissinger într-o țară latino-americană a avut loc la 7 februarie : Panama. Pentru a semna o „declarație de principiu”, ce prevede ca Republica Panama să-și poată recăpăta progresiv suveranitatea asupra Canalului, menajînd, totuși, interesele americane.

Situînd vizita sa în Panama în contextul mai larg al relațiilor interamericane, secretarul de stat recunoaște că anumite critici aduse de mai multe țări latino-americeane Statelor Unite sînt justificate și declara că „justiția și nu mărimea sau forța trebuie să stea la baza relațiilor noastre”. Declarația (v. „Lumea” nr. 8) a fost semnată la palatul legislativ din Ciudad de Panama de Henry Kissinger și Juan Antonio Tack, omologul său panamez, în prezența generalului Omar Torrijos, și ea va urma să servească drept bază pentru elaborarea unui nou tratat, care-l va înlocui pe cel din 1903.

Unele dezacorduri rămîn și la această oră. Primul privește principiul esențial ce trebuie să inspire noul tratat, care stipulează că „teritoriul panamez, în care se află situat Canalul, va reveni sub juris-

dicția Republicii Panama. Republica Panama, în baza suveranității sale teritoriale, va conferi Statelor Unite ale Americii, pe durata noului tratat asupra Canalului interoceanic și conform celor stabilite, dreptul de uz asupra pămînturilor, apelor și spațiului aerian care sînt necesare pentru funcționarea, menținerea, protecția și apărarea Canalului și pentru tranzițul navelor”. Se pare că, deși administrația americană este gata să renunțe, în etape, la jurisdicția „a perpetuidă” asupra enclavei de 1 400 km pătrați a Zonei Canalului, consideră totuși, că noul tratat, cu o durată limitată, trebuie să comporte drepturile necesare pentru participarea Statelor Unite la gestiunea, întreținerea și apărarea Canalului pe o perioadă de 40—50 ani. Pe de altă parte, Panama dorește ca retragerea americanilor să se efectueze în decurs de cel mult zece ani. Termenul „drept de uz” folosit în declarație pentru a conferi Statelor Unite administrarea, întreținerea și protecția Canalului nu înseamnă cîtuși de puțin — explica, după semnare, Juan Antonio Tack, ministrul relațiilor externe — „exercitarea drepturilor de jurisdicție și suveranitate”. Acordul acesta — sublinia el — este „o etapă pe drumul negocierilor” care vor pune la punct un nou acord, garantînd independența definitivă a Republicii Panama.

Un al doilea dezacord se referă la punctul doi al declarației : „Republica Panama va primi o participare justă și echitabilă din beneficiile rezultate din exploatarea Canalului pe teritoriul său. Se recunoaște că poziția geografică a teritoriului său constituie principala resursă a Republicii Panama”. Tocmai din această recunoaștere, guvernul Torrijos consideră încă insuficiente redevențele anuale pe care Statele Unite s-au angajat să le mărească de la 2 la 25 milioane de dolari. „Panama — declara, la conferința de presă televizată, Juan Antonio Tack — nu va renunța la suveranitatea și jurisdicția asupra Zonei Canalului pentru 25 de milioane de dolari. Pentru Panama, problemele fundamentale în negocierile actuale sînt problemele politice privind jurisdicția și suveranitatea noastră”, iar redevențele anuale percepute de panamezi „trebuie să fie proporționale cu dreptul pe care-l au de a-și exploata poziția lor geografică, ce constituie principala resursă naturală”.

În orice caz — conchidea Juan Antonio Tack — vizita în Panama a lui Henry Kissinger a fost „o mărturie vizibilă și palpabilă a marilor eforturi ce se depun pentru a se ajunge la o soluție justă și echitabilă”, precum și o manifestare a schimbării ce a intervenit în mentalitatea americană, schimbare datorată „coeziunii noastre interne și solidarității internaționale manifestate”.

Rodica Dumitrescu

PANAMA

1. REPUBLICA PANAMA

Suprafața : 75 470 km. p.
Populația : 1 500 000 locuitori (o creștere demografică de 3 la sută pe an).
Capitala : Panama (denumită, de asemenea, Ciudad de Panama) ; aproximativ 500 000 locuitori.

Resurse principale : agricultura, ramură în care lucrează jumătate din populație ; serviciile și construcțiile, legate de existența Canalului.

Comerțul exterior al republicii se desfășoară prin două porturi, Cristobal și Balboa, situate în Zona Canalului.

2. ZONA CANALULUI

Suprafața : 1 400 km. p. Este vorba de o fișie de teritoriu de aproximativ 8 km. situată de fiecare parte a Canalului.

Populația : 50 000 locuitori (din care 20 000 civili). Privit tratatului din 1903, „zonienii” au un statut special ; ei nu pot fi deferiți tribunalelor panameze de vre-

me ce zona se află sub jurisdicția S.U.A. ; totuși, acei locuitori care nu sînt cetățeni americani plătesc impozite Republicii Panama.

Comerțul exterior : centralizat de către administrația Zonei și destinat exclusiv nevoilor locuitorilor ei.

3. ZONA — FRANCO COLÓN

Denumită de cele mai multe ori „zonă liberă”, ea este situată pe teritoriul Republicii Panama, lingă orașul Colón, la 80 km nord de Ciudad de Panama. Ea nu are nimic de-a face cu Zona Canalului, exceptînd faptul că folosește portul ei la Marea Caraibilor, Cristobal. Este legată printr-o șosea de aeroportul internațional Panama-Tocumen. „Zona liberă” este un centru de tranzit internațional al mărfurilor și de depozitare fără taxe vamale.

A fost creată în 1949. Pe teritoriul ei se află 600 de întreprinderi, cu o cifră de afaceri anuală de 500—600 milioane dolari. „Zona liberă” este condusă de o administrație particulară, care dispune de un reprezentant pe lingă C.E.E.

1000 + 1

Ministrul vest-german al finanțelor, Helmut Schmidt, atent la întrebările ziariștilor, în timpul unei conferințe de presă pe multcomentata problemă a crizei de energie

Licitație

Potrivit ziarului guvernamental „Al-Ittihad”, Compania națională a petrolului din Abu Dhabi (ADNOC) licitează peste 30 000 000 barili de petrol brut, cantitate ce urmează a fi livrată în decurs de patru luni, cu începere de la 1 aprilie. Ofertele, pentru cîte 250 000 barili pe zi, trebuie să fie prezentate pînă la 5 marție.

Mediere

Cotidianul guvernamental „Morning News”, din Dacca, anunță că președintele Anwar Sadat va face o scurtă vizită în Bangladesh, după vizita sa în India, prevăzută pentru 24 sau 25 februarie. Șeful statului egiptean și-ar putea pferi bunele oficii pentru soluționarea problemelor ivite după războiul din decembrie 1972, dat fiind că Egiptul întreține relații prietenești cu India, Pakistan și Bangladesh.

Nu poți fi fotoreporter chiar dacă ai o legitimație engleză... expirată. Grație unui sergent, care a făcut o legătură între numele inimosului fotograf și casa regală a Angliei, lordul Snowdon — soțul principesei Margreth — a reușit să evite zelul poliției din Detroit. Snowdon surprinsese pe peliculă, pentru „Sunday Times”, scena unei arestări. Legitimă de doi agenți de poliție, el n-a reușit să-și dovedească identitatea, pașaportul său fiind uitat, unde, la hotel

cani, la o adîncime de 2-3 km, unde temperatura este de peste +1 000° C. În sondă, prin conducte, se va pompa apă care va fișni sub formă de abur printr-o altă sondă, forată mai jos, pe același versant, punind astfel în mișcare turbinele unei centrale electrice. În Japonia există circa 60 de vulcani activi.

Restabilire

Potrivit declarațiilor unui purtător de cuvînt al Ministerului de Externe, guvernul vest-german examinează, în prezent, problema restabilirii relațiilor diplomatice cu Cuba, rupte în 1963. Purtătorul de cuvînt a declarat că, în principiu, R.F. Germania dorește să întrețină relații diplomatice cu toate statele.

Relații

Primul ministru al Australiei, Gough Whitlam, a părăsit Manila, ultima etapă a călătoriei sale într-o serie de țări din Asia de sud-est. Înainte de plecare, Whitlam a ținut o conferință de presă, în cadrul căreia a afirmat că toate țările asiatice din această regiune trebuie să stabilească relații diplomatice cu R.P. Chineză

Energie

Oamenii de știință japonezi continuă să se ocupe de problema obținerii energiei electrice prin folosirea căldurii vulcanilor. În prezent se elaborează proiectul forării unei sonde pe versantul unuia dintre vul-

Philippe Gildas (cel ce întreabă), premierul francez Pierre Messmer (cel ce răspunde) și Jacques Sallebert, directorul stației „France-Inter” (cel ce asistă), înaintea începerii unei emisiuni radiofonice pe problematică actuală

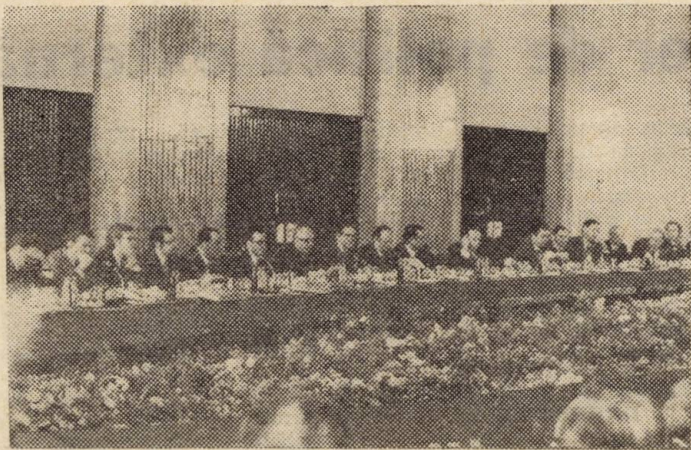
Estimări

Rezervele de petrol din zăcămintele existente în Marea Nordului, conform datelor existente la sfîrșitul anului 1972, au fost apreciate la 1 miliard tone, iar cele de gaze naturale — la 1 500 miliarde m.c. Dacă se mai adaugă zăcămintele

descoperite recent, atunci rezervele de petrol ating, estimativ, circa 1,2-1,6 miliarde tone, iar cele de gaze naturale — 1 500 1 700 miliarde m.c. Specialiștii consideră că în 1980 se va putea extrage anual din această zonă o cantitate de 150 milioane tone petrol și 100 miliarde m.c. de gaze naturale.

Orice legătură între bursa de acțiuni din New York și cimitirul din imediata sa vecinătate este pur întîmplătoare

Horst Sindermann, președintele Consiliului de Miniștri al R.D. Germane (al 7-lea din stînga) cu participanți la masa rotundă prilejuită de prezența, la Berlin, a unui grup al Societății pentru cercetări economice și promovare a comerțului, Business International, condus de Orville Freeman, președintele acesteia (al 8-lea din stînga)

Pedepse

Codul penal algerian a fost completat cu un nou articol, care reprimă sever pirateria aeriă, autorii deturnărilor fiind pasibili de pedepse drastice, mergînd pînă la închisoare pe viață și condamnare la moarte. Potrivit noului articol al Codului penal, publicat de „Jurnalul Oficial” al Algeriei, „orice persoană aflată la bordul unui avion care prin forță sau prin amenințarea cu forță capturează acest avion, pune stăpînire pe el sau împiedică exploatarea normală a acestuia se pedepsește cu închisoare de la 10 pînă la 20 de ani. Dacă de pe urma acestui act rezultă răniți, atunci pedeapsa va fi închisoarea pe viață. Dacă operațiunea se soldează cu moartea uneia sau mai multor persoane, atunci se va aplica pedeapsa cu moartea”.

Investiții

Comitetul guvernatorilor băncilor centrale arabe se va reuni, între 2 și 5 martie, la Amman, pentru a studia posibilitățile de investiții de capital arab și mijloacele de finanțare a unor obiective economice proiectate a fi realizate în zonă, s-a anunțat la Alger. Comitetul guvernatorilor va discuta, de asemenea, probleme legate de reforma sistemului monetar internațional și de crearea unei federații a băncilor arabe.

Declarație

Primul ministru indian, Indira Gandhi, a declarat că guvernul său nu are de formulat nici o obiecție față de conferința la nivel înalt a țărilor islamice, care urmează să aibă loc, la 22 februarie, în localitatea pakistaneză Lahore. Primul ministru a adăugat că „problemele

În vestiar, imediat după victoria asupra bătăiosului Frazier, Cassius Klay, alias Mohammad Ali, la un pas de K.O. din pumnul lui John-John, fiul fostului președinte Kennedy

Car blindat, „aterizat” pe aeroportul internațional Fiumicino din Roma cu prilejul întăririi măsurilor de securitate a zborurilor

pe care le înfruntă în momentul de față lumea nu sînt specifice numai țărilor islamice, ci privesc, de asemenea, țările asiatice și africane”.

Natalitate

Republica Federală Germania se numără în prezent printre țările cu cea mai scăzută natalitate din lume. În 1973, rata

natalității a scăzut pînă la circa 10,4 la mie de locuitori. În acest an, numărul noilor născuți — 632 mii — a fost depășit de cel al persoanelor decedate, care s-a cifrat la 728 mii. Deficitul s-a ridicat deci la 96 000 persoane. Dacă se face abstracție de copiii născuți în familiile muncitorilor străini din R.F.G., atunci deficitul se ridică la 180 000 persoane.

În contextul unei nemulțumiri față de guvernarea liberal-democrată, în mai multe orașe japoneze au învins, în alegerile locale, candidații progresiști. Desemnarea, de către electorat, pentru a cincea oară, a lui Takeshi Shimano (în centrul fotografiei) în funcția de primar în Sendai, este așteptată să aibă o mare influență în alegerile guvernamentale din prefectura Kyoto (aprilie) și în cele pentru Camera superioară a Dietei japoneze (iunie)

Senatorul american Henry Jackson și propriul său „port - bonheur”: Peter, 7 ani. Soșesc împreună în studio — Peter înainte — pentru emisiunea transmisă de CBS „În fața națiunii”...

DIPLOMATICE [III]

DECANUL
CORPULUI DIPLOMATIC

Titlul de decan al corpului diplomatic îi este conferit titularului cu cel mai înalt grad diplomatic — ambasador sau nuntiu — sau celui mai vechi în funcție în țara respectivă (socotind din ziua depunerii scrisorilor de acreditare). Decanul corpului diplomatic are prioritate la anumite ceremonii față de colegii săi, precum și calitatea de a vorbi în numele lor în anumite împrejurări. Trăsături similare le are și decanul corpului consular.

ACREDITAREA...

...sau autorizarea, printr-un act protocolar, a unui reprezentant diplomatic de a intra în funcție. Acreditarea cuprinde următoarele etape:

a) **Agrementul** sau consimțământul statului acreditat. Cererea acestui consimțământ (pe care o face statul acreditant) are un caracter confidențial. Odată cu primirea agrementului, viitorul șef de misiune devine **persona grata** (persoană dorită).

b) **Prezentarea scrisorilor de acreditare.** După primirea agrementului, șeful statului reprezentat aduce la cunoștință șefului statului de reședință acreditarea unui șef de misiune printr-un document numit **scrisori de acreditare**. Sosit în țara de reședință, diplomatul respectiv își prezintă scrisorile de acreditare, printr-un ceremonial anume, fie ministrului afacerilor externe, fie președintelui țării.

DIPLOMAȚIA AD-HOC

Este un termen relativ nou: a fost folosit pentru prima oară în 1958, la cea de-a XIII-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. Include: conferințele diplomatice, trimiteri itineranți, misiunile speciale etc. Spre deosebire de șeful unei misiuni diplomatice permanente, care trebuie să aibă în prealabil agrementul statului acreditat, la constituirea unei misiuni speciale nu se cere o asemenea condiție.

STRUCTURA MISIUNILOR
DIPLOMATICE
PERMANENTE...

...depinde de rangul șefului misiunii diplomatice, precum și de complexitatea raporturilor existente între statul acreditant și statul de reședință. Libertatea statelor de a da misiunilor lor structurile ce le convin este stabilită de dreptul internațional. Faptul face ca această structură să

difere, uneori, de la o țară la alta, dar, în genere, unele organisme comune le regăsim la aproape toate reprezentanțele diplomatice:

Cancelaria

Este condusă de funcționarii cei mai importanți (de consilieri la ambasade, de primii secretari la legații) după șeful misiunii. Aici se primesc, se analizează și se elaborează cele mai importante acte privind raporturile dintre statul reprezentat și statul de reședință.

Biroul economic și comercial

Este condus de un atașat comercial care trebuie să se informeze asupra realităților economice din țara de reședință, să înlesnească inițierea și negocierea unor tratate economice și comerciale și să urmărească modul de aplicare a acestora. În unele cazuri, aceste funcții revin reprezentanțelor comerciale sau agențiilor comerciale de pe lângă misiunile diplomatice.

Biroul militar

Este condus de un atașat militar, subordonat ierarhic șefului misiunii diplomatice. Funcții: colaborarea cu autoritățile militare din statul de reședință asupra unor chestiuni de interes bilateral; reprezentarea în cadrul unor ceremonii oficiale; consilier tehnic în probleme militare al șefului misiunii.

Biroul atașatului cultural

Este menit să facă cunoscută cultura națională în statul de reședință. Se ocupă de pregătirea acordurilor culturale, schimburi de vizite, expoziții, gale de filme etc.

Biroul de presă

Activitatea atașatului de presă cuprinde două mari direcții: față de statul acreditant, căruia-i furnizează informații asupra diverselor aspecte ale vieții din statul de reședință, și față de acesta din urmă, căruia-i furnizează, prin presă locală, știri despre statul acreditant. Organizează, de asemenea, conferințe de presă.

Secția consulară

Elaborează acte de stare civilă, acte notariale, pașapoarte etc.

Secția administrativă

Are un rol auxiliar, ea contribuind, prin aducerea la îndeplinire a sarcinilor de ordin

tehnic, aprovizionare, intențență, la buna desfășurare a activității misiunii.

În afară de acestea, unele misiuni diplomatice mai au și **birouri de protocol** (la misiunile mari) sau **birouri pentru migrațiune** (la misiunile diplomatice ale căror state duc o politică de imigrare sau emigrare).

PRIVILEGII ȘI IMUNITĂȚI
DIPLOMATICE...

...sau drepturile recunoscute pe bază de reciprocitate șefului misiunii diplomatice, celorlalți membri ai misiunii, personalului administrativ și tehnic, precum și familiilor acestora. De unele drepturi speciale, mai mari decât cele recunoscute celorlalți străini, reprezentanții diplomatici s-au bucurat încă din cele mai vechi timpuri. Situația diplomatului era explicată, la un moment dat, prin noțiunea de „extraterritorialitate”: diplomatul nu s-ar afla pe teritoriul țării de reședință, ci pe teritoriul propriului său stat. Inexact. Pentru că esența instituției diplomatice constă în faptul că statul acreditant are nevoie de a fi reprezentat pe teritoriul statului de reședință, diplomatul are nevoie de o protecție specială tocmai pe acest teritoriu. Se recunoaște astăzi că drepturile speciale desemnate prin denumirea de privilegii diplomatice se justifică prin ideea necesității asigurării tuturor condițiilor indispensabile unei funcționări normale a misiunii diplomatice, ca reprezentanță a unui stat suveran, pe baza egalității suverane a statelor.

Diplomații beneficiază de imunități și privilegii și dacă se află în tranzit pe teritoriul unui al treilea stat, ducându-se sau întorcându-se la post.

Privilegiile și imunitățile diplomatice încetează prin rechemarea diplomatului sau declararea lui, de către statul

de reședință, **persona non grata**, dar și aceasta după trecerea unui timp rațional.

INVIOLABILITATEA
PERSOANEI
DIPLOMATULUI

Este cea mai veche și mai importantă imunitate diplomatică: statul de reședință are obligația de a asigura neatingerea integrității, fizice și morale, a diplomatului. Legată de ea este și imunitatea de jurisdicție penală, civilă și administrativă (în unele cazuri), potrivit căreia un diplomat nu poate fi arestat, chemat în judecată, condamnat sau supus unor pedepse sau măsuri de execuție silită în țara de reședință. Și nici nu poate fi silit să compare în instanță ca martor.

INVIOLABILITATEA
LOCALURILOR MISIUNII...

...precum și a locuinței personale a diplomaților. Localurile misiunii, ca și mijloacele ei de transport, nu pot face obiectul nici unei percheziții, rechiziții, sechestrări sau măsurii executorii. Inviolabile sînt și arhivele, corespondența, documentele misiunii.

PERSONA NON GRATA

Cînd statul de reședință, pentru un motiv sau altul, nu mai acceptă prezența unui diplomat pe teritoriul său înștiințează statul acreditant că diplomatul a devenit **persona non grata** (persoană nedorită). Statul acreditat sau reprezentat este dator să recheme diplomatul. În caz contrar, statul de reședință are dreptul de a-l expulza. Abaterea de la normele și uzanțele diplomatice, încălcarea drepturilor și imunităților diplomatice prin desfășurarea unei activități contrare legilor statului de reședință sînt apreciate drept rațiuni temeinice de a declara un diplomat **persona non grata**.

Abrevieri

C.E.N.T.O.: (Central Treaty Organization): Pact militar pentru zona Orientului Mijlociu, născut din vechiul Pact de la Bagdad, la 24 martie 1959, după ieșirea Irakului. Are la bază un pact turco-irakian din 24 februarie 1955, la care s-au raliat mai târziu Anglia (5 aprilie 1955), Pakistanul (septembrie 1955) și Iran (octombrie 1955). S.U.A. s-au asociat prin pacte bilaterale. Are sediul la Ankara și a primit denumirea C.E.N.T.O. la 20 august 1959.

C.I.C.R.: Comitetul Internațional al Crucii Roșii, cu sediul la Geneva, are sarcina de a acorda ajutor internațional țărilor afectate de războaie, catastrofe etc.

C.E.A.: Comisia pentru Energia Atomică, creată în 1946 de Națiunile Unite. Însărcinată cu elaborarea proiectelor pentru controlul internațional al energiei atomice, pentru interzicerea armelor atomice, pentru folosirea pașnică a energiei atomice. Din 1952, o parte din aceste sarcini au fost preluate de Comisia pentru Dezarmare.

Echipajul lui „Skylab-3” : Gerald Carr (comandant), Edward Gibson și William Pogue

PROGRAMUL „SKYLAB”

Performanțe tehnice, dar mai ales umane

La 8 februarie, cel de-al treilea echipaj care a efectuat un program de lucru la bordul laboratorului orbital american a amerizat în Pacific, la ora 15 și 17 minute, cu o punctualitate care nu lăsa să se bănuiască faptul că ultima oră de zbor produsese momente de alertă : două din cele trei sisteme de retrorachete se defectaseră, creînd pericolul ca nava spațială să nu se înscrie în unghiul ideal de intrare în atmosferă. Din fericire, astronautii au executat manevra cea mai corectă (deși nu exista posibilitatea unor consultări cu centrul de control), astfel încît programul „Skylab” s-a încheiat cu succes.

Început în mai 1973, programul a inclus trei reprize de activitate la bordul laboratorului — cu durate de 4, 8 și, respectiv, 12 săptămîni — efectuate de echipe compuse din cîte trei astronauți. Emoțiile, datorate unor defecțiuni, nu au lipsit ; încă din primele două minute ale lansării laboratorului, o parte a scutului termic s-a deplasat, blocînd bateriile solare necesare activităților prevăzute. Ca și alte deficiențe, aceasta a fost remediată de cosmonauți ; în alte cazuri, s-a putut recurge, cu succes, la sisteme tehnice alternative.

Bilanțul general este pozitiv : cele trei echipaje au adus pe pămînt aproximativ 300 000 de fotografii ale Soarelui și alte cîteva mii de fotografii ale Pămîntului și ale diferitelor planete și fenomene astrale, printre care și cea mai bună imagine a „marii dezamăgiri”, cometa Kohoutek. Se relatează că problema cea mai dificilă a programului „Skylab” va fi finanțarea activităților de studiere a datelor obținute.

Este, cel puțin în parte, o butadă, pentru că „Skylab” a fost, probabil, cel mai puțin costisitor dintre programele NASA : 2,5 miliarde de dolari (eșalonați pe o perioadă de zece ani), adică a zecea parte din costul programului „Apollo”. De altfel, laboratorul spațial datorează mult programului de explorare a Lunii : propulsarea pe orbită s-a efectuat cu rachete „Saturn” din rezerva creată prin reducerea numărului de zboruri „Apollo” ; cosmonauții s-au deplasat dinspre și spre Pămînt în cabine de tip „Apollo”, iar însuși laboratorul spațial (greutate — 100 de tone) nu este altceva decît rezervorul de

hidrogen al treptei superioare a unei rachete „Saturn”, cu modificările necesare.

Acordînd atenția și aprecierile pozitive cuvenite laboratorului spațial, presa a reliefat, însă, îndeosebi performanțele umane, începînd cu recordul de durată stabilit de ultimul echipaj : 89 de zile, 1 oră și 16 minute. „Debarcarea pe Lună a fost un triumf al tehnicii — scria un comentator — programul „Skylab” este încă un triumf al tehnicii, dar, de asemenea, și chiar în primul rînd, un triumf al oamenilor”.

Dacă se ia în considerare nu numai recordul de durată, ci și faptul că astronauții din ultima echipă erau, așa cum s-a verificat scrupulos de către medici, într-o condiție fizică întru totul satisfăcătoare, concluzia este aceea că oamenii pot suporta zborurile de durată, că reducerea tonusului muscular, pierderea de greutate și o anumită diminuare a capacității inimii de a pompa sînge intervin numai în perioada inițială a zborului. De fapt, în ultima parte a intervalului petrecut în laboratorul orbital, Gerald Carr, Edward Gibson și William Pogue au marcat o parțială restabilire, examenele medicale constatînd că ei se aflau într-o condiție fizică mai bună chiar decît a primei echipe.

Firește, unii experți rămîn precauți în aprecieri — Christopher Kraft, directorul centrului spațial din Houston, spunea că, totuși, cei nouă astronauți reprezintă, din punct de vedere statistic, prea puțin. Dar NASA examinează, în prezent, posibilitatea lansării unui laborator spațial permanent, care ar putea fi asamblat pe orbită de cosmonauții care vor zbura, începînd — se speră — din 1979, cu „naveta spațială” pe care își propune să o realizeze NASA. Dacă în concluziile lor finale, medicii vor confirma că oamenii pot suporta în mod satisfăcător intervale de luni de zile la bordul unui laborator orbital, construcția laboratorului ar fi mai simplă, prin aceea că nu ar fi necesar să i se impune o permanentă mișcare de rotație care să-i asigure o „gravitație artificială” ; în orice caz, modelul laboratorului orbital nu va fi actualul „Skylab”. Propulsat de ultimul său echipaj, în ultimele ore ale experimentului, pe o orbită mai înaltă, actualul laborator spațial va continua să

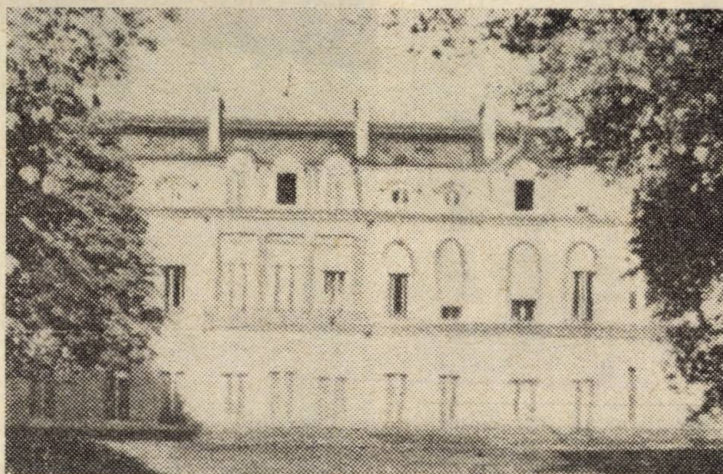
Marea Britanie fotografiată din „Skylab” : în centru, jos, peninsula Cornwall, în stînga, Wales

efectueze rotații timp de 5 pînă la 8 ani, după care va fi dezintegrat în straturile mai dense ale atmosferei. Dacă această prognoză privind posibilitățile lui de supraviețuire nu este greșită și dacă părțile interesate vor conveni asupra acestui punct, s-ar putea ca „Skylab”-ul acum părăsit să mai primească un grup de oaspeți în 1975, mai precis peste 17 luni : la 8 februarie, oficialitățile NASA evocau posibilitatea ca laboratorul să fie vizitat de cosmonauții americani și sovietici, după ce aceștia vor fi realizat joncțiunea.

Această acțiune comună reprezintă cel mai spectaculos punct din programul NASA pînă spre sfîrșitul deceniului (un proiect de anvergură evident mai mică prevede situarea pe o orbită circumferențială a unui telescop de 3 metri lungime, care va transmite la sol imaginile obținute din acest avantajos punct de observație ; de asemenea, utilizîndu-se alte materiale existente, va fi efectuat un zbor circumlunar, dar pe o orbită polară — în timp ce zborurile „Apollo” înconjurau Luna urmînd Ecuatorul). În 1979, se prevăd experimentarea navei spațiale și, dacă proiectul va fi aprobat, montarea laboratorului orbital permanent, la bordul căruia vor face de serviciu, în succesiune neîntreruptă, echipe de cercetători. Apoi, în deceniul următor va fi dată în funcțiune o nouă cabină spațială, construită în cooperare de specialiști vest-europeni și plasată pe orbită de vectori oferiți de NASA. Așadar, în 1979, va începe, probabil, o perioadă de reînnoire a interesului publicului pentru activitățile cosmice ; interes, afirmă unii experți, diminuat în perioada recentă, cel puțin în ce privește publicul american. Dar, așa cum spunea un cunoscut cercetător american al spațiului cosmic, profesorul Carl Sagan, o singură generație, în istorie, va putea spune că a asistat, prima, la explorarea sistemului solar — și aceasta este generația actuală. Cît despre relativa diminuare a dramatismului aventurii cosmice, ea se datorează, fără îndoială, faptului că zborurile spațiale se desfășoară, din fericire, fără drame ; altfel spus, potrivit programului stabilit.

Mihai Matei

Reproducem din revista „Paris-Match” extrase din reportajul pe care l-a consacrat vieții de fiecare zi în Palatul Elysée, sediul președinției și reședința președintelui Republicii Franceze. Autorul menționează ce s-a păstrat din tradițiile moștenite, ce elemente și ritmuri noi a adus personalitatea actualului șef al statului francez, prezintă pe principalii colaboratori ai acestuia și atribuțiile lor.

Palatul Elysée, construit în 1718. În incinta președinției Republicii lucrează cinci sute de persoane

O zi de lucru la Palatul Elysée

A nu trece de la Ludovic al XIV-lea la Ludovic-Filip, de la grandoare la meschinărie — aceasta era principala grijă și aproape un cuvânt de ordine, cînd, în iunie 1969, Georges Pompidou și colaboratorii săi, toți din vechea gardă a palatului Matignon (reședința Consiliului de Miniștri), au venit să se instaleze la Palatul Elysée. A nu confunda Republica a V-a cu cele care au precedat-o, spuneau atunci cei din anturajul noului președinte, înseamnă, între altele, și a păstra demnitatea funcției, deschizînd, în același timp, mai larg porțile către lumea exterioară.

Georges Pompidou s-a plîns întotdeauna de izolarea anacronică a președintelui în reședința sa, dar, ca și predecesorii săi, a căpătat deprinderi în acest cadru și, pe nesimțite, i-a modificat aspectul și ritmul de lucru.

Chiar și în obiceiurile cotidiene, Georges Pompidou a ținut totdeauna să-și păstreze libertatea personală. Ora la care se trezește nu este un secret de stat, dar el înțelege să dispună liber de ea, în conformitate cu programul zilei respective. Rareori este posibil să se scoale relativ tîrziu. Aproape zilnic se așează în fața micului dejun înainte de ora 8 dimineața. Cei, tartine prăjite, grape-fruit, dar mai ales un teanc de ziare. Sînt toate ziarele de dimineață, pînă și „Libération”, pe care le citește cu grija minuțioasă a celor pentru care lectura ziarului este o adevărată plăcere, dar, evident, și cu permanentă preocupare politică de a simți pulsul opiniei publice.

Familia Pompidou locuiește la primul etaj, în aripa de est a palatului, ale cărei ferestre dau în mica stradă Elysée. În afară de cîteva detalii, clădirea

centrală a Palatului Elysée nu s-a schimbat din 1718, cînd arhitectul Claude Mollet a construit-o pentru contele Evreux.

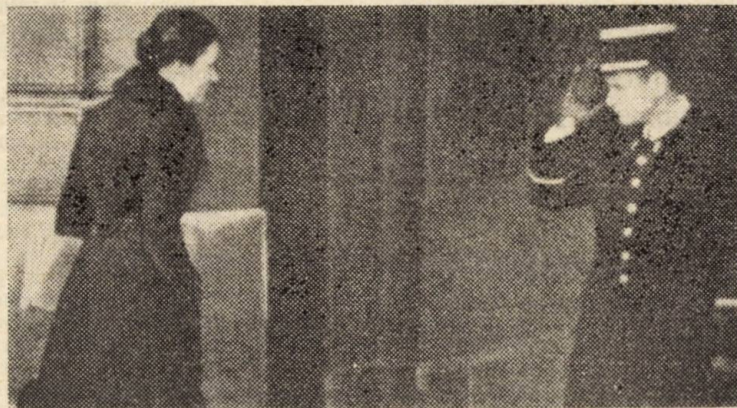
Georges Pompidou își organizează ziua de lucru după un plan rareori modificat: dimineața, lucrează singur cu cîteva colaboratori, după-amiaza — audiențe și întîlniri.

■ În fiecare dimineață, două femei așteaptă venirea președintelui la birou: Madeleine Negrel, secretara sa personală, și Anne-Marie Dupuy, director de cabinet din mai 1973, dar care, de zece ani, organizează programul zilnic al lui Georges Pompidou. Anne-Marie Dupuy a lucrat în Rezistență pe o ambulanță a luptătorilor „Franței libere” gaulliste, e mamă a trei copii; ea părăsește acum președinția Republicii; René Galy-Dejean, consilier municipal al orașului Paris, îi urmează în acest post-cheie. Dar Anne-Marie Dupuy va fi prima femeie admisă în Consiliul de Stat, tot așa cum, în urmă cu trei ani, Simone Servais, o altă colaboratoare a lui Georges Pompidou, a intrat în cariera diplomatică.

La ora cînd președintele intră în birou, lista întîlnirilor sale este fixată, ca și cea a invitațiilor și a meniurilor. Georges Pompidou poate arunca o primă privire asupra fizionomiei politice a zilei sale de lucru, asupra sintezelor redactate, special pentru el, în timpul nopții, de diverse ministere. Alături sînt dosarele zilei, cărora președintele le va consacra întreaga dimineață și, foarte adesea, ore de seară. Este aproape ora 10,00. Georges Pompidou

apasă pe o sonerie pe care generalul de Gaulle o instalase acolo spre a fi în legătură permanentă cu secretarul general al președinției Republicii.

Atunci cînd ușa dintre biroul prezidențial și cel alăturat se deschide, intră Edouard Balladur, pentru primul lui tur de orizont cu președintele. Prin natura funcției lui la Elysée, Balladur este colaboratorul care îl vede cel mai des pe Georges Pompidou. Silueta lui de cvadragesen s-a îngreuiat puțin, dar curtozia, precizia exprimării, blîndețea vorbei, totul exprimă la el eficiența elegantă a unui înalt funcționar de stat. Născut la Smirna acum 44 de ani, Edouard Balladur este absolvent al Școlii naționale de administrație și, asemenea colegilor săi,

Marie-France Garaud, de asemenea, juristă, împarte același birou cu Pierre Juillet. Obligațiile ei sînt de a asigura relațiile cu lumea politică. Atunci cînd Juillet e absent, ea acoperă și sfera lui de răspundere. Presa americană vorbește uneori despre ea ca despre „femeia cea mai influentă din Franța”

face carieră la Consiliul de Stat și, după ce lucrează cîteva timp la direcția O.R.T.F., este luat de Georges Pompidou în echipa sa, în decembrie 1963.

La președinția Consiliului de Miniștri, el s-a ocupat mai ales de O.R.T.F., de problemele religioase, dar în cabinetul Georges Pompidou a rămas specialistul în probleme sociale; în 1968, zile și nopți, el a asistat la negocierile purtate de premerul Pompidou cu reprezentanții sindicatului. În timpul pe care Pompidou l-a pretrecut apoi în afara vieții politice, Balladur lucrează cîteva luni la Societatea pentru construirea tunelului sub Mont-Blanc. Revenit la Consiliul de Stat, pregătește proiectul de autostrăzi particulare cu taxă, proiect pe care guvernul îl va adopta în 1969, cu cîteva săptămîni înaintea alegerii lui Georges Pompidou în funcția de președinte al Republicii. În mod firesc, Edouard Balladur se regăsește la Elysée, mina dreaptă a lui Michel Jobert, căruia, în mod tot atît de firesc, i-a succedat de curînd în singurul birou de la Elysée care comunică direct cu biroul președintelui. Puterile sale au un caracter mai puțin politic, se spune, decît cele ale înaintașului său, dar, din punct de vedere tehnic, el se găsește în centrul rețelei care alimentează cu dosare biroul președintelui și marile ministere. Fost profesor, Georges Pompidou a rămas un om al lecturii. Telefonului și conferințelor lungi, el le preferă note precise, complete și bine redactate, cu atît mai mult cu cît așa a învățat el însuși lucrînd cu generalul de Gaulle. Nu-i place să dicteze și, cel mai adesea, redactează note sau proiecte pe care le supune apoi, ca un „test”, specialiștilor din echipa lui. Capabil să parcurgă foarte repede amplele rapoarte pe care le cere colaboratorilor săi, a reușit, încă din primii doi ani de președinție, cu ajutorul fidelului său Jobert, să devină un expert în probleme internaționale, domeniu în care mărturisea că are unele lacune.

Zece consilieri tehnici și doisprezece însărcinați cu misiuni constituie un ansamblu care funcționează ca un guvern, în

care fiecare are specialitatea lui: Michel Freyche, finanțele; Bernard Esambert, echipamentele și industria; de educația națională se ocupă Gilbert Léoutre, absolvent al Școlii Normale Superioare, în vîrstă de 33 de ani și care, acum doi ani, era încă profesor la Auch. Sau, de exemplu, Philippe Iribarne (supranumit și „dl Bunăstare”) este însărcinat cu problemele pe care le ridică suprad dezvoltarea industrială. Prin intermediul lui Edouard Ballardur, toți aceștia primesc și trimit note de la sau către președinte. Personal, nu-l văd decît rar; la Elysée, Pompidou lucrează mai singur decît la Matignon, dar, o dată pe săptămînă, luni seara, toată echipa se strînge în jurul președintelui, cu paharul în mînă.

În această organigramă, două absențe: Pierre Juillet, care este, totuși, din punct de vedere ierarhic, omul numărul doi la Elysée, și Marie-France Garaud, adulată și temută tocmai pentru că ea este cea care-l înlocuiește pe Juillet cînd ace-

simplu pentru că este colaboratorul său cel mai apropiat și că, ierarhic, ocupă un loc privilegiat. Însărcinat cu misiuni ale președintelui (și ale președinției), așa sună titlul său oficial. Dar el este mult mai mult: este prietenul președintelui de aproape 30 de ani și unul din puținii care îi mai spun încă Georges. Avocat de provincie, Pierre Juillet face parte din vechia gardă gaullistă. L-a cunoscut pe Georges Pompidou în anii postbelici, după prima retragere de la putere a generalului de Gaulle. Juillet nu era decît delegat regional al R.P.F., mișcarea gaullistă din acei ani, și pe ai cărei reprezentanți de Gaulle îi reunea uneori, în 1947, în birourile sale din strada Solférino nr. 5. Prea tînăr pentru a fi putut lupta în Rezistență, Pierre Juillet a intrat, totuși, foarte timpuriu în „familia” gaullistă, prin tatăl său, prefect, care era prieten al generalului încă din timpul primului război mondial. La 3 martie 1951, la vîrstă de 30 de ani, se

siune pe lingă Georges Pompidou: aici el reflectează în tăcere, apoi revine la Paris, pentru a face analiza a ceea ce va fi viitoarea sa „mare ocazie”.

Privind biroul lui Pierre Juillet, remarcă că destinul acestui om nu e de loc evident: nici o notă, nici un dosar. Nici măcar o agendă și, totuși, lui i se atribuie marile schimbări ce au avut loc în timpul președinției lui Georges Pompidou. Dizgrația lui Chaban, alegerea lui Pierre Messmer... El este, probabil, singurul de la Elysée care cunoaște proiectele președintelui. „Sînt gaullist înainte de a fi pompidolian” — ar fi spus, într-o zi, Juillet lui Georges Pompidou... „Perfect, eu la fel” — ar fi răspuns președintele. Este singura anecdotă despre ei care circulă public. În rest, se reflectează, se vorbește în șoaptă.

Pentru că împarte același birou cu Pierre Juillet, Marie-France Garaud a intrat, la rîndu-i, în

ladur, Marie-France Garaud, acestea marchează trecerea orelor, ca întruchipări ale puterii la sediul președinției Republicii. Miniștrii sînt, de asemenea, ca și sub de Gaulle, supuși unui ritual anume în ce privește raporturile lor cu președintele. Schimburi de note, de sinteze, dar și legături imediate, prin intermediul rețelei telefonice interministeriale, care are legătură directă cu zece birouri de la Elysée. Miercurea, la ora 10,00, se întrunește Consiliul de Miniștri, la parter, în salonul Murat. Jobert, Giscard, Marcelin au, fiecare, întîlniri săptămînale cu Georges Pompidou, iar Pierre Messmer, primul ministru, are întîlniri fixe cu președintele: luni la 12,15; miercuri la 9,45, înaintea consiliului; vineri la 12,45. Totuși, nimic nu este imuabil în acest program, decît sfîrșitul zilei. La cel mai tîrziu 20,30, președintele Republicii se retrage în apartamentele sale. „N-am decît un domeniu rezervat: arta” — spune cînd odată Georges Pompidou. Dar

Activitatea zilnică a președintelui Pompidou începe la micul dejun: lectura presei pariziene și din provincie

Pierre Juillet, 52 de ani, jurist. Numele nu apare niciodată pe agenda președintelui: este colaboratorul lui cel mai apropiat. Chiar titulatura oficială îl atașează nu președinției Republicii, ci, personal, șefului statului

ta nu este la președinție... Înainte de a le face o vizită în biroul pe care-l împart, la vest de biroul președintelui, se impune un alt popas: dejunul, care a devenit la Elysée un alt moment din munca președintelui. „Cu cît oamenii au funcții mai înalte, cu atît sînt mai ușor de servit”, spune adesea Marcel Le Servot, bucătarul șef care l-a urmat pe Georges Pompidou de la Matignon la Elysée și căruia i se datorează stilul gastronomic al „casei”: „rustic și familial”. Aceste întîlniri la dejunuri sînt pentru președinte o modalitate de a se informa asupra vieții din țară. Specialitatea profesională determină alegerea invitaților președintelui, care îi ascultă, îi chestionează și își „încearcă” asupra lor propriile sale idei. La parterul apartamentelor particulare, amenajate de decoratorul Pierre Paultin, cafeaua se servește la masă, prelungindu-se acel moment în cursul căruia, de obicei, va lăsa Pompidou să-i scape „mica frază” al cărei ecou îl va regăsi în presă la un viitor dejun.

Numele lui Pierre Juillet nu apare niciodată pe carnetul de întîlniri al președintelui, pur și

căsătorește cu Annick Mousnier, o colaboratoare a generalului; în anul 1958, anul revenirii la putere a lui de Gaulle, el își reîncepe, oficial, biografia. Mai întîi, în cabinetul lui André Malraux, apoi, bineînțeles, în prima echipă a lui Georges Pompidou, la Matignon, în 1962. Despre acest Juillet, jovial dar discret, cei care îl cunosc spun adesea că este omul marilor ocazii, dar că, între timp, pleacă să se ocupe de turmele lui de oi. Bună informație, atîta doar că nu prea cunosc toate „marile ocazii” și, încă mai puțin, activitatea lui agricolă. Puy-Judeau, așezat la poalele platoului Millevaches, este unul din cele nouă cătune ce alcătuiesc comuna Vallières — 700 metri altitudine, climat sănătos dar aspru în timpul iernii, riuri cu pîstrăvi, nici o uzină. La Puy-Judeau nu există biserică și nici cafenea sau autocare, iar brutarul trece pe aici de trei ori pe săptămînă. Prima gară, Aubusson, se găsește la zece kilometri depărtare; aici, la Puy-Judeau, unde s-a născut, evadează Pierre Juillet între două „mari ocazii”.

Parisul este foarte departe și Pierre Juillet își îndeplinește aici adevărata sa mi-

seria vedetelor. „Cea mai influentă femeie din Franța”, cum o descrie presa americană, are neșansa de a avea farmec și ambiție. „Walkiria războinică, aprigă în luptă”, despre care vorbește Arthur Conte, are, de asemenea, meritul de a-și fi clădit viața surzînd și stringînd pumnii. Avocată la Poitiers, se perfecționează lucrînd împreună cu fostul său profesor, Jean Foyer, la Ministerul Justiției. Este o specialitate pe care o va păstra la Matignon, în cabinetul premierului Georges Pompidou.

În noua echipă a președintelui, ea are, oficial, sarcina relațiilor cu lumea politică. De aici, fără îndoială, și din încrederea pe care i-o acordă Pierre Juillet, locul privilegiat pe care îl deține de șase luni la bursa zvonurilor, inseparabilă de viața politică franceză: „răzbunarea” împotriva lui Chaban, alte dizgrații și alte prîmovări, totul i se atribuie; e, pare-se, soarta eminențelor cenușii, chiar dacă sînt atît de clasic elegante ca doamna Garaud. Juillet, Bal-

aici începe regatul doamnei Pompidou. Lumina difuză a aplicelor pe tapetele portocalii, canapeaua din piele de căprioară, pernele taburet de Pierre Paultin, o masă semnată Saarinen și, desfășurîndu-se în libertate, liniile și culorile unor Delaunay, Kupka, Vasarely, Hartung, Max Ernst, acesta este universul în care familia Pompidou se simte mai acasă. O masă de seară frugală, pentru a o uita pe cea de la prînz, după care președintele se retrage pentru a studia alte dosare. Week-end-ul și-l petrec la Orvilliers sau Cajarc.

Cînd, în unele seri, un D.S. fără cocardă iese pe poarta Palatului Elysée, fără ca drapelul să fie coborît, înseamnă că familia Pompidou își permite o escapadă, pentru a merge pur și simplu acasă, la domiciliul ei privat, pe cheiul Béthune. Secret de stat, care, de altfel, nu figurează niciodată în agenda lui Pierre Juillet, a lui Edouard Ballardur sau a Mariei-France Garaud...

LE NOUVEL OBSERVATEUR

PARIS

SENSUL UNUI COMPROMIS

Interviu cu GIORGIO AMENDOLA

membru al Biroului Politic și al Direcțiunii
Partidului Comunist Italian

— V-am ruga să vă referiți la
sensul „compromisului istoric“...

— Cuvântul „compromis“ — în limbajul politic italian — nu are neapărat un sens peiorativ. Este vorba de o întâlnire a unor forțe politice diferite, cu idealuri diferite, care se pun de acord asupra unei acțiuni comune, utile maselor populare. Un compromis poate fi un acord tactic pentru a face front comun în fața unui pericol politic (fascismul) sau economic (criza) — sau chiar un program de legislatură. Când vorbim de „compromis istoric“, noi avem în minte ideea unei lungi călătorii pe care o vom face împreună pentru transformarea democratică a societății. Ideea nu este nouă și ea răspunde situației Italiei, unde există o puternică mișcare populară catolică. În timp ce în Franța alianța s-a putut face între partidele comunist, socialist și radical de stînga, în Italia, cînd vorbești de stînga, nu te poți limita la a enumera diferitele partide care o compun. Pentru că există, aici, o stînga catolică importantă, foarte vie la nivel sindical, foarte prezentă în interiorul democrației creștine. Forțele de stînga din cadrul democrației creștine au permis alegerea republicii în detrimentul monarhiei, în timpul referendumului din 1946.

— „Compromisul istoric“, spuneți,
nu este o politică nouă și, totuși, așa

a fost el primit de opinia publică
italiană.

— Vă repet: nu este o politică nouă, lansată acum. Este politica noastră de totdeauna care, pur și simplu, a devenit mai actuală datorită crizei economice și sociale, atacurilor fasciste și acestui „braț de fier“, cum se spune aici, care există între democrația creștină și noi. Este cert că am cîștigat poziții în raport cu acest partid, pentru că noi am trecut, de la 19 la sută din sufragii, la 28 la sută, în timp ce Partidul democrat-creștin a ajuns, de la 35 la sută la 38 la sută. Distanța s-a micșorat deci, dar ea rămîne, și noi nu putem s-o diminuăm cîntind numai pe o lentă progresie electorală. Nu sîntem numai un partid electoral.

— „Compromisul istoric“ înseamnă, atunci, că veți intra în guvern alături de democrat-creștini?

— În 1963, Palmiro Togliatti a teoretizat apropierea comuniștilor de putere. El spunea că trebuie să intrăm în aria guvernamentală. Aceasta nu înseamnă că trebuie să avem miniștri comuniști. Important este să creăm un raport nou cu democrația creștină, care să ne permită să participăm la hotărîrile capitale privind țara în materie de politică externă sau de politică economică. Dv. ați spus că această strategie ar însemna abandonarea alianței cu socialiștii. Dimpotrivă. În marea întâlnire a „compromisului“, socialiștii sînt o componentă esențială. Nu ne-am gîndit niciodată să trecem peste capul lor pentru a face cu catolicii o „republică conciliară“. Ei știu bine acest lucru. Evident, pentru a-și putea juca rolul care le revine, socialiștii trebuie să aibă mijloacele.

— În atmosfera de criză ce se resimte azi în Italia, „compromisul istoric“ poate fi util?

— Există, în acest moment, o instabilitate economică (prețuri galopante), morală (scandalurile se multiplică) și guvernamentală. Proiecte importante așteaptă, luni de zile, spre a fi examinate. Hotărîri capitale sînt mereu amîinate. Alerte mobilizează țara. Se vorbește chiar de lovitură de stat. „Compromisul istoric“ dă o perspectivă democratică și ne ajută să ieșim din această instabilitate. Pe planul politicii externe, forțele de stînga, laice și catolice sînt favorabile construcției vest-europene; pe planul politicii economice, nu există între noi o mare divergență. Există, în acest sens, o formulare pe care o citez cu plăcere: „Trebuie să inaugurăm împreună un control democratic al prețurilor, investițiilor, locurilor de muncă, mișcării de capitaluri, o politică destul de suplă, care să permită ajustarea tirului pe măsura evenimentelor. Cu sprijinul majorității muncitorilor“.

— Dacă veți reuși să vă înțelegeți, într-adevăr, cu democrat-creștinii, nu va mai exista opoziție în Italia?

— Să spunem că vrem să răsturnăm rolurile, că vrem un guvern care să se sprijine pe întîlnirile marilor forțe democratice care animă țara. Opoziția? Aceasta va fi dreapta, grupurile sociale și politice de dreapta; M.S.I., care se manifestă deschis neofascist, forțele de dreapta care se află azi în sînul democrației creștine și vor trebui să se separe de ea. Dar asta privește, în fond, democrația creștină!

DEUTSCHE AUSSENPOLITIK

BERLIN

SARCINILE COMISIEI DE FRONTIERĂ A R.D.G. ȘI R.F.G.

Interviu acordat de AUGUST KLOBES

șeful delegației R.D.G. din cadrul Comisiei
de frontieră

— Ce sarcini are Comisia de frontieră?

— Comisia de frontieră se compune din delegațiile R.D.G. și R.F.G., conduse de împuterniciții guvernelor celor două state. Comisia a fost constituită la 31 ianuarie 1973 și a avut, pînă în prezent, nouă ședințe. Fundamentul activității sale este Tratatul privind bazele relațiilor între R.D.G. și R.F.G. În articolul 3 al acestui tratat, R.D.G. și R.F.G. au afirmat inviolabilitatea frontierelor existente între ele și respectarea neîngrădită a integrității lor teritoriale. Respectarea strictă a acestei precizări este o premisă esențială pentru relații de coexistență pașnică între cele două state.

Formarea Comisiei a fost convenită între R.D.G. și R.F.G. în protocolul anexă la tratatul fundamental. Au fost fixate următoarele sarcini ale Comisiei: „Ea va examina marcarea frontierelor existente între cele două state, în măsura în care acest lucru este necesar, și va reînnoi și completa documentația, în măsura necesară privind traseul graniței. În aceeași măsură, ea va contribui la rezolvarea unor probleme care sînt legate de traseul frontierelor, ca, de pildă, gospodărirea apelor, aprovizionarea energetică și combaterea calamităților“.

— În ce constau bazele pentru fixarea și precizarea traseului frontierelor de stat dintre R.D.G. și R.F.G.?

— O dată cu apariția R.D.G. și R.F.G. a apărut și o frontieră de stat între ele. Traseul ei este stabilit — conform unei declarații a secretarului de stat, dr. Kohl, și a ministrului federal, Bahr, în decursul negocierilor privind Tratatul asupra bazelor relațiilor — după protocolul de la Londra al U.R.S.S., S.U.A. și Marii Britanii, din 20 septembrie 1944, privind delimitarea zonelor de ocupație. În acest protocol a fost precizat că linia de demarcație de atunci între zonele de ocupație sovietică, americană și, respectiv, britanică corespunde frontierelor fostelor lan-

duri, respectiv provincii, ale fostului Reich german. Declarația amintită spune în continuare: „În măsura în care frontiera locală se abate de la aceste precizări în baza unor acorduri ulterioare ale puterilor de ocupație din acel timp, traseul ei exact va fi fixat și marcat de către Comisie la fața locului, cu referiri la toate documentele existente”.

Lucrările privind fixarea și marcarea frontierei între R.D.G. și R.F.G. sint conforme acestor înțelegeri. Pentru a putea fi aplicate corect, Comisia de frontieră a hotărât formarea unui grup de lucru de „marcare a frontierei” și a stabilit principiile pentru activitatea sa. Grupul de lucru a avut, pînă acum, 10 constatări de cîte două zile. Sarcina lui constă în a valorifica toate documentele respective spre a fixa exact traseul fostelor landuri, respectiv provincii, de a examina traseul în teren și de a căuta însemne de frontieră în măsura în care ele mai există. Această sarcină, potrivit înțelegerii respective a Comisiei de frontieră, constă în activitățile necesare privind marcarea frontierei și pregătirea documentației asupra traseului ei. Pentru examinarea traseului frontierei, precum și pentru lucrările de marcarea, stau la dispoziție grupe de lucru de măsurători ale R.D.G. și R.F.G.

— Care sint rezultatele obținute pînă acum ?

— Pentru o parte anumită a frontierei de stat au fost comparate documentele, au fost cercetate însemnele de frontieră. La 4 septembrie 1973 s-a început cu implantarea noilor însemne de frontieră și, prin aceasta, cu perfecționarea marcării frontierei. De asemenea, în probleme legate de traseul frontierei au putut fi obținute rezultate. În cadrul Comisiei de frontieră au fost elaborate textele pentru două acorduri între guvernul R.D.G. și guvernul R.F.G., și anume principiile pentru combaterea calamităților la frontiera dintre R.D.G. și R.F.G. și principiile privind întreținerea și amenajarea apelor de frontieră, precum și exploatarea instalațiilor aferente. Aceste acorduri au fost confirmate de către cele două guverne și semnate, la 20 septembrie 1973, la Bonn. În protocol se prevede că aceste acorduri intră în vigoare împreună cu documentele elaborate de Comisia de frontieră.

— Ce importanță acordați activității Comisiei de frontieră pentru relațiile dintre R.D.G. și R.F.G. ?

— În Tratatul de la Berlin se arată că R.D.G. și R.F.G. sint conștiente că „inviolabilitatea frontierelor și respectarea inte-

grității teritoriale și suveranității tuturor statelor din Europa în actualele lor frontiere constituie o condiție fundamentală pentru pace”. Pornind de la aceasta, R.D.G. consideră activitatea Comisiei de frontieră drept o contribuție importantă pentru aplicarea neîngrădită a angajamentelor R.D.G. și R.F.G. stabilite în Tratatul de la Berlin, pentru inviolabilitatea frontierelor între cele două state în prezent și în viitor, pentru respectarea integrității teritoriale a partenerilor de tratative, pentru a contribui la destinderea și securitatea în Europa și pentru a dezvolta relații de bună vecinătate, pe baza egalității în drepturi.

l'Humanité

PARIS

PROGRAMUL COMUN AL STÎNGII ȘI PROBLEMELE ENERGIEI

S-A ÎNCERCAT, în zadar, divizarea stîngii: formațiile unite în jurul Programului comun au hotărât, dimpotrivă, să lărgască și să întărească această uniune. Acum, anumite cercuri ar dori să contracareze acest proces de lărgire, făcînd să scadă audiența Programului comun în rîndul maselor.

Diferitele scrieri apărute, care pun în discuție realismul Programului comun, oglindesc același raționament. Iată structura lui. Războiul comercial, dislocarea sistemului monetar și „inflația internațio-

REFLECTOR

Sunetul care ucide

„Capodopera” în care forțele aeriene ale S.U.A. își pun multe speranțe este „B-1”, un laborator electronic care va putea atinge o viteză dublă față de cea a sunetului, va fi greu de depistat de către radar și mult mai agil. „B-1” va fi construit de către „Rockwell International”. Se afirmă că, el poate să transporte la țintă o încărcătură de dispozitive nucleare dublă față de cea a lui „B-52”. De asemenea, va fi dotat cu arme speciale pentru lupta împotriva rachetelor submarine și pentru războiul antisubmarin.

Este interesant de semnalat faptul că cercetarea științifică și experiența de război obținută mai ales în Vietnam au ineztrat arsenalele militare cu noi arme ucigătoare. Anul trecut, la congresul oamenilor de știință din Leicester, a fost denunțată existența unui sunet infrasonic, care are puterea de a ucide un om pe o rază de 8 km. Mașina care produce „sunetul mortal” se află deja de doi ani la Marsilia în laboratoarele Centrului Național pentru Cercetări Științifice, institut finanțat de către Ministerul francez al apărării. Descrierea pe care prof. John Connel a făcut-o acestei arme este apocaliptică: „Este vorba de unul din dispozitivele cele mai ucigătoare pe care le-a inventat omul vreodată; am asistat la câteva experiențe și am văzut cobi care se chinuiau în spasmi de neînchipuit și care, după ce și-au pierdut complet simțul echilibrului, vomau continuu, nereușind să moară”.

În Statele Unite, adepții ultrasunetului au angajat o competiție care durează de ani de zile, alături de partizanii laserului. Primii au experimentat deja lansări de bombe pe „piste sonore”. O undă acustică are sarcina să deschidă calea spre o bombă care, sincronizată în mod preventiv, poate să lovească de la mare distanță punctul în care ajunge sunetul. În schimb, laserul are o dublă întrebuintă: poate fi folosit pentru a ghida „bombele inteligente”, dar, cu ajutorul lui, se poate exploata și potențialul termic pentru neutralizarea avionului inamic. Ba mai mult, se află în studiu un laser capabil să blocheze rachetele intercontinentale și care, prin urmare — sint de părere experții militari — „ar deschide o nouă fază în conflictul dintre rachete și blindaj”.

Sint unii care obiectează că Statele Unite nu pot să-și permită să risipească energia necesară construirii acestui tip de laser. Dar Departamentul american al apărării nu este de acord și a comisionat deja studiul și construirea unui laser, care să poată intercepta și distruge rachetele tactice sol-sol și aer-sol.

Rezultatele obținute din aceste tehnologii fac să se estompeze dintr-o dată celelalte arme ca, de pildă, cele chimice, care, pînă nu demult, păreau produsul cel mai sofisticat al industriei morții. Spre deosebire de orice tip, infrasunetul nu va lăsa nici urmă și va fi greu să se demonstreze că a fost folosit.

(Din „Espresso”)

În jurul Programului comun continuă active dezbateri între conducătorii P.C.F., P.S.F. și radicalilor de stînga. În fotografie: Georges Marchais (vorbind), Robert Fabre (stînga) și François Mitterrand

Conferința islamică la nivel înalt își va deschide lucrările la 22 februarie la Lahore (Pakistan). Orașul se pregătește, în aceste zile, pentru importantul eveniment (fotografia din stînga). Prezent deja la Lahore, premierul pakistanez Zulfikar Ali Bhutto (dreapta) s-a întâlnit cu reprezentanții presei

nală" erau și pînă acum surse de inevitabile greutăți. Acum, cu problemele de aprovizionare, cu urcarea vertiginoasă a cursului petrolului și a altor materii prime, ținînd seamă de dependența Franței față de exterior, mijloacele fizice ale creșterii ar fi ele însele direct amenințate. Or, Programul comun implică, pentru realizarea obiectivelor sale sociale, o puternică creștere economică.

Se încearcă să se dea impresia că stînga și comuniștii au fost luați prin surprindere de criza de structură care a lovit lumea capitalistă și că propunerile Programului comun nu țin seama de dificultățile care se manifestă în cadrul acestei crize. Or, propunerile Programului urmăresc să găsească o ieșire constructivă din aceste dificultăți.

Criza își manifestă aspectele nocive atît în perioadele de puternică creștere, ca în 1971-1972, cît și în perioadele de încetinire, ca astăzi. *Această criză provoacă grele handicapi, de aceea și este necesară o soluție urgentă* (subl. autorului). Risipirea energiei de către monopoluri, și, în special, în domeniul militar al „forței de șoc”, degradarea folosirii resurselor naționale — părăsirea filierei tehnologiei naționale în cercetarea energiei nucleare, între altele — creează un greu pasiv. Și mai sînt! Există uzura muncitorilor și istovirea masivă a forțelor productive umane; există regresul pe tărîmul punerii în valoare a unor regiuni întregi și a unor întregi ramuri de producție; mai există *fabuloasa risipă care se produce în marea industrie monopolistă* (subl. autorului), nu în consumul popular. Și cu cît regimul monopolurilor în criză durează, cu atît handicapiurile se accentuează. Este necesar să li se pună capăt urgent.

Există ceva mai bun de făcut decît a se scufunda în pesimismul pe care îl distilează dreapta; trebuie acționat pentru scoaterea rapidă a Franței din aceste dificultăți. În acest sens, prima acțiune hotărîtoare a unui guvern democratic va fi de a smulge marelui capital proprietatea și gestiunea sectoarelor-cheie ale economiei, posibilitatea de a determina cursul politicii statului. Această schimbare de structură stă chiar în centrul Programului comun, iar situația actuală o face și mai urgentă. De exemplu, preluarea controlului și naționalizarea marilor societăți petroliere, a industriei chimice și mecanice, creează o bază absolut necesară împotriva presiunii cartelului internațional, pentru dezvoltarea resurselor energetice naționale, coordonarea folosirii tuturor surselor de energie, cooperarea largă, în special cu țările subdezvoltate și cu țările socialiste.

Realizările sociale înscrise în Programul comun sînt nu mai puțin urgente și actuale. Deoarece, mai mult decît irosirea materiilor prime, economia franceză este slăbită din cauza secătuirii forțelor productive umane. Relizările sociale înscrise în Programul comun sînt indispensabile atît pentru a se putea trăi mai bine, cît și pentru redeșteptarea economiei; există și posibilitatea de a asigura mijloacele necesare. Naționalizările, gestiunea și planificarea democratice prevăzute de Programul comun vor permite, în special, diminuarea considerabilă a irosirii masive a materialelor și a oamenilor. Fixînd obiectivele sociale ale Programului comun, s-a ținut seama și de handicapul pe care îl lasă moștenire muncitorilor și puterii democratice scandaloasa gestiune economică și financiară a marelui capital.

În măsura în care desfășurarea crizei scoate mai bine în evidență dificultățile și obstacolele, propunerile Programului comun pot fi îmbogățite și precizate. Lucrările angajate în sinul stîngii confirmă în întregime valoarea și realismul propunerilor, ca și coerența Programului comun. Ceea ce se degajă nu este nicidecum necesitatea unei revizuirii, ci, dimpotrivă, aptitudinea liniei fundamentale a acestui Program de a fi continuu îmbogățit.

Pentru ce creșterea economică este astăzi amenințată? Pentru că politica și gestiunea marelui capital au degradat aparatul de producție națională. Efectul util al investițiilor slăbește. Imense cantități de materii prime și produse indus-

triale se îngroapă în producții parazitare, sînt insuficient folosite sau date la rebut în marea industrie monopolistă. Alături de această risipă, există cazul, de exemplu, al S.N.C.F. (căile ferate — n.n.), E.D.F. (electricitate — n.n.), G.D.F. (gaze — n.n.), C.E.A. (energie atomică — n.n.) cărora, în mod firesc, le va reveni sarcina de a juca un rol de prim plan în problemele securității, ale dezvoltării transporturilor și energiei, și care sînt pe cale de a-și întrerupe parțial funcțiile din cauza lipsei de utilaje și de personal suficient.

În plus, de mai mult timp, marile monopoluri franceze și-au asigurat energia la un preț scăzut, participînd la exploatarea țărilor producătoare și acaparînd valoarea creată în întreprinderile publice. Prețul petrolului industrial a rămas același din 1962 pînă în 1971, urcările recente și prevăzute pentru 1974 nu vor face decît să ajungă din urmă, și asta cu aproximație, inflația nivelului general al prețurilor din 1962 pînă în 1974. Economia în folosirea materiilor prime este la ordinea zilei.

În mod evident, aplicarea Programului comun va trebui să țină seamă de situația economică imediată. Dar, în criza de structură în plină dezvoltare, dificultățile generate de gestiunea monopolistă tind să se manifeste toate laolaltă, fie în perioadă de creștere, fie — mai cu seamă — în recesiune: inflație, șomaj, insuficiența strigătoare a bunurilor și echipamentelor colective, distorsiunile în industrie. Trecerea la schimbările esențiale de structură va fi în orice caz imediat necesară.

Paris. Primul ministru al Libiei, Abdel Salam Jalloud, a făcut recent o vizită oficială în Franța. În imagine, pe aeroportul Orly, împreună cu premierul francez, Pierre Messmer

Die Presse

unabhängige Zeitung für Österreich

WIEN

BAZA DIN AZORE

LA 4 FEBRUARIE, a expirat acordul asupra bazei americane de pe insula Terceira, din arhipelagul Azore, încheiat la 9 decembrie 1971 între S.U.A. și Portugalia.

Negocierile pentru prelungirea acordului sînt în curs. Ministrul de externe portughez, Rui Patricio, declarase la deschiderea Adunării Generale a O.N.U. că țara sa nu este interesată într-o reînnoire a acordului asupra bazei din Azore; la rîndul lor, diplomații americani apreciau valoarea strategică a insulei Terceira ca fiind destul de scăzută „în era rachetelor intercontinentale”. Dar evenimentele au dezmințit această părere. Dat fiind că alte baze, ca, de exemplu, cele spaniole, au fost închise în cursul războiului din Orientul Apropiat, Terceira a reprezentat unicul pilon al „podului aerian” american spre Israel. Acest fapt a adus guvernului de la Lisabona un efect neprevăzut: creșterea ostilității opiniei publice și încetarea livrărilor de petrol.

Valoarea redescoperită a bazei din Terceira și repercusiunile nefavorabile asupra guvernului portughez l-au determinat pe acesta să emită tonuri noi în negocierile asupra reînnoirii acordului. Ultimele acorduri au adus Portugaliei: o navă pentru cercetări oceanografice în valoare de 8 milioane dolari, 5 milioane dolari pentru echipament nemilitar, 1 milion de dolari pentru burse de studii și un credit special de 30 milioane dolari pentru achiziționarea de cereale furajere. Americanii mai acordaseră portughezilor un credit de 430 milioane dolari prin Banca de Import-Export, dar premierul Caetano a declarat imediat că nu intenționează să facă uz de acest credit, deoarece Portugalia găsisse în altă parte credite mai ieftine.

Actualele cereri portugheze vizează, mai întîi, o majorare a „taxei de arendă”, corespunzătoare unei baze strategice de rangul celei de pe insula Terceira. Portughezii cer, de asemenea, livrarea de arme moderne, pentru războiul lor colonial din Africa. Dat fiind că tratatul cu S.U.A. a împins Portugalia într-o izolare și mai mare, diplomații portughezi cer acum o asistență mai fățișă și mai puternică din partea Statelor Unite în cadrul O.N.U.

Portugalia se găsește, în prezent, în dificultăți mai mari ca oricînd. Ea nu are de suportat numai povara grea a războiului său colonial, ci trebuie să facă față inflației aproape necontrolabile și unei grave crize a turismului. La aceasta se adaugă dificultăți pe plan politic intern.

PROFIL

HABIB CHATTI

ministrul afacerilor externe al Tunisiei

În cadrul remanierii guvernului tunisian intervenită la 14 ianuarie, cea mai importantă schimbare a fost considerată înlocuirea ministrului de externe Mohamed Masmoudi. În locul lui a fost numit Habib Chatti, fost director al cabinetului prezidențial.

Născut la 9 octombrie 1916, la Msaiken, o localitate situată la 150 km sud de Tunis, Habib Chatti debutează, la 21 de ani, în ziaristică. Șase ani mai târziu, este redactor-șef al ziarului „Az Zohra”, considerat, la acea dată, drept organul oficios al Partidului Neodesturian. În 1950, părăsește acest post pentru a prelua direcția ziarului „As Sahab”, nou înființat. Dar nu ocupă mult timp această funcție, deoarece, fiind un cunoscut militant pentru independența țării, autoritățile franceze îl internează, în martie 1952, în lagărul de la Penada, în extremul sud tunisian, de unde este transferat, succesiv, în lagărele de la Ben Gardane și Tatouine. Este eliberat în octombrie 1953. După cîștigarea independenței, în 1956, Habib Chatti conduce, timp de cîteva luni, cotidianul „Al Amal”, organul de limbă arabă al Partidului Socialist Desturian.

În 1957, intră în diplomatie și, timp de 15 ani, ocupă diferite posturi diplomatice în țări din Orientul Apropiat și

Algeria. În august 1972, Chatti este numit director al cabinetului președintelui Bourguiba, post pe care îl ocupă timp de 15 luni.

Desemnarea lui Habib Chatti în funcția de ministru al afacerilor externe a fost primită favorabil de membrii Partidului Socialist Desturian, care apreciază faptul că, în cursul carierei sale, el a rămas fidel ideilor apărute în special în cursul negocierilor cu Franța, care au dus la independența Tunisiei. Totodată, el s-a bucurat întotdeauna de încrederea președintelui Bourguiba.

În martie 1973, Habib Chatti a făcut o vizită în țara noastră, în fruntea unei delegații a Partidului Socialist Desturian din Tunisia. Întrevederea avută atunci cu tovarășul Nicolae Ceaușescu a prilejuit un schimb de informații asupra principalelor probleme care se află în centrul activității și preocupărilor Partidului Comunist Român și ale Partidului Socialist Desturian. S-a subliniat, totodată, faptul că, în ultimii ani, raporturile de prietenie și colaborare dintre cele două țări au cunoscut o evoluție pozitivă ascendentă și s-a menționat că există largi posibilități de extindere și adîncire, în diverse domenii, a acestor raporturi, în interesul ambelor țări și popoare, al cauzei păcii și colaborării internaționale.

Arhipelagul Azore: obiect de negocieri între S.U.A. și Portugalia și punct turistic în criză

Relațiile Vatican — Polonia

P. Nanu, București, 1. Recent, secretarul Consiliului pentru problemele publice al Vaticanului, arhiepiscopul A. Casaroli, a făcut o vizită în Polonia. Cu acel prilej, ministrul de externe polonez, Stefan Olszowski, a oferit un dineu în onoarea secretarului Consiliului pentru problemele publice al Vaticanului, în timpul căruia a declarat că vizita arhiepiscopului Casaroli în Polonia reprezintă un alt pas în dialogul menit să contribuie la căutarea celor mai bune căi spre consolidarea păcii, securității și colaborării popoarelor. El a reamintit, potrivit agenției P.A.P., că guvernul R.P. Polone a evidențiat nu o dată contribuția cetățenilor credincioși la înfăptuirea programului întregului popor. Olszowski și-a exprimat încrederea că, pe baza respectării principiilor juridice statale socialiste ale Poloniei, pot fi rezolvate problemele normalizării relațiilor dintre Polonia și Vatican, precum și cele dintre stat și Biserică.

Arhiepiscopul Casaroli a apreciat că trebuie căutate și examinate punctele similare, contribuind la dezvoltarea lor și la crearea unor platforme noi, identice.

Vaticanul este satisfăcut de posibilitatea apropierii de Polonia. Casaroli a subliniat că, în cursul conferinței privind securitatea și colaborarea în Europa în special în perioada pregătirii ei, Polonia și Vaticanul și-au confruntat neîntrerupt pozițiile. Sperăm, a spus el, că vom acționa reciproc, întotdeauna și tot mai larg, în acest domeniu și în altele utile. Acest fapt este posibil, dacă vom reuși să rezolvăm cât mai bine problemele bilaterale.

2. Tot recent, Oficiul ungar pentru problemele Bisericii a

anunțat că Papa Paul al VI-lea l-a numit pe episcopul László Lékai ca administrator apostolic de Esztergom.

Carol Cadar, Călărași, jud. Ialomița. În nr. 7 a.c. în cadrul rubricii „1000+1” am publicat o imagine actuală din orașul Vestmanneyjar din insula Heimaey, acoperit, în urmă cu un an, în mare parte, de lavă și cenușă vulcanică. După câteva luni de la erupție, locuitorii s-au reîntors și au curățat orașul de urmările dezastrului. Acum, Vestmanneyjar numără în jur de 2500 de locuitori. Întrebați de un reporter al revistei „Paris-Match” dacă nu se tem de o nouă erupție, ei au răspuns: „Nu, pentru că am adus cu noi și pisicile noastre. 24 de ore înaintea catastrofei, ele se refugiaseră la bordul vaselor de pescuit. Sint, deci, semnalul nostru de alarmă”.

Șeicul Yamani

Gh. Costache, Pitești. Ministrul petrolului din Arabia Saudită, șeicul Ahmed Zaki Yamani, personalitate politică foarte activă în ultimele luni, după izbucnirea „crizei petrolului”, are 44 de ani. S-a născut în 1930, a studiat dreptul la Universitățile din Cairo, New York și Harvard. La 30 de ani, a intrat în guvernul saudit ca ministru de stat. Din 1960, este membru al Consiliului de Miniștri, iar

din 1962 ministru al petrolului și resurselor minerale. În 1968—1969, a fost secretar general al Organizației țărilor arabe exportatoare de petrol (O.P.A.E.C.) Fiind jurist, șeicul Yamani a scris o carte despre dreptul islamic și relațiile existente între tradițiile islamice și lumea modernă. În ultimele luni, așa cum ați putut constata și din articolele publicate de revista noastră, șeicul Yamani a călătorit foarte mult, în țările vest-europene, în S.U.A. și în Japonia, pentru a explica politica petrolieră a țării sale și a fundamenta noi relații, în acest domeniu, între Arabia Saudită și Occident. **Fotografia** pe

C. Gheorghiu, Galați. Despre călătoria președintelui Iosip Broz Tito în India, Bangladesh și Nepal am publicat o corespondență în nr. 7 al revistei. După cum s-a anunțat, cu prilejul vizitei în India, președintelui iugoslav i-a fost oferit „Premiul internațional Nehru” pe anul 1973. **Fotografia** pe care o publicăm re-

prezintă un moment dinaintea unui dineu oficial la New Delhi, la hotelul „Ashoka”: de la stînga la dreapta — Iovanka Broz, soția președintelui iugoslav, V.V. Giri, președintele Indiei, Iosip Broz Tito, G.S. Patak, vicepreședintele Indiei, și premierul indian Indira Gandhi.

care o publicăm alăturat îl înfățișează pe șeicul Yamani în timpul călătoriei sale la Tokio (sfîrșitul lunii ianuarie), în timpul căreia a avut convorbiri cu membri ai guvernului nipon.

Candidatura lui Kennedy

Nic. Grigore, Turda. Senatorul democrat Edward Kennedy a explicat, recent, în cadrul unei emisiuni televizate că nu va hotărî înainte de sfîrșitul anului viitor dacă va candida sau nu la alegerile prezidențiale din 1976. Deocamdată, ceea ce e important pentru el sînt „anumite responsabilități față de familie”. Întrebat dacă nu se teme că amintirea accidentului de la Chappaquiddick îi va diminua șansele, senatorul a răspuns: „Tot ce pot face este de a-mi prezenta ideile, a răspunde la toate întrebările ce mi se pun, a arăta întregii țări ceea ce eu consider ca principalele probleme ale anului 1976, a lăsa oamenii să mă compare cu alți candidați și să decidă”. Pe de altă parte, în memoriile sale, Rose Kennedy scrie: „Într-o zi, poate, Ted va decide să privească spre președinție. Dar dacă cineva m-ar întreba dacă mă gîndesc ca el să candideze pentru funcția de președinte în 1976, aș răspunde că sper să nu se întîmple”.

Emil Moldovan, Simeria, jud. Hunedoara. Nu dispunem de informații mai noi decât cele publicate referitoare la stadiul relațiilor dintre cele două țări. În legătură cu criza de energie, răspunsuri la întrebarea dv. au apărut în cadrul articolelor despre criza de energie, publicate de revista noastră în perioada octombrie 1973 — februarie 1974.

Marin Costache, Bolintin-Vale, jud. Ilfov. Vom avea în vedere propunerile dv. Vă sugerăm și consultarea articolului apărut în nr. 7 din 1972, despre unele nave dispărute.

Sergiu Tofan, Galați. Vă mulțumim pentru aprecieri. Vom încerca să dăm curs cererii dv. Nu sîntem încă în posesăa listei solicitate.

Sorin Mihăiescu, Iași. Revista noastră a publicat un amplu documentar despre Fondul Monetar Internațional în nr. 51 din 1971.

Constantin Popa, Timișoara. În cadrul acestei rubrici din nr. 12/1973 am publicat un răspuns în legătură cu președinții Statelor Unite. Nu dispunem de statistica cerută: cîți președinți au fost catolici și cîți protestanți.

Relațiile bulgaro — vest-germane

Ștefan Bădescu, com. Șiria, jud. Arad. Aproape cu 10 ani în urmă, reprezentanții ai Bulgariei și Republicii Federale Germania au semnat un acord pe termen lung, în baza căruia au fost deschise reprezentanțe comerciale la Sofia și Frankfurt pe Main. Acest ultim deceniu a fost destul de fructuos pentru relațiile pre-diplomatice. La 21 decembrie 1973, în Bulgaria și R.F.G. a fost publicat un comunicat oficial anunțând o nouă dezvoltare a legăturilor dintre cele două țări. Immediat după aceea, misiunile respective de la Sofia și Bonn au fost ridicate la rang de ambasadă. Nu este vorba, cum presupuneți dv., de o reluare a relațiilor, ci, așa cum am arătat, la sfârșitul anului trecut au fost stabilite, pentru prima oară, relații diplomatice între cele două țări.

Nicolae Bocioagă, Constanța. Vă sugerăm să vă adresați ziarului „Scnteia tineretului“.

Anca Vlad, București. Accidentul la care vă referiți a avut loc în noaptea de 23—24 ianuarie a.c., când un incendiu a izbucnit în internatul colegiului Sacré-Coeur din Heusden (72 km nord-est de Bruxelles). Era aproape de miezul nopții când, nu se știe încă din ce cauză, focul a cuprins partea superioară a clădirii. Fumul gros a pătruns într-unul din dormitoare, asfixiind repede 23 de copii; unul din copii s-a trezit la timp și a fugit într-o clădire învecinată, dând alarma. Pompierii au sosit imediat, dar cei 23 de copii n-au mai pu-

Vasile Părean, com. Orlat, jud. Sibiu. Potrivit Cartei O.N.U., în cazul în care Consiliul de Securitate și Adunarea Generală votează o rezoluție în acest sens, pot fi trimise trupe O.N.U. (așa-numitele „căști albastre”) în diferite zone ale lumii, în care e în desfășurare un conflict armat. Rolul lor este de a aplană și sista conflictul, de a împiedica crearea unei situații care să primejduiască pacea regiunii respective. La a doua întrebare pe care ne-o adresați, răspunsul e negativ.

Petre Dumitru, București. Sperăm ca documentarul despre Canalul Panama, publicat în acest număr, să răspundă întrebărilor dv.

M. Andriuță, Gorban, jud. Iași. Vă sugerăm consultarea unor manuale de economie politică în care veți găsi răspuns la întrebările dv. privind colonialismul și neocolonialismul.

Kolea Kureliuk, Mărița Mică, com. Dărmănești, jud. Suceava. Vă mulțumim pentru aprecieri. Vă sugerăm să adresați, însă, întrebările dv. revistei „Viața militară“.

tut fi salvați; pe drumul către spital alți doi au murit. În întregul internat se aflau 270 de copii împărțiți în mai multe dormitoare, dar focul nu a cuprins decât unul din ele. Incendiul acesta a fost cel mai grav petrecut în Belgia, din mai 1967, când, în focul care a cuprins magazinele Innovation la Bruxelles, au murit 262 de persoane. În fotografia pe care o publicăm alăturat: regina Fabiola și ministrul educației, Willy Callewaert, prezenți, la 24 ianuarie, la locul catastrofei; ultimul etaj al clădirii din spate a fost distrus de foc.

Reactor nuclear natural

Costache Crăciun, Secueni, jud. Bacău. Pentru a răspunde tuturor întrebărilor dv., spațiul de care dispunem la această rubrică ar fi insuficient. Vă sugerăm, de aceea, consultarea unor manuale de istorie și biologie. Uneia dintre întrebările dv. îi răspundem, totuși, acum, relatând un fapt extrem de interesant și, totodată, foarte ciudat, transmis de cercetătorii francezi și, ulterior, de Agenția internațională pentru energia atomică. Este vorba de un fenomen fizic produs de natură în zăcămintul de uraniu din Gabon — reacția nucleară în lanț întreținută — fenomen care, în mod normal, are loc în instalații construite de om. În cazul zăcămintelor de la Oklo (Gabon), natura a realizat, deci, așa cum afirmă specialiștii Comisariatului francez al energiei atomice, un reactor atomic încă acum 1,7 miliarde de ani și este posibil ca el să fi funcționat timp de un milion de ani. Fenomenul a fost descoperit întâmplător, în timpul unui control de rutină în laborator. Unul din specialiștii uzinei de separare izotopică a observat o anomalie într-un eșantion de uraniu natural și, analizându-l, a constatat că el conținea 0,75 la sută uraniu 235 în loc de 0,72 la sută. Cercetările începute imediat au dus la concluzia că uraniul obținut dintr-o parte a zăcămintului de la Oklo nu era „normal”, deoarece proporția de uraniu 235 din eșantioane varia între 0,44 și 0,74 la sută. Pentru explicarea fenomenului (unic, e drept) a trebuit timp. S-a ajuns la concluzia că în vremuri extrem de vechi se reuniseră toate condițiile necesare declanșării fenomenului reacției: combustibil (uraniu 235 fisibil), ploi abundente care au spălat uraniul natural și l-au transportat la un mare bazin sedimentar constituit de o pătură groasă de grezie poroasă acoperită de un strat de argilă; uraniul s-a depus progresiv în stratul de grezie saturat de apă, de aproximativ 7 metri grosime, situat sub stratul de argilă; apa a funcționat cam în felul fluidelor de răcire din reactoarele moderne, iar absența elementelor absorbante de neutroni (bariu și cadmiu) a favorizat reacția în lanț. Potrivit părerii specialiștilor francezi, reacția a continuat până când apa infiltrată în stratul de grezie uranizată s-a transformat în vapori; apoi a încetat, zăcămin-

tul s-a răcit și ciclul a reînceput.

Cercetătorii au ajuns la constatarea că uraniul de la Oklo nu mai conține astăzi decât ceva mai puțin de 1 la sută uraniu 235, datorită celui îndelung proces (un milion de ani) de descreștere radioactivă.

Vasile Vlad, Cut, jud. Alba. Regina Olandei Iuliana (Iuliana Louise Marie Wilhelmina) s-a născut în aprilie 1909 și a urmat la tron, după abdicarea mamei sale, în septembrie

1948. S-a căsătorit, în 1937, cu prințul Bernhard (născut în 1911). Copii: Beatrix (n. 1938), Irene (n. 1939), Margriet (n. 1943), Maria Christina (n. 1947). Iată fotografia solicitată a prințesei Beatrix: care, la sfârșitul lunii ianuarie, a împlinit 36 de ani.

Eugen Tomovici, Arad. Avem în vedere propunerea dv. Mulți cititori ne-au solicitat, de altfel, publicarea unor asemenea hărți.

Traian Taloi, București. Consultând nr. 37 din 1973, veți găsi informațiile solicitate în legătură cu Congresul al X-lea al P.C. Chinez. Despre ultima sesiune N.A.T.O. am publicat un articol în nr. 51. Nu dispunem de informații privind legile și proiectele economice americane despre care ne scrieți. Vă sugerăm să adresați aceste întrebări unei reviste economice.

Dumitru Ciobanu, com. Scobinți, jud. Iași; Vasile Gh. Jarca, com. Bratca, Maghreb (în limba arabă Maghrib — „apusul”) este ansamblul țărilor din nord-vestul Africii (Maroc, Algeria, Tunisia) cuprinse între Mediterana și Sahara. **Machrek** (în limba arabă — „răsărit”) este regiunea Africii de nord situată la est de Maghreb.

„Britannica 3”

T. Petru, Moinești. Iată informațiile solicitate în legătură cu noua ediție a Enciclopediei britanice, care urmează să apară în luna martie. Prima ediție, apărută în 1771, cuprindea 3 volume și 2659 pagini și era publicată de o societate a „gentlemenilor din Scoția”; costul ei: 12 lire — cît cîștiga un artizan din Edinburgh într-un an. De atunci, Enciclopedia a fost revizuită și extinsă în 14 ediții (ultima — 1929). Ideea publicării unei „Enciclopedii britanice”, complet revizuite și alcătuite pe alte baze, aparține lui Mortimer J. Adler și a fost lansată în urmă cu cîțiva ani. Această nouă ediție, la care s-a lucrat intens de atunci, va cuprinde trei părți: un prim volum (**Propaedia**) de 780 pagini cuprinzînd un index; un al doilea segment (**Micropaedia**) format din 10 volume în care fiecare referință este strict limitată la un text de maximum 750 de cuvinte; un al treilea segment (**Macropaedia**) format din 19 volume, în care textele sînt lărgite și informațiile mai amănunțite. „Britannica 3” — titlul sub care e cunoscută această nouă ediție a „Enciclopediei britanice” — va cuprinde, deci, 30 de volume, 33 141 pagini, 41 milioane de cuvinte, 20 634 fotografii, 1 200 hărți și 3 582 desene. Pentru alcătuirea ei s-a folosit contribuția a 4 207 profesori, cercetători și oameni de știință și 360 de editori, s-au lucrat 2,5 milioane ore și s-au cheltuit aproximativ 32 milioane de dolari. „Britannica 3” va fi revizuită anual.

Alexandru Sterfenitu — Băcești, Craiova. Revista noastră s-a ocupat, este adevărat, mai rar, de problemele ridicate de dv. În anul trecut, spre exemplu, în nr. 37 a fost publicat un articol despre relațiile dintre partide și biserică. În ceea ce privește a doua problemă — o fotografie sau amănunte privind monedele din material plastic emise în insulele Cocos — ne pare rău, dar nu putem să vă îndeplinim dorința. Insulele Cocos, sau Keeling, au fost descoperite în 1609 de William Keeling, care le-a anexat coroanei britanice. În 1951, au fost trecute sub administrație australiană. Ele se află la o distanță destul de mare de centrele locuite, în Oceanul Indian (800 km sud-vest de Java) și informațiile provenite de acolo sînt extrem de rare. (Insulele Cocos sînt, totuși, o importantă bază aeriană pe linia Australia

— Africa de Sud). În cazul în care vom obține informațiile solicitate, vom da curs cererii dv.

Nicolae Răduț, Pirșani-Pielești, jud. Dolj dorește să cumpere nr. 1, 2, 3, 18 ale revistei noastre din 1973. Totodată oferă celor interesați nr. 40, 45/1971, 15, 17, 18, 49/1972, 44, 47/1973 și 2, 4/1974. În legătură cu întrebarea dv. vă sugerăm să consultați un volum de istorie sau să vă adresați revistei „Magazin istoric”.

Ion Bițu, com. Vedeia, jud. Ilfov. În articolul „Petrul și monedele occidentale”, publicat în nr. 4, precum și în ultima parte a serialului „Biografia dramatică a petrolului” (nr. 7) veți găsi răspuns la întrebarea dv. În ceea ce privește activitățile portuare la Copenhaga sau Amsterdam, deși au existat anumite încetiniri în ultimele luni, datorită crizei de energie, autoritățile nu prevăd nimic deosebit pentru oprirea dezvoltării portuare.

Ovidiu Podoleanu, Timișoara. Despre frontul Fuțien am scris pe larg în cadrul acestei rubrici din nr. 25/1973.

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația: București, Piața Scintei nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate: prin întreprinderea „ROM-PRESFILATELIA” — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

Publicitate

OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM „CARPAȚI” București

prin Agenția de excursii cu turiști români în străinătate din București, Cal. Victoriei nr. 100 (telefon: 16 44 31), și Oficiile județene de turism din întreaga țară oferă un bogat program de excursii în R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Polonă, R. P. Ungară, U.R.S.S., R. P. Chineză—R.P.D. Coreeană cu date de plecare în aprilie, mai și iunie 1974.

De asemenea, continuă înscrierile pentru excursiile cu date de plecare în luna martie a.c.

La cererea colectivelor de salariați din întreprinderi, instituții, cooperație, cluburi și asociații sportive, organizații obștești, școli etc. se organizează excursii pentru grupuri compacte, cu diferite mijloace de transport pe itinerarele și la datele stabilite prin programele respective.

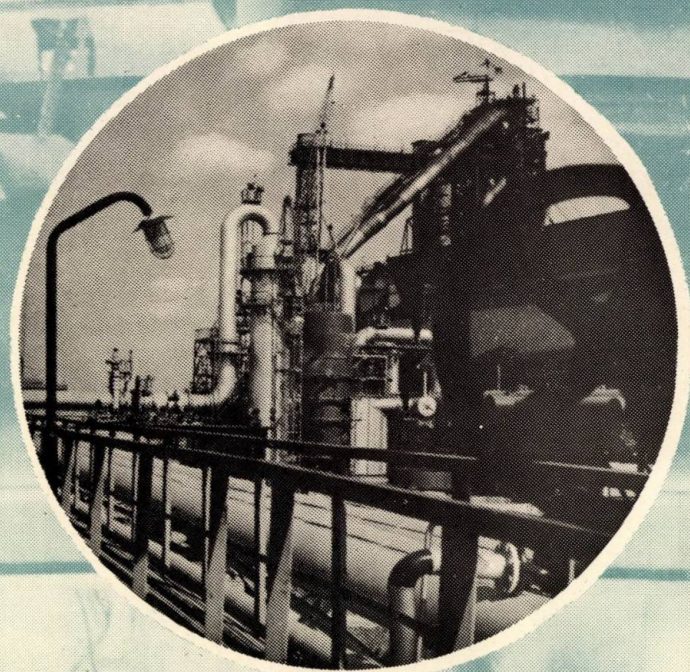
Pentru turiștii din Capitală care călătoresc în străinătate pe cont propriu se asigură și rezervări de bilete de tren și avion prin filiala de turism din București, B-dul Republicii nr. 197, telefon 35 84 52.

PUBLITURISM

*Cu utilaj ultramodern și tehnologie
de ultima oră, furnalele, oțelăriile
laminoarele și uzinele*

**combinatului
siderurgic**

GALAȚI

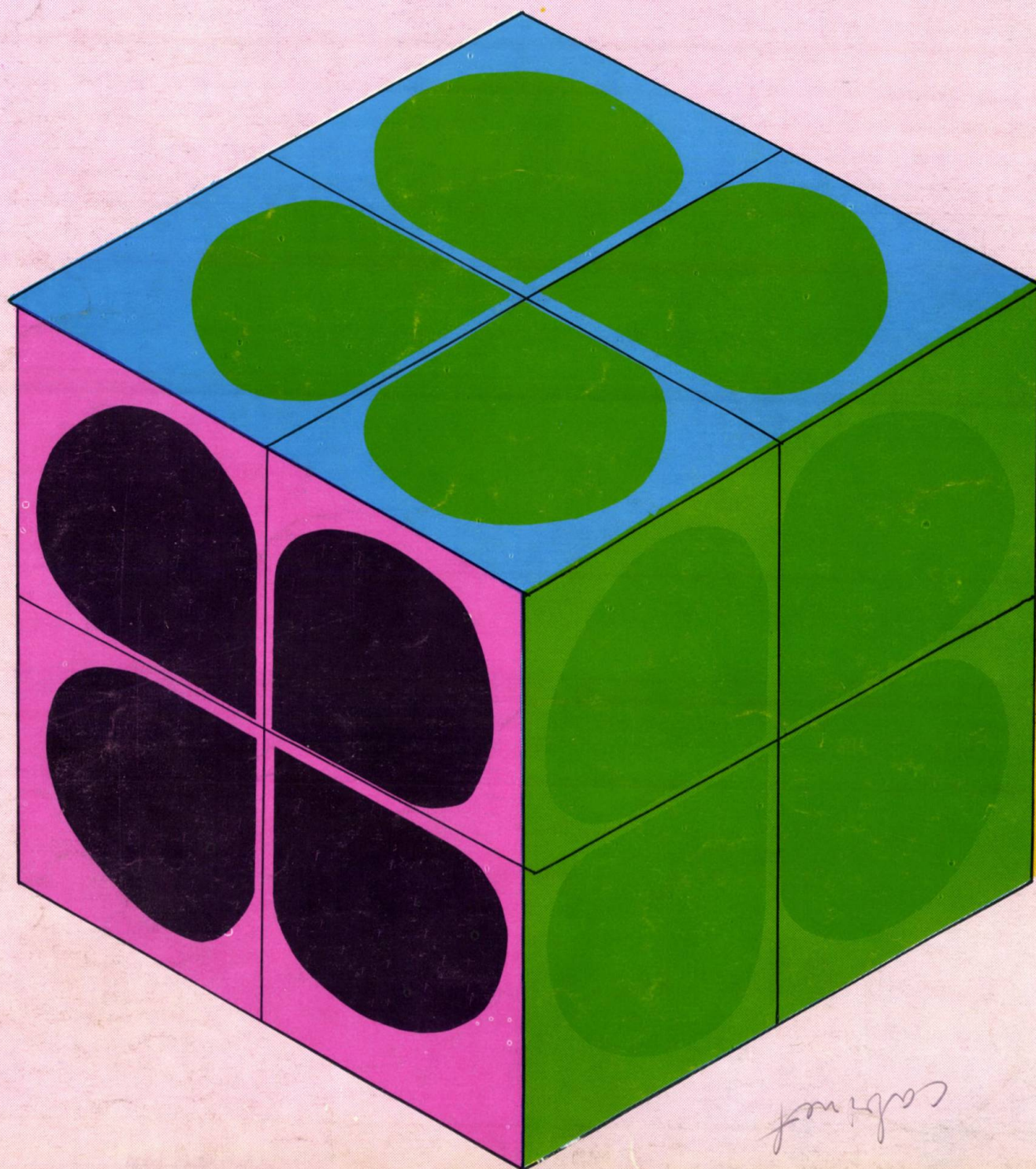
produc :

- Tablă groasă din diferite calități de oțel necalmat, calmat și din oțel slab aliat, pentru construcții navale, cazane etc., corespunzătoare calitativ normelor STAS, GOST, DIN, având următoarele dimensiuni : grosimea de la 4 la 150 mm, lățimea de la 800 la 3 000 mm, lungimea maximă 15 000 mm (în mod excepțional până la 30 000 mm)
- Se realizează, de asemenea, sieburi cu grosimea de la 100 la 300 mm, lățimea de la 700 la 1 600 mm, lungimea de la 1 500 la 9 500 mm.
- Lingouri plate până la 28 tone
- Lingotiere plate
- Fontă de afinare în calupuri
- Oxigen în tuburi

MĂRȚIȘOR , , '74

*Evitați aglomerația din ultimele zile și cumpărați
chiar acum mărțișorul pe care vreți să-l dăruiti!*

calbunet

LUMEA

Nr. 10 28 februarie 1974

LIBIA

LIBAN

**O PUTERNICĂ MANIFESTARE
A PRIETENIEI ȘI COLABORĂRII
ROMÂNÔ-ARABE**

SIRIA

IRAK

MAREA BRITANIE

**Consultarea
electorală**

Reportaj pe glob

BUENOS AIRES

LAHORE

**Conferința islamică
la nivel înalt**

Ciudad de Mexico

**DIALOG
INTERAMERICAN**

Președintele Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad, a înmînat președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, Marele Cordon al Omayazilor. Cu același prilej, șeful statului român a înmînat șefului statului sirian Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România“

Strîngeri de mină și urări din inimă adresate șefului tului român

SIRIA

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN ȚĂRI ARABE

IRAK

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și președintele Republicii Irak, Ahmed Hassan Al-Bakr, pe aeroportul din Bagdad

Tovarășul Nicolae Ceaușescu răspunde cu dură și prietenie manifestărilor spontane cetățenilor din capitala irakiană

LUMEA

10 (540)

28 februarie 1974

UN NOU TRASEU AL PACII ȘI COLABORĂRII

O puternică manifestare a prieteniei și colaborării româno-arabe. Desfășurarea vizitei

2
5

INTERVIURI, DECLARAȚII

Alberto J. Vignes, ministrul afacerilor externe al Argentinei
Henry Kissinger, secretarul de stat al Statelor Unite
Arhiepiscopul Makarios, președintele Republicii Cipru

8
9
11

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Conferința de la Tlatelolco. Anca Voican
Lahore. Reuniunea islamică la nivel înalt. Ion Puținelu
Orientul Apropiat. Noi inițiative diplomatice. Rodica Georgescu
Marea Britanie. Alegerile. Stelian Țurlea

8
14
15
18

DOCUMENTAR

Liberia. Dumitru Constantin

10

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Belgrad. Proclamarea noii Constituții. Simion Morcovescu
Budapesta. Investițiile anului 1974. Aurel Pop

12
13

REPORTAJ PE GLOB

Gran Buenos Aires. Valentin Păunescu

16

BLOC-NOTES ECONOMIC

Silver Story. Costin C. Kirițescu

20

CONTRAPUNCT

Se pune ceva pe picioare. Art Buchwald
Hiper... adevărul. Radu Budeanu

21
21

1000 + 1

22-23

SERIAL

Cind am fost la Machu Picchu... Radu Pascal
În căutarea timpului încăș. Loren McIntire

24
24

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

Medunarodna Politika, L'Unità, Le Monde, Jeune Afrique, Agenția France Presse

26-29

PROFIL

Daniel Oduber Quiros, președintele desemnat al Republicii Costa Rica

29

POȘTA REDACȚIEI

30-32

SAPTAMINA

20-26 februarie

miercuri

— Într-o puternică manifestare a dorinței de adâncire a colaborării româno-irakiene, a năzuinței de afirmare a unor relații noi în viața internațională se desfășoară vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Irak.

— La sediul Națiunilor Unite din New York au început lucrările Consiliului O.N.U. pentru Namibia — organism din care face parte și România.

— Președintele Comisiei Pieței comune, François Xavier Ortoli, a purtat la Tokio convorbiri asupra problemelor privind dezvoltarea relațiilor economice între Japonia și țările membre ale C.E.E.

— La Nicosia au fost reluate convorbirile intercomunitare cipriote în vederea determinării statutului locuitorilor insulei.

joi

— Tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a înalțat în Capitală, după vizita fructuoasă întreprinsă în Libia, Liban, Siria și Irak — eveniment politic de majoră importanță pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și solidaritate cu aceste țări și care a adus o contribuție de seamă la promovarea cursului nou în viața internațională spre destindere și înțelegere între state, la cauza păcii și colaborării între popoare.

— La Palatul Tlatelolco din Ciudad de Mexico s-au deschis lucrările Conferinței miniștrilor de externe din America Latină, zona Mării Caraibilor și S.U.A.

— În R.S.F. Iugoslavia a fost proclamată, într-un cadru festiv, noua Constituție a țării.

— O delegație de partid și guvernamentală a R. D. Germane, condusă de Erich Honecker, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., a sosit la Havana într-o vizită oficială de prietenie.

vineri

— A avut loc ședința Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. în cadrul căreia tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat o informare în legătură cu vizita oficială efectuată în Libia, Liban, Siria și Irak. Comitetul Executiv a adoptat în unanimitate o Hotărâre cu privire la această vizită. „Comitetul Executiv — se arată, între altele, în Hotărâre — dă o înaltă apreciere activității remarcabile desfășurate cu acest prilej de secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ca sol al prieteniei și solidarității poporului român cu popoarele țărilor vizitate, pentru promovarea politicii internaționale a partidului și statului, precum și modului strălucit în care a acționat pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre România și țările arabe în interesul deplin al poporului român și al acestor popoare, al cauzei păcii și colaborării internaționale”.

— În orașul pakistanez Lahore au fost deschise lucrările celei de-a doua Conferințe a țărilor islamice, reunind șefi de stat și de guvern, miniștri de externe și alți oameni de stat din 37 de țări. Într-un mesaj adresat

Conferinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu urează acestei importante reuniuni internaționale să reprezinte o contribuție semnificativă la întărirea luptei pentru pace, înțelegere și cooperare internațională.

— Bangladesh și Pakistan au hotărât să se recunoască reciproc.

— Președintele Mao Tzedun a primit pe președintele Zambiei, Kenneth Kaunda, aflat într-o vizită oficială în R. P. Chineză.

simbătă

— Grupurile regionale ale O.N.U. au acceptat propunerea prezentată de țările în curs de dezvoltare, membre ale Organizației, privind începerea, la 9 aprilie, a lucrărilor sesiunii extraordinare a Adunării Generale a O.N.U., consacrată problemelor energiei, materiilor prime și dezvoltării.

— La Varșovia a avut loc o întâlnire între Edward Gierek, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., și Herbert Mies, președintele P.C. German, aflat într-o vizită în Polonia.

duminică

— S-au încheiat, la Lahore, lucrările celei de-a doua Conferințe a țărilor islamice.

— La Palatul Tlatelolco din Ciudad de Mexico a luat sfârșit Conferința miniștrilor de externe din 24 de țări latino-americane, din zona Caraibilor și S.U.A.

luni

— La invitația lui Dun Bi-u, președintele ad-interim al R. P. Chineze, și a lui Ciu En-lai, premierul Consiliului de Stat, la Pekin a sosit, într-o vizită oficială, Houari Boumediene, președintele Consiliului Revoluției și președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Algeriene Democratice și Populare.

— Președintele Egiptului, Anwar Sadat, a sosit la Dacca, venind din India.

— Președintele Siriei, Hafez Al-Assad, care se află într-o vizită oficială în emiratul Qatar, și-a continuat convorbirile cu emirul Khalifa Ben Hamad Al Thani.

marți

— La Moscova au început lucrările celei de-a 66-a ședințe a Comitetului Executiv al C.A.E.R. Din partea țării noastre, la lucrări participă tovarășul Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, reprezentantul permanent al României la C.A.E.R.

— Secretarul de stat al S.U.A., H. Kissinger, a făcut o vizită la Londra, unde a purtat convorbiri cu membri ai guvernului britanic asupra unor probleme referitoare la situația din Orientul Apropiat, actuala criză de energie, precum și în legătură cu relațiile americano-britanice. În aceeași zi, secretarul de stat al S.U.A. și-a început turneul în Orientul Apropiat, sosind la Damasc.

Tripoli. În timpul convorbirilor oficiale între președinții Nicolae Ceaușescu și Moamer El Gaddafi

O PUTERNICĂ MANIFESTARE A PRIETENIEI

Acest început al anului 1974 va consemna în cronică raporturilor tradiționale româno-arabe un eveniment de importanță istorică — vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în țări ale Orientului Apropiat, care a înscris, ca etape succesive, Libia, Liban, Siria și Irak.

Urmind vizitelor efectuate în anii precedenți de șeful statului român în Maroc, Algeria, Sudan și Egipt, ca și vizitelor întreprinse în țara noastră de șefii unor state arabe — Tunisia, Iordania —, această nouă mare acțiune a politicii internaționale a României socialiste se integrează organic în sfera largă a activității multilaterale a partidului și guvernului țării noastre în direcția promovării înțelegerii și cooperării în lume, a păcii și întăririi unității de acțiune a forțelor progresiste ale contemporaneității. Însemnătatea, anvergura, rezultatele deosebit de rodnice ale acestei misiuni de prietenie, colaborare și solidaritate internațională

— îndeplinită în mod strălucit de reprezentantul cel mai autorizat al României socialiste — au fost astfel apreciate în Hotărârea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R.: „Înscrind-se ca un moment de importanță istorică în dezvoltarea relațiilor României socialiste cu aceste țări, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu a reprezentat o puternică manifestare a prieteniei și colaborării româno-arabe, o expresie grăitoare a sprijinului constant acordat de România țărilor arabe în lupta pentru întărirea independenței și suveranității lor naționale, a solidarității cu lupta lor pentru progres social și pace”.

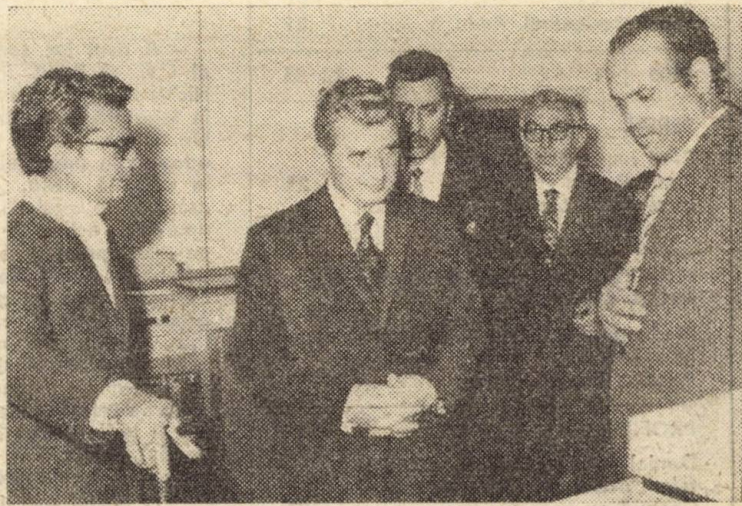
În desfășurarea și realizarea acestei călătorii — care, pentru unele țări vizitate, a constituit o primă luare de contact directă cu șeful unui stat socialist — și-a găsit oglindire poziția consecventă a Partidului Comunist Român și a Republicii Socialiste România de sinceră prietenie și trainică solidaritate cu popoarele arabe, cu

toate popoarele care luptă pentru consolidarea independenței și lichidarea subdezvoltării, pentru făurirea unei vieți libere, pentru progres material și spiritual. Acest fapt explică primirea entuziastă, plină de căldură și simpatie făcută pretutindeni eminentului sol al poporului român. Vizita a făcut ca noi și noi milioane de oameni să se adauge prietenilor României de pe toate meridianele globului. Este aceasta expresia cea mai elocventă a stimei și prețuirii pe care și le nutresc reciproc poporul român și popoarele respective, a aprecierii și prestigiului de care se bucură România socialistă, a înaltei considerații față de personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Bilanțul deosebit de rodnic al vizitei este rezultatul activității remarcabile, dinamice și neobosite desfășurate personal de secretarul general al partidului, modului strălucit în care a acționat pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare din-

În vizită pe șantierul combinatului textil Zanzur, din apropierea capitalei libiene

La Universitatea din Tripoli